

Aanwezig Voorzitter: Mevrouw E. Woudstra Raadsleden: Mevrouw M. Harmsen De heer E. van der Veer De heer M. Stuijzand De heer A. Zoghbi De heer D. van Dam De heer A. Kösedag Mevrouw L. Oude Alink Mevrouw S. van Maarseveen Mevrouw W. van der Weij De heer C. Dolmans	Vervolg aanwezige raadsleden: De heer R. de Vreede De heer D. Cupedo De heer E. Braam De heer U. Oelen De heer M. van Enk Mevrouw N. Kames Mevrouw B. Niesen De heer J. Bruin
Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder S. van de Waart Wethouder G. van Malsen Wethouder M. Wit	Griffie: Griffier: De heer J. Hoefnagel Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)

1. Opening

De voorzitter: Goedenavond, welkom. Goedenavond. Even welkom bij Forum Stad. Het is 9 september, we zijn terug van reces. Iedereen is alweer druk begonnen met het gemeenteraadswerk, dus we gaan ook het Forum oftewel commissie weer mooi van start. We hebben best wel een agenda met andere punten dan anders, bijvoorbeeld initiatiefraadsvoorstel erop. Ik hoop dat het geluid en de techniek ook meewerkt. En ik zie dat de deuren openstaan om te zorgen dat het niet al te warm wordt. Dus van harte welkom, ook aan iedereen die vanuit huis weer meeluistert en wat we allemaal vandaag gaan doen. We zullen proberen en ik wil u ook oproepen dat zo duidelijk mogelijk en begrijpelijk mogelijk voor mensen te doen, zodat ze ook weten wat we aan het doen zijn of waarom we elkaar vragen stellen en wat de onderwerpen zijn waar we het over hebben. Zijn er ... O ja, dan is eigenlijk daarmee de opening van ons nieuwe jaar ook gestart.

2. Algemeen insprekrecht inwoners

De voorzitter: En wil ik allereerst door naar het algemeen spreekrecht voor inwoners. Inwoners kunnen komen inspreken, die krijgen dan vijf minuten om ons te woord te staan. Het woord is aan de heer Hoyer over biodiversiteit en groen. U weet dat het vijf minuten is? U weet hoe het verder werkt, want u bent vaker geweest. Dus ik zou zeggen, ga uw gang.

Inspreker: Oké. Dank u wel, voorzitter. Geacht college en raad, welkom terug van reces. Hopelijk heeft u genietend van de natuur elders ook nagedacht over de staat van de biodiversiteit en groen in Rijswijk. Misschien dacht u nog even terug aan de vragen die ik op 3 juni stelde. Misschien een beetje te pretentius. Over een half jaar, op 18 maart 2026, zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. Kunt u

de Rijswijkse kiezer dan met rechte rug de antwoorden geven? Ik herhaal enkele vragen. Bent u overtuigd dat de Rijswijkse natuur deze raadsperiode in kwantiteit en kwaliteit is verbeterd zoals het coalitieakkoord beloofde? Kunt u straks aantonen dat het leefklimaat gezonder is geworden? Niet met lokaal wat losse succesjes, maar over de volledige balans en onderbouwd met feitelijke cijfers. Feit, in beide aspecten is het groen en biodiversiteit in Rijswijk afgenomen. Gaat het nieuwe groenbeleid, aangenomen zonder evaluatie van het oude beleid met afgezwakte kentallen en zonder middelen, daadwerkelijk bijdragen aan natuurherstel? Of blijft het bij, wij deden ons best? Feit is, het aantal bomen per inwoner is deze raadsperiode gedaald naar 0,5. Ver onder de eerst gestelde 1.1 doelstelling. Kenmerkend voor het groenbeleid, beter ambities schrappen dan echte ambitie tonen. Waarom is monitoring zo laat pas van de grond gekomen en waarom maar half zonder soortenmonitoring? Straks zijn 'ransuilen' en vleermuizen weg, so what? Waarom weer zonder enige ambitie puur als instrument zonder wat als? Misschien is een aardig argument dat de afbraak van de natuur inmiddels zo snel gaat dat meten wellicht niet meer nodig is, het gebeurt onder je ogen. Komen beloofde ecologische verbindingen er nog en komen ze nog wel op tijd? Ondanks het uitstelgedrag, afschuifgedrag en het telkens zoeken naar externe schuldigen. Bijvoorbeeld ProRail, of straks wellicht Defensie. Waarom lukt het Den Haag wel om geld vrij te maken voor natuur en Rijswijk niet? Feit, het budget voor groenbeleid is deze periode verlaagd, het is het kind van de rekening. Waarom kan bijvoorbeeld Delft zijn maaibeleid aanpassen aan het broedseizoen en Rijswijk niet? En hoe verhoudt zich dat tot niet ingeloste belofte van natuurvriendelijke oevers? Om over het beheer daarvan maar niet te spreken. Hoe verantwoordt u het dat Rijswijk zich nadrukkelijk en formeel committeert om niet te bouwen ten koste van beschermende natuur, maar tegelijk vergunning aanvraagt voor, ik citeer, het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de ransuil, alsmede het opzettelijk verstoren, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of het verplaatsen van de watervleermuis. Let wel, met in het kielzog de vernietiging van hele inheemse ecostructuren. En gelooft u oprecht dat op grote schaal verstenen van groen en de compensatie met plassen water de inheemse natuur versterkt? Is dat iets om trots op te zijn? Denkt u werkelijk dat tegelwippen voldoende compenseert? Wat doet u aan de toenemende recreatiedruk van duizenden nieuwe inwoners en huisdieren op steeds schaarser en kwetsbaarder groen? Deze vraag is vaker gesteld, maar nooit beantwoord. Waarom leert Rijswijk niet van andere gemeentes? Wat is er gedaan om de luchtkwaliteit te verbeteren? Rijswijk is de op een na smerigste gemeente van Nederland. Feit, de luchtkwaliteit is de laatste jaren niet verbeterd en Rijswijk is niet voorbereid op strengere EU-normen, terwijl er wel wordt doorgebouwd. Excuses voor de wellicht wat zure toonzetting van deze inspraak, maar zegt u zelf, ziet u door uw bestuur of bijdrage een positieve kentering? Is de Rijswijkse natuur er in zijn geheel in deze periode op vooruitgegaan? Ziet u echte ambitie, echte visie? Vinden we biodiversiteit en natuur echt belangrijk genoeg of is groen ook maar een kleur? Is het terecht dat dit onderwerp pas een graantje mee mag pikken als Rijswijk er in de toekomst mogelijk weer eens financieel wat gezonder voorstaat? Kunnen we onze kinderen en kleinkinderen straks recht in de ogen blijven kijken? Wat heeft u terugkijkend echt bereikt en wat gaat u de kiezer straks beloven? Heel graag uw antwoorden in de komende tijd op feiten gebaseerd en oprecht. In de hoop dat de Rijswijkse kiezer straks voor een raad/college kan kiezen die de natuur niet zoals nu gebeurt, er alleen maar een beetje bij managet of positiever geformuleerd, er probeert voor te zorgen dat verder afglijden slechts wat wordt geremd. Maar een bestuur dat de groene stier letterlijk bij de horens grijpt, want straks is het te laat. Hartelijk bedankt.

De voorzitter: Dank de heer Hoyer, netjes binnen de tijd. Misschien kan ik ook verduidelijken voor de mensen thuis. U hoorde de heer Hooijer net een heel aantal vragen stellen. Vanavond staat groenbeleid niet op de agenda. Er is ook bij een spreker niet die mogelijkheid om daar allemaal antwoord op te geven of door het college op te laten antwoorden. Partijen luisteren naar wat de

inspreker zegt en nemen dat mee bij eventuele volgende inbreng en natuurlijk is er altijd de mogelijkheid tot bilateraal contact. Wanneer er een brief wordt gestuurd wordt die vaak voorgesteld om te beantwoorden. Dus mocht iemand anders luisteren en denken, ik wil ergens antwoord op, dan is dat ook naast het inspreken een mogelijkheid. Maar dan weet u de verschillen daartussen. De heer Wit zit bij het andere Forum, maar de wethouders wisselen afhankelijk van het verschil. Maar maakt u geen zorgen, ze krijgen het verslag en iedereen luistert braaf mee en kan ook terugkijken. Dus dat komt wat dat betreft komt het aan bij degene tegen wie u het wil zeggen. Ja. Kijk ik even naar het Forum.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Ga ik door naar het agendapunt 3, de lijst van ingekomen stukken. Er zijn geen ribs of raadsinformatiebrieven of raadsadressen, dat zijn brieven die door burgers aan ons geschreven worden, geagendeerd. Zijn er nog wel vragen over? Nee? Ja? O, dan was er wel een vraag. Ja, dat was een vraag die ook gerelateerd is aan de rib. Die is niet geagendeerd, maar als vraag in het vragenuur neergezet. Maar over de afhandeling van de ribs en ra's was voorgesteld. Voor de griffie zie ik dan verder geen vragen. Dan worden die afgehandeld zoals voorgesteld in het document van de griffie.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: En ga ik door naar de vaststelling van de agenda. Er is één vraag. Even kijken, de heer Van Malsen kon misschien niet aanwezig zijn, is er toch zie ik. Dus we kunnen de volgorde van de agenda zoals voorgesteld hanteren, is het voorstel. Bent u het daarmee eens? Fijn, dank u wel.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Zijn er mededelingen vanuit het college? Agendapunt 5. Mevrouw Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Ja, dank u, voorzitter. Wellicht heeft uw raad en ook de luisteraar thuis er wat van meegekregen in de media. Maar Defensie heeft zijn oog laten vallen op de TNO-locatie. Zij hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn in de koop daarvan. De koop is nog niet gepasseerd, dus hij is nog niet verkocht. Wij hebben eerst een bestuurlijk overleg gehad en er is ook ambtelijk contact op dit moment. Ze hebben ook aangegeven welke onderdelen zij eventueel denken hier te plaatsen, maar daar hebben wij nog geen beeld van wat er dan precies voor nodig is. Dus wat ik nu weet, vertel ik ook aan u. Ik heb verder ook nog geen plannen gezien. Maar het was wel in de media, dus ik denk, het is netjes om even te melden dat er in ieder geval overleg is.

De voorzitter: Dank u wel.

6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 6, terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen. Wie van de raadsleden is bij een gemeenschappelijk overleg van een gemeenschappelijke regeling geweest en wil iets terugkoppelen? Ik zie dat dat niet het geval is. Maar mocht u meer willen weten over de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, dan kunt u misschien anders Samenleving nog

terugluisteren of bij mij langslopen.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan door naar punt 7, overzicht van toezeggingen en moties. Zoals afgesproken zullen binnengekomen reacties op toezeggingen van de diverse fracties in het presidium van 22 september worden besproken. Heeft u nog niet gereageerd, doe dat alstublieft alsnog zo snel mogelijk. En dan komt in oktober Forum de besluitvorming voorgelegd. Natuurlijk heeft u nu ook de mogelijkheid om op de lijst verder nog te reageren. Ik kijk rond en zie dat dat voor nu, anders dan ook dan aangegeven gaat worden, niet het geval is.

8. Vaststellen Forumverslag 3 juni 2025 en 10 juni 2025

De voorzitter: Ga ik door naar agendapunt 8 met uw welbevinden, het vaststellen van het verslag. Het betreft twee verslagen. Heeft iemand daar opmerkingen over? Mocht u zich nog bedenken of daar taalfouten in zien, dan kunt u bij de griffie altijd nog terecht, maar zijn de verslagen bij deze wel vastgesteld in strekking en inhoud.

9. Initiatief-raadsvoorstel raadslid M.J. van Enk inzake het vaststellen van een Leegstandsverordening Rijswijk 2025 (RV 25-044)

De voorzitter: En dan wil ik graag door naar agendapunt 9, als iedereen zover is, en er enige uitleg bij geven. Het betreft een initiatiefvoorstel van raadslid mijnheer Van Enk inzake het vaststellen van een Leegstandsverordening Rijswijk 2025. De heer Van Enk zal eerst een toelichting geven in een paar minuten. Ik zal zo even vragen hoe lang die daarvoor denkt nodig te hebben. Daarna kan de raad vragen aan de initiatiefnemer stellen. Daarna is er de mogelijkheid voor het college om te reageren op het voorstel. Vervolgens kan de heer Van Enk reageren op de vragen die gesteld zijn vanuit de raad. Is er een tweede termijn voor de raad waarin er weer opnieuw vragen over de antwoorden gesteld kunnen worden. En tot slot kan de wethouder op het geheel van wat hij heeft gehoord reageren. Is voor iedereen deze volgorde duidelijk? De heer Van Enk zie ik nog nadenken.

De heer Van Enk: Nou ja, bij een initiatiefvoorstel zou ik het prettig vinden om zelf het laatste woord te hebben in het beantwoorden van de vragen.

De voorzitter: Om tot slot nog een keer te kunnen reageren of wilt u uw tweede termijn verplaatsen? Dat kan ook, maar ...

De heer Van Enk: Het ook in de tweede termijn, maar dan is dat ook het slot. Ik bedoel, als er nog een reactie van het college daarna komt, zou ik ook graag de gelegenheid willen, als dat nodig is hoor, om daarop te reageren.

De voorzitter: Dat lijkt mij een prima voorstel. In de tweede termijn eerst van de raad, dan van de wethouder en dan bent u tot slot om daar dan nog kort op te reageren. Ja, precies. En dan kijken we daarna wat het vervolg van het initiatiefvoorstel wordt. Dan geef ik u allereerst het woord.

De heer Van Enk: Dank u wel, voorzitter. Nou, ik zal het kort houden met de toelichting, algemene toelichting. Want het initiatiefvoorstel is vorige week als raadsstuk geagendeerd, dus iedereen heeft er kennis van kunnen nemen. Hooguit even de achtergrond nog voor de duidelijkheid. Er is vorig jaar november een motie ingediend en die heeft het CDA gesteund. Was een motie van Partij van de

Arbeid, GroenLinks en anderen. Daar werd onder meer verzocht om een Leegstandsverordening te maken. In de loop van dit jaar, ergens in mei, heeft er in de kranten gestaan dat zowel bij het CBS waren er ontwikkelingen, daar waren cijfers bekend geworden over administratieve leegstand, dat die in Rijswijk bovengemiddeld was en ook toenam. En er waren ook berichten vanuit het AD over het misbruik maken van sociale woningen, niet bestemd voor het doel waar dat voor was bedoeld. En daar hebben we, heeft het CDA vragen over gesteld. En uiteindelijk hebben wij in het Kaderdebat de verordening die nu in concept voorligt, ingediend met het verzoek om die zo snel mogelijk te behandelen in de raad. Dat doen we vanavond. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel voor die korte verduidelijking en toelichting. Dan wilde ik graag beginnen bij de persoon naast u, de VVD-fractie. Gaat uw gang.

De heer Oelen: Dank, voorzitter, en dank heer Van Enk voor dit initiatiefvoorstel. Ik heb nog wel een aantal vragen. Nou, wensen en bedenkingen vanuit het college die komen zo meteen wel. Ik lees daar, maar goed, daar kunnen zij zo meteen wellicht op ingaan, dat het college eigenlijk aangeeft dat het middel niet nodig is, als ik hem even platsla. Maar misschien dat het college daar zo meteen wat nader op kan ingaan. Over het voorstel zelf, en dat zijn de vragen voor de heer Van Enk.

De voorzitter: Heel even, de heer Oelen, zou u iets dichterbij de microfoon willen gaan zitten? Want wij willen zeker weten dat u ook opgenomen wordt en goed verstaanbaar bent. Dank u wel.

De heer Oelen: Jazeker. Maar ik ga gewoon verder. Aan de heer Van Enk. In principiële zin, hoe verhoudt dit zich tot het eigendomsrecht? Want er wordt best wel sterk ingegrepen in het eigendomsrecht van eigenaren van een woning. Dus daar graag uw reactie op. Vanwege landelijke wetgeving kun je tegenwoordig geen tijdelijke huurovereenkomsten meer afsluiten. Dus in bijvoorbeeld een hypothetisch geval, ik heb een tijdelijk assignment van een aantal jaren in het buitenland. Dan kan het dus gebeuren, vanwege deze Leegstandsverordening, dat ik bij terugkomst een huurder heb en dat ik die er niet meer uit krijg, omdat er een gebruiker is aangewezen door de gemeente. Hoe ziet u dit? Hoe moet dit in de praktijk gaan lopen? En waar ligt ook dan de scheidslijn van het verhaal, wel of niet, in welke gevallen wordt dit middel wel ingezet, in welke gevallen niet? De hypotheekverstrekkers zijn niet zo ontzettend dol op huiseigenaren die hun woning gaan verhuren. Dat staat heel vaak in de voorwaarden dat dat überhaupt niet mag. Hoe ziet u dit? Is dat belemmerend voor de toepassing van de Leegstandsverordening? De gemeente gaat een gebruiker voorstellen. De gebruiker breekt vervolgens het hele pand af, want dat was een gebruiker die niet zomaar ergens anders een woning kon krijgen. Wie is dan verantwoordelijk voor de schade? Is dat de verhuurder, althans de eigenaar, of ligt die verantwoordelijkheid dan ook bij de gemeente? Hoe ziet u dit? En wie bepaalt de voorwaarden van de aangegane huurovereenkomst, waaronder de huurprijs? In de vrije sector kan iedereen vragen wat die wil en wat als de gebruiker nee zegt, de aangegane gebruiker nee zegt omdat de prijs te hoog is, stelt de gemeente dan een nieuwe gebruiker voor? Hoe ziet u dit zich voor u? Tot zo mijn vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik denk ik naast de fractie van Beter voor Rijswijk, de heer Braam. Gaat uw gang.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Ja, allereerst is het altijd wel fijn om te zien dat raadsleden ook in ieder geval met initiatieven komen, dus daar zijn we wel blij mee. Alleen is er niet voor niets vorig jaar een motie aangenomen waar een aantal processtappen zijn aangegeven die uiteindelijk zouden moeten leiden tot in januari volgend jaar, of in ieder geval het eerste kwartaal van volgend jaar, tot dan een Leegstandsverordening. Ja, nu kan je je afvragen van, is dit te snel, ja of te nee? Nou, dat is mij niet geheel duidelijk. Ik denk dat het college daar misschien straks nog maar even op in moet gaan. Maar overeind blijft staan van dat op zich het idee niet vreemd is, er is niet voor niets

een motie ingediend. Al veel eerder is door een andere lokale politieke partij, Rijswijks Belang, dat ook al driftig aangekaart dat daar maar eens naar gekeken moet gaan worden. Dat is zelfs al veel eerder dan 2024 geweest. Dus in die zin, ja, met zijn allen denk ik dat we de druk toch best wel voelen op de markt. Zeker gelet op het feit dat er zo'n groot woningtekort is, niet alleen in Rijswijk, maar gewoon in heel Nederland. En ja, wat dat betreft in ieder geval, ja, ik ben vooral erg nieuwsgierig naar de reactie, ook op de vragen die de VVD net gesteld heeft. Dus dat hoor ik graag. En ja, en uiteraard ook is het best belangrijk om even te weten in hoeverre dit voorstel het proces wat feitelijk door het college is voorgesteld dwarsboomt of niet? Voorzitter, dit is wat ik daarover kwijt zou willen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Dolmans van D66 Rijswijk.

De heer Dolmans: Werkt die zo? Dank u wel, voorzitter. Ja, allereerst inderdaad waardering voor het raadsinitiatief. Dat gebeurt niet zo heel erg vaak. D66 Rijswijk deelt op zich ook de zorgen van de CDA-fractie over de leegstand in een tijd van woningnood. Want iedere woning die leegstaat, is er natuurlijk één te veel. Toch hebben we wel een aantal fundamentele vragen bij dit voorstel. Allereerst over de noodzaak en de proportionaliteit. Het CDA stelt dat bijna duizend woningen leegstaan. Uit de reactie van het college lijkt te komen dat de langdurige leegstand in Rijswijk neerkomt op ongeveer 0,4 procent van de woningvoorraad, dat zijn 150 woningen. Herkent u dit cijfer? En als dat cijfer juist is, is dat dan voldoende om een zware verordening met meldplicht, leegstandsbeschikkingen en bestuurlijke boetes te rechtvaardigen? Hebben we dan niet te maken met het schieten van een kanon op een mug? Dan de balans tussen publieke en private belangen. D66 vindt het heel erg belangrijk dat de overheid een rol speelt in het tegengaan van leegstand, maar wel met respect voor eigendomsrechten. Ik ga hier even niet verder op in, want dat is al uitstekend verwoord door de collega van de VVD. Dus ik sluit me aan bij de vragen die daarover gesteld zijn. Daarnaast de uitvoerbaarheid. Het college wijst terecht op forse uitvoeringslast. Het vraagt veel menskracht om leegstand te registreren, gesprekken te voeren en sancties op te leggen. Zijn die middelen en capaciteiten er wel? En dat is dus meer een vraag voor het college. En ten koste van welke andere prioriteiten zou dat dan gaan? D66 vraagt zich ook af deze verordening structureel effectief zal zijn? Want veel leegstand in Rijswijk is tijdelijk of hangt samen met herontwikkeling. Een verordening lost dat niet op. Het zou beter zijn om eigenaren te stimuleren en te ondersteunen bij tijdelijke verhuur of herbestemming, voor zover dat inderdaad nog mogelijk is, gezien landelijke regelgeving, in plaats van primair te dreigen met boetes. En ten slotte, en de heer Braam wees daar ook al op, op die eerdere motie leegstand is stilstand waarin de raad het college heeft gevraagd om uiterlijk begin 2026 met een voorstel te komen met onderzoek naar effectiviteit en kosten. En wat is nu de noodzaak dan om dit raadsinitiatief in te dienen en om die zorgvuldige route te verlaten? Tot zover mijn eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Oude Alink, GroenLinks Rijswijk.

Mevrouw Oude Alink: Ja, dank u, voorzitter. Ja, om te beginnen, we hadden natuurlijk best graag meegedacht met dit voorstel. We hebben inderdaad een motie ingediend waarmee we het college opriepen om zo snel mogelijk een Leegstandsverordening op te stellen. Het college is ermee bezig geweest, we hebben de procedure gevolgd. En ik vind het op zich wel grappig dat Menno Van Enk net als ooit in de Broodfabriek door deze procedure heen komt fietsen. Maar ik vind het op zich hartstikke prima, maar misschien hadden we nog enkele punten kunnen aanscherpen of aanpassen, bijvoorbeeld aan de Rijswijkse situatie. We hadden misschien van tevoren kunnen toetsen bij de organisatie wat mogelijke hordes zijn. Maar we waarderen wel dat het CDA de urgentie van dit probleem erkent, dus laten we ook vooral kijken hoe we samen zo snel mogelijk ons gezamenlijke doel bereiken. Dus we zijn heel erg benieuwd, wat was de overweging van de fractie van het CDA om

deze route te kiezen, dus van het initiatiefvoorstel? Was dat ook om snelheid te maken? Want dat is denk ik met een dergelijk probleem alleen maar goed. Maar op welke manier creëren we de gewenste snelheid hiermee? En verder, ja, vergelijkbare vragen over de uitvoering. Ik denk dus dat als we dit invoeren dat de gemeente een register moet bijhouden zelfstandig van zowel de woningen als de gegadigden die daar misschien in kunnen gaan wonen. Dus in die zin ben ik wel benieuwd naar de reflectie van het college qua tijd en geld. Ik weet dat we inderdaad de reactie hebben gehad, had ik nog niet gelezen, maar in het kort. En de tijdlijn, ik vraag me af of we elkaar nu niet in de wielen rijden, aangezien er al wordt gewerkt aan een voorstel? En ik vraag me ook af, hoe gaat het toewijzen van de bewoners verlopen? Want we hebben natuurlijk met de woningcorporaties zo'n heel ingewikkeld systeem opgetuigd voor woonruimteverdeling. Dus ik vroeg me af, gaan we datzelfde systeem hier ook toepassen? Krijgen we twee parallelle systemen, want willen we dat wel? En gaan we woningen waar nu schaarste van is, bij bestaat, gaan we die sneller behandelen dan woningen waar minder vraag naar is of waar bijvoorbeeld veel werk aan moet gebeuren? Tot zover mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Dam, Wij.Rijswijk.

De heer Van Dam: Ja, dank. Ja, ook vanuit onze fractie dank aan het CDA om in ieder geval een initiatief te tonen. Voor een prangend probleem, eigenlijk in herhaling van de woorden van D66. Woningen zijn, we zitten met een woningcrisis, dus leegstaande woningen zijn daarin niet heel handig. Wat ook al is gezegd, is dat in dit initiatiefvoorstel we het hebben over duizend leegstaande woningen. En al terecht werd gezegd van, ja, dat ligt wel aan de definitie van wat je ziet als leegstaande woning. En ook in de reactie van het college, maar ook in de cijfers van het CBS werd aangeduid dat als je het over die duizend hebt het echt gaat over wat leegstaat. Maar als je kijkt naar of er een bewoner stond ingeschreven of er energieverbruik was, lag dat percentage of lag dat aantal in ieder geval lager. En ik vroeg me af of de heer Van Enk dat dan, dat cijfer in de reactie van het college, ook wil overnemen? En zeker ook de definitie, omdat wij daar in de eerste lezing van het initiatiefvoorstel wat vraagtekens bij hadden. En de definitie die in eerste instantie nu werd geopperd in de zienswijze van het college toch wat schappelijker was volgens ons. Dus ik vroeg me af hoe u daar tegenover staat? Wat wij precies zien als leegstand en welke woningen we daartoe scharen? Als dat het woord is. Dan de effectiviteit van de verordening. Je kan natuurlijk ook wel vragen stellen van, joh, hoe effectief gaat dit zijn? Hoe effectief is het in andere gemeenten? Het instrument wordt vaak gezien als strafmaatregel waardoor samenwerking met die eigenaren, waar je juist verandering in wil brengen, lastiger wordt. Dus hoe zien we dat? En ingaand op wat ook al eerder is gezegd, hoe zit het met de rechten van de woningeigenaar versus wat wij hier in deze verordening opschrijven? Dan zou je ook kunnen nadenken over een alternatieve aanpak hiernaast of gelijktijdig met deze. Of een andere aanpak die juist, waar je juist actief wil kunnen ondersteunen bij leegstand, bij eigenaren, om een andere bestemming op een andere manier zeg maar voor elkaar te krijgen. Meteen straffen met een verordening en boetes opleggen via onze Pandjesbrigade kan ook averechts werken. Dus ik vroeg me af enerzijds naar de indiener, anderzijds naar het college van, zijn er ook maatregelen te bedenken hiernaast, waardoor misschien met een positieve benadering we die pandeigenaren ook positief kunnen stimuleren om leegstand te voorkomen? Is dat ook een route waarover is nagedacht? Dan het gebruik van de leegstandsbeheerder. Dat gaat over artikel 3 en dan specifiek lid 2. Daar staat in de huidige versie dat de meldplicht ook bij beheer door leegstandsbeheerbedrijf van toepassing is. En ja, dat vinden wij enigszins onhandig. Als er een leegstandsbeheerder in zit, is dat volgens mij juist vaak positief. Want dat betekent wel dat als er leegstand is, dat er in ieder geval of alternatieve huur wordt toegepast, waardoor mensen erin kunnen blijven wonen of dat het pand gewoon netjes wordt onderhouden. Ja, en als wij hier gaan opschrijven dat dat niet meer kan of mag, dan lijkt me dat niet helemaal het effect wat wij willen

hebben met zo'n Leegstandsverordening. Wij zagen dat er een alternatief werd voorgesteld in artikel 9 in het rood in een van de documenten. En die vonden wij al beter, want daarin worden extra eisen aan een leegstandsbeheerder gesteld waarin we dus beter kunnen sturen. Maar wordt het niet ontmoedigd om een leegstandsbeheerder in je pand toe te laten. Dus ik vroeg me af hoe de indiener daarin staat om dat in ieder geval over te nemen? Want wij staan daar wel heel positief tegenover, tegenover dat voorstel in artikel 9. Dan artikel 7, eerste en tweede lid. Daar staat dat na overleg het college een leegstandsbeschikking vaststelt. Ja, of een leegstaand gebouw of een leegstaande woning geschikt is voor gebruik, dat moeten zij dan vaststellen. En wij vroegen ons eigenlijk af wat voor gebruik wordt hier precies mee bedoeld? Wat wordt er met artikel 7 lid 1 en 2 precies, wat is de rol daar van het college? Dat begrepen wij niet. En ja, daarmee afsluitend eigenlijk in de lijn die de heer Oelen ook al stelde, wat voor contractvorm moeten eigenaren aangaan met de voorgedragen gebruiker? In dit artikel staat ook dat, dan heb ik het over artikel 8, in het artikel staat ook dat de gemeente geen extra eisen kan stellen aan de gebruikers, bijvoorbeeld als de eis van inschrijving als woningzoekende op grond is van de Huisvestingswet. Dat lijkt eerder op een vorm van onteigening van een pand, of in ieder geval de onttrekking van zelfbeschikking van de eigenaar en dat leek ons ook niet helemaal de bedoeling van een Huisvestingsverordening. Eigenlijk de algemene vraag, hoe ver wil je daarin gaan en hoe ver kan je daarin gaan en gaan we daar hierin niet iets te ver? Nogmaals, we hebben de reactie van het college, de wensen en bedenkingen echt pas vanmiddag kunnen lezen. Dus misschien zijn er een aantal van deze vragen al beantwoord in die stukken, maar ik hoor het graag.

De voorzitter: Dank. Ik hoop wel dat we de rondjes ook zo meteen bij de discussie op tempo kunnen blijven doen. Dus ik ga zelf ook snel door naar de heer Van der Veer van PvdA Rijswijk.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de Leegstandsverordening staat volop in de aandacht. We hebben daar vorig jaar nog uitgebreid over gesproken en het is niet voor niets geweest dat er toendertijd een motie is ingediend, leegstand is stilstand, door GroenLinks, PvdA, VVD, ChristenUnie en PG&R, met brede steun van de raad. We constateren dus dat er iets moet gebeuren op de woningmarkt in Rijswijk. Er ligt nu een concreet initiatiefvoorstel van het CDA en dat waarderen we dat ook het CDA de urgentie ziet dat er wat moet gaan gebeuren en de handschoen wil oppakken. Even kijken hoor. Onze fractie heeft nog wel een aantal constructieve vragen aan de indiener. U zegt dat dit voorstel uitvoerbaar is, maar met de huidige druk op de Pandbrigade is het niet een papieren tijger als er geen capaciteit of structurele financiering komt en hoe denkt u dat te regelen? Ziet u ook voordeel bij een jaarlijkse rapportage, zodat we samen kunnen volgen hoeveel leegstand er daadwerkelijk wordt aangepakt en hoeveel woningen daarvoor weer beschikbaar zijn gekomen? En hoe kijkt de indiener ertegenaan om eigenaren niet alleen aan te spreken op hun verplichtingen, maar hen ook actief te ondersteunen bij verhuur of hergebruik van hun panden? Ik ben erg benieuwd hoe de indiener de beantwoording van ons college vindt op dit initiatiefvoorstel? De rest was door andere collega's al gesteld.

De voorzitter: Dank. ChristenUnie, mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ja, dank u wel, voorzitter. Het is fijn om na de zomer zo te beginnen met elkaar dat we allemaal eens zijn dat we tegen leegstand zijn. Is toch lekker, we hebben wel ergere voorstellen gehad. Alleen hoe, linksom of rechtsom, en dat bedoel ik niet heel politiek, we willen allemaal leegstand tegengaan. Ik heb eigenlijk nog maar een paar vragen over, die gaan vooral over de gebruikers of de toekomstige gebruikers eigenlijk van deze panden. Over artikel 8 en artikel 7 heb ik een vraag. Artikel 7, wat als de voorzieningen in de woning of het gebouw door de eigenaar niet worden verricht, zijn er dan sancties? En artikel 8, wat als de eigenaar die door de gemeente wordt voorgedragen een onredelijk hoge huur vraagt? En de toekomstige gebruiker die gewoon weigert en

de volgende gebruiker ook die op de lijst staat en de volgende ook. En dan hebben we dus nog steeds een behoorlijk lange leegstand, omdat de eigenaar gewoon een vrij forse huur vraagt. En dat waren eigenlijk mijn enige vragen. De rest is allemaal al gesteld. Dank aan alle collega's voor de vragen.

De voorzitter: Dank. Fractie van Rijswijks Belang, mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Ja, dank u wel. Ja, dat is aan de ene kant een voordeel of een nadeel als je als laatste bent. Maar er zijn ondertussen al zoveel vragen gesteld dat ik blijf steeds maar wegstrepen en ik hou niks meer over. Maar ik ben in ieder geval blij met het initiatiefvoorstel van de heer Van Enk. En ik ga luisteren wat de antwoorden zijn op de vragen die mijn mede-collega's reeds gevraagd hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Dus alle mooie complimenten heeft de heer Van Enk voor zijn harde werk alvast gehad. Dan zo nog verder aan het werk. Kijk ik naar het college, wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Ja, voorzitter, dank u wel. En ik sluit me helemaal aan in het rijtje van mensen die de heer Van Enk complimenten hebben gegeven. Want ook vanuit het college vinden we het heel mooi dat er een keer een initiatiefvoorstel ingediend is en dat we dit nu bespreken. En we vinden het ook goed dat uw raad een politieke wens omzet in een daadwerkelijk initiatiefvoorstel. En dat instrument ook gebruikt om de discussie zelf te voeren en ook zaken zelf te agenderen, in plaats van dat wij als college daar altijd voor aan de lat staan. En waar ik ook wel benieuwd naar ben, is hoe de heer Van Enk straks de vragen gaat beantwoorden. Als een van mijn voorgangers ben ik heel benieuwd hoe een oud-wethouder die tegenover mij zit dat gaat doen. Dus daar heb ik in ieder geval heel veel zin in. Mijn handen jeuken overigens ook om een heleboel van die vragen zelf te gaan beantwoorden, maar ze zijn toch echt aan de indiener gericht. Dus ik beperk me in eerste instantie tot de wensen en bedenkingen van het college. Daar worden al een aantal vragen beantwoord die aan het college zijn gericht. En dan heb ik nog een aantal kleine puntjes die daarnaast voorbijkwamen. Ik besef me daarbij ook dat de wensen en bedenkingen inderdaad vanmiddag pas online zijn gekomen, vanmiddag pas beschikbaar zijn gekomen voor uw raad. Dat heeft er ook mee te maken dat dit voorstel heel kort voor het begin van het reces is ingediend en er gewoon geen eerder moment was om er als college over te praten en het goed voor te bereiden. Dus excuus, maar ik begrijp ook uit de inbreng van de diverse partijen dat heel veel mensen het toch best wel goed hebben kunnen lezen, dus dat is ook wel heel erg prettig.

De voorzitter: De heer Van Malsen, misschien daarop inhakend. Ik ga een klein beetje op de tijd letten, omdat u echt kan reageren op het voorstel. Dus dan weet u dat alvast. Dan zal ik u in ieder geval aanmoedigen om kort en bondig te zijn.

De heer Van Malsen: U kunt mij altijd aanmoedigen, voorzitter. Nou, ten eerste de actuele omvang van de leegstand, daar is ook wat over gezegd. Dat staat in de wensen en bedenkingen. Nou, dat kan iedereen uiteraard lezen. Maar ik zal toch de toelichting die wij als college toevoegen aan de cijfers die de heer Van Enk in het voorstel aanhaalt iets te nuanceren. Het klopt inderdaad als je gewoon sec kijkt naar leegstand in Rijswijk, dat wil zeggen leegstand van woningen, dan is dat zo'n 3 procent van de hele woningvoorraad. Als je wat dieper kijkt, nou, in de wensen en bedenkingen staat het in detail. Maar ik zal in het kader van de tijd daar niet al te veel woorden aan vuil maken. Dan hebben we het over structurele leegstand van zo'n 0,4 procent, dus dat is wel een stuk kleiner. Dat wil niet zeggen dat het invoeren van zo'n Leegstandsverordening geen positieve effecten kan hebben, zeker op de korte termijn. Zoals we dat ook merken met andere verordeningen, zoals bijvoorbeeld de Huisvestingsverordening gaat ook van het vaststellen van dit soort instrumenten al een afschrikkende werking uit. Dat is misschien een wat heftig woord, maar we merken gewoon dat mensen zich doorgaans goed verdiepen in de lokale regelgeving. En als dit soort verordeningen van

kracht zijn, dan zijn er al mensen, eigenaren in dit geval, die zich melden en dat uit eigen initiatief doen. Dus dat gaat al sowieso helpen. Daarentegen op de langere termijn zien wij dus een redelijk beperkte structurele impact van de verordening. En dat heeft er ook mee te maken dat heel veel van de leegstand die er nu is ook voortkomt uit gebiedsontwikkelingen waar panden tijdelijk leegstaan omdat ze, zoals bijvoorbeeld in Te Werve Oost, op de rol staan om gesloopt te worden. Is nog één puntje wat ik wil maken wat in het voorstel niet zo duidelijk naar voren komt, maar wat wij in de wensen en bedenkingen wel duidelijk hebben proberen te maken. Is dat ons tegenvoorstel, dus de aangepaste verordening ziet alleen toe op leegstand van woningen. In het initiatiefvoorstel wordt dat niet heel duidelijk gemaakt, maar we zouden wel uw raad of in ieder geval de indieners willen meegeven, ja, handhaaf die beperking. Want, nou ja, los van alle uitvoeringslast die het met zich meebrengt om ook op bedrijfsplannen te gaan handhaven een Leegstandsverordening, is het ook wezenlijk iets anders. Want als het doel is van de verordening het tegengaan van leegstand van woningen, dan is sec het handhaven van leegstand van bedrijfspanden daar niet geschikt voor. Omdat als je dan een leegstaand bedrijfspand hebt en je constateert dat dat leegstaat en wij als gemeente krijgen dan de bevoegdheid om een huurder aan te dragen, dan zal dat dus ook een bedrijf zijn. En als uw raad vindt dat er in een bepaald gebied, laten we zeggen het Middengebied van de Plaspoelpolder bijvoorbeeld, woningen gebouwd zouden moeten worden, dan heeft u daar ook andere instrumenten voor. En sowieso moet daar dan ook een wijziging van het omgevingsplan eerst gebeuren voordat dat soort panden omgezet kunnen worden in woningen. Dus dat wil ik nog eventjes als een nuancering meegeven. Dan het advies wat wij als college aan de indieners meegeven is eigenlijk om even pas op de plaats te maken. Nogmaals, we zijn de indieners zeer erkentelijk voor het initiatiefvoorstel. Het heeft ons ook weer geholpen om het denkwerk wat te versterken. En hopelijk ook te zijner tijd als we dus de planning volgen, maar dat is aan u, straks met een nog gedegener voorstel te komen dan we al van plan waren. Maar wat we nog moeten doen voordat we zover zijn, is allereerst beter onderzoek verrichten naar de daadwerkelijke omvang van de leegstand en ook inzichtelijk te maken waar die zich bevindt. We hebben nu eigenlijk alleen maar het net uit overgegooid over Rijswijk en heel grofmazig in kaart gebracht wat de leegstand is. Een plan van aanpak op te stellen van hoe deze leegstand het beste bestreden kan worden. Zoals een aantal van de leden van uw raad ook al aangaven, is misschien is gezien de aard en omvang van de leegstand in Rijswijk een Leegstandsverordening niet eens het beste instrument. Dat is uiteraard wel hetgene wij ook aan het uitwerken zijn, omdat er een motie ligt die ons daar nou eenmaal toe oproept. Maar goed, we willen dat ook op een verstandige manier doen. En als laatste geven we mee dat, en dat is ook een vraag die al door een aantal raadsleden gesteld is, we eerst goed in kaart willen brengen wat het nou gaat kosten om daadwerkelijk op die verordening te handhaven en de werkzaamheden die bij zo'n verordening komen kijken uit te voeren. Daar zijn we nu op dit moment mee bezig. Daar willen we de eerste stap zetten straks in de begroting in november, waar we al een uitbreiding van de capaciteit op wonen willen voorstellen. Maar dan zijn we er nog niet, we willen dat dus nog even, we hebben daar nog wat meer tijd voor nodig. En dat geldt ook bijvoorbeeld voor de juridische toets die bij deze verordening nog niet gedaan is. En dan heb ik nog een paar kleine vraagjes waarvan ik nu eerlijk gezegd niet helemaal zeker weet of die aan mij gesteld zijn of aan de indiener. Dus ik ga even kijken of ik deze beantwoord of dat ik het gewoon even laat in de tweede termijn. En dan kijken we wat de heer Van Enk oppakt.

De voorzitter: Suggestie vanuit de voorzitter, u heeft al een duidelijke tweede termijn ook gewoon straks om te reageren. Als u kijkt wat er is opgepakt, kunt u dan altijd nog reageren.

De heer Van Malsen: Ja, zitten we helemaal op één lijn, voorzitter.

De voorzitter: En mochten we daarvoor een schorsing nodig hebben of iemand daar überhaupt behoefte aan hebben, dan hoor ik dat ook graag.

De heer Van Malsen: Dan laat ik het daarbij.

De voorzitter: Ja? De heer Van Enk, gaat uw gang. Uw reactie.

De heer Van Enk: Nou, allereerst mijn dank retour aan de raadsleden die duidelijk werk hebben gemaakt van het bestuderen van het voorstel. Dank aan het college voor het op de valreep toch uitbrengen van een nota van wensen en bedenkingen, zoals dat heet. Het hoort eigenlijk binnen zes weken, maar dat we er nu negen weken later over kunnen praten, dat is kennelijk te wijten aan het reces. En ik ben in ieder geval blij dat we daarover kunnen spreken. Ik heb het in ieder geval eind van de middag gereserveerd om er wel naar te kunnen kijken, dus ik reageer daar ook graag op. En als ik dat doe, denk ik dat ik ook een aantal vragen van de raadsleden meteen daarin kan meenemen. Eigenlijk samengevat is de nota van het college heeft drie bezwaren geformuleerd om nu over te gaan tot een Leegstandsverordening. Om te beginnen, het probleem van leegstand valt eigenlijk wel erg mee. In de tweede plaats, structurele leegstand, daar heeft een Leegstandsverordening weinig effect op. En ten derde, de Leegstandsverordening kost geld en capaciteit en we moeten eerst onderzoeken hoeveel geld en hoeveel capaciteit. Op dat eerste punt, het valt waarschijnlijk erg mee. Ja, dat was ook de reactie die het CDA kreeg op de schriftelijke vragen naar aanleiding van de krantenberichten. Maar zelfs als je mee zou gaan met het nieuwe cijfer wat het college nu produceert, dan vind ik 0,4 procent, 150 woningen die dus structureel voor een langere periode al leegstaan, vind ik nog steeds heel veel. En omdat dit probleem al langer speelt en eerder toeneemt dan afneemt, hebben wij binnen het CDA gedacht, laten we nu dit initiatiefvoorstel doen. Want we kunnen nog heel lang onderzoeken en we kunnen nog heel lang nadenken en ik hoor ook een plan van aanpak wat er dan nog komt, maar ik denk dat we naar de inwoners van Rijswijk en ook naar de vastgoedeigenaren ook een keer moeten laten zien dat het ons menens is. We hebben de neiging om lang te praten over beleidsnota's, een hele raadsperiode lang. En ik denk dat aan het eind van de raadsperiode het ook goed is om aan onze inwoners te laten zien dat we wat gaan doen. De cijfers die het college hanteert zijn in feite ook administratief, administratieve cijfers, alleen combineer je een aantal registraties. En wat de Leegstandsverordening daarbovenop gaat bieden, is dat je en de Pandbrigade een middel geeft om als ze dingen zien over leegstand, om die ook te registreren en dat je een stok achter de deur hebt. En in de tweede plaats dat er zich dus uit de praktijk uit fysieke controle een lijstje kan ontstaan van leegstaande woningen waar je nu in de administratieve gegevens geen weet van hebt. En ik denk dat de volgorde van het behandelen van een en ander eerst onderzoek waar we in feite dus al bijna een jaar mee bezig zijn, als ik teruggel naar november vorig jaar toen de motie werd ingediend, ik denk dat dat door kan gaan. Maar we hebben tussentijds daar nog niks over gehoord en het probleem is prangend, daar zijn we het allemaal over eens. Het tweede punt, structurele leegstand heeft er eigenlijk geen effect op. Ik denk dat dat wel zeker het geval is. In de motie werd al genoemd, die Leegstandsverordening om hem te maken. Er werd niet gezegd, laten we hem eventueel maken als nader onderzoek daar aanleiding toe geeft. Nee, er werd gezegd, en de Leegstandsverordening vast te stellen. En daar stond bij, als signaal naar de vastgoedeigenaren. Ik denk dat dat ook een hele belangrijke functie van deze verordening is, dat je niet praat alleen maar als gemeente en onderzoek doet, maar dat je zegt, wij gaan die basis die de wet biedt, gaan we voor Rijswijk ook implementeren, gaan we ook uitvoeren. Die Leegstandsverordening, daar komt het in het kort op neer, heeft de gemeente nodig om de bevoegdheden van de Leegstandwet te kunnen hanteren. Als je dat niet doet, is de helft van de Leegstandwet voor jouw gemeente niet relevant. Hooguit de andere helft, daar kom ik zo op. Het derde punt, het kost geld en capaciteit, dat klopt. En dat is ook de reden dat ik deze conceptverordening heb ingediend tijdens het Kaderdebat. In het

Kaderdebat geven we als raad aan wat wij verwachten van de begroting en vraagt het college daarmee rekening te houden. En ik heb ook gevraagd om bijvoorbeeld uitbreiding van de Pandbrigade, nog niet eens alleen hiervoor, maar sowieso omdat we hadden begrepen van onze burgemeester dat daar heel veel resultaten uitkomen en dat dat zeer de moeite waard is. Deze verordening geeft leden van de Pandbrigades en boa's alleen maar een extra middel om door te vragen naar woningen waar de indruk bestaat dat ze leegstaan. Dus baat het niet schaadt het niet. En de kosten, dat is het volgende, die soep wordt niet zo heet gegeten als hier in de collegenota wordt aangegeven. Als wij met ingang van 1 oktober die Leegstandsverordening van kracht laten worden, dan is in feite het enige wat er dan gebeurt, dat een termijn begint te lopen van een half jaar waarna mensen, vastgoedeigenaren, woningeigenaren een meldingsplicht krijgen over een woning als die dan nog leegstaat. Eerstkomende half jaar zijn er dus geen meldingen te verwachten die door deze Leegstandsverordening worden afgedwongen, die verplicht worden gesteld. Kortom, we hebben bij de begroting nog de tijd om een besluit te nemen als raad, zoals we in het Kaderdebat hebben besproken met elkaar, om bijvoorbeeld wat de wethouder zegt, uitbreiding van de afdeling wonen te realiseren. En daarnaast hoeft het college alleen maar een aanvraagformulier vast te stellen. En daar staan de punten in die in artikel 3 ook al genoemd zijn, dus dat is vrij simpel. Het college heeft het verder ook nog over een registratie. De praktijk leert uit, en daar heb ik navraag naar gedaan, want ik heb hierover overleg met de Vereniging Nederlandse Gemeenten die hier ook een modelverordening voor hebben gemaakt. En waar ik me keurig aan heb gehouden, voor zover dat voor Rijswijk niet aanleiding gaf tot afwijken. Als je het zegt, ja, dan moeten we een registratie optuigen, dat is hooguit als je praat over deze aantallen. En als het inderdaad de aantallen zijn die het college noemt, dan zijn dat hele overzichtelijke aantallen. Nou, dan is een Excelsheet en een lijstje is voldoende. Dus daar hoeft je niet een nieuw systeem voor aan te schaffen, want dat zou zonde zijn van onze middelen. Dan moeten we, die middelen moeten we anders gebruiken. Dan tot slot, waarom ik er toch voor pleit om de verordening eerder vast te stellen en wel zo gauw mogelijk. Het contact met de VNG gaf ook aan dat daar waar deze Leegstandsverordening is ingevoerd, puur de invoering al zorgt voor meer meldingen en kortere leegstand. En verder dat het gesprek wat plaatsvindt naar aanleiding van de melding na een half jaar met de eigenaar, dat dat het meeste helpt om tot oplossingen te komen. Dat dus op dat moment in die fase de meeste oplossingen worden bereikt over het tijdelijk verhuren van zo'n leegstaande woning. En dat is ook meteen het antwoord op een aantal vragen die zijn gesteld. Wat mij betreft door de heer Dolmans, door de heer Van Dam en de door de heer Van der Veer. Het is structureel effect, het is effectief en je ondersteunt daarmee ook op een bepaald moment die eigenaren, want die komen verplicht bij je aan tafel. Als ze het dan niet vrijwillig willen, dan gebeurt het op dat moment. En dat is het handvat wat je hebt met deze verordening om structureel daar aandacht aan te geven. En ja, die eigenaren te helpen daarmee. Tot slot, ook de minister heeft onlangs in een Kamerbrief gevraagd om uitvoering te geven aan de Leegstandwet door middel van zo'n verordening en de resultaten daarvan op te nemen in de lokale volkshuisvestingsprogramma 's. En daarnaast heb ik ook nog gehoord dat inmiddels SP, GroenLinks, PvdA bij de belastingwetgeving, ik weet niet welke wet, maar een amendement onlangs hebben ingediend om een leegstandsheffing in te gaan voeren. Nou, als je dat wil gaan realiseren wettelijk, dan heb je dus ook een zo zuiver mogelijk beeld nodig waar die leegstand zit. Niet alleen op basis van administratieve cijfers, zoals we het nu hebben, want dat is niet altijd sluitend, maar wel op fysiek aantoonbare gevallen. En daar kunnen, kan deze meldingsplicht dus ons een enorme stap vooruithelpen. En wachten we dus met deze verordening tot 1 april volgend jaar, wat kennelijk de bedoeling is, dan gaat die termijn vanaf dat moment pas lopen. En dan kunnen we op zijn vroegst over een jaar de eerste resultaten verwachten van die meldingen. Dat in algemene zin, voorzitter. Ja, dan zijn er toch een heleboel vragen gesteld meer specifiek. Ik begin met de heer Oelen. Ja, grijpt dit niet in het eigendomsrecht? De heer Dolmans had het daar ook over, is dit wel proportioneel, is dit

niet een te zwaar middel voor het probleem waar we hier voor staan? De Leegstandwet, die grijpt in op het eigendomsrecht. Wat wij doen als gemeente, is alleen op basis van die wet het hier ook rechtsgeldig maken. De Leegstandswet geeft daar alle waarborgen voor. Ik kom ook zo op dat verhuren, want je dwingt dus eigenlijk in laatste instantie als je er helemaal niet uitkomt een eigenaar om een huurcontract te bieden aan een woningzoekende. De praktijk nogmaals is tot nu toe dat het daar niet altijd van komt en dat dat ook een lastige fase is, maar dan zit je dus al na een jaar leegstand te praten met die vastgoedeigenaar. In de Kamer zijn intussen ook initiatieven genomen. Volgens mij heeft het kabinet of het vorige kabinet dat gedaan. De kabinetten gaan zo snel, dat ben ik even kwijt. Maar er is een plan naar aanleiding van de ervaringen van de gemeente Amsterdam en de gemeente Utrecht om die eindfase anders te gaan vormgeven. Dat zou kunnen betekenen dat we bijvoorbeeld over een jaar niet als gemeente die huren moeten aandragen, maar dat dat alleen als verplichting voor de eigenaar wordt vormgegeven. Geen reden om daarop te gaan wachten, want dan zijn we een jaar verder en dan beginnen nogmaals die termijnen dan pas te lopen. En dat blijft het heikele punt waarom ik zeg, we moeten niet wachten, we moeten een stap gaan zetten, een concrete stap, nu. Mogen er, vroeg de heer Oelen, geen ... Er mogen geen tijdelijke huurovereenkomsten meer worden gesloten. Nou, op basis van de Leegstandwet, dat is een uitzondering, mag dat dus juist wel. Het ene stuk van de Leegstandwet is waar we hierover praten, die verordening met de meldingsplicht. Het andere deel is, los van of een gemeente daar een verordening over heeft, maar er bestaat dus al een grondslag om een tijdelijk huurcontract op basis van de Leegstandwet te sluiten en dan geldt daarvoor geen huurbescherming, anders dan de termijn die in die verordening of in die huurovereenkomst wordt genoemd. En dat kan dus een enorm probaat middel zijn ook voor de woningen waar we het hier in Rijswijk over hebben volgens het college, die tijdelijk leegstaan, omdat er een herontwikkeling van het gebied gaat plaatsvinden. Zolang die woningen leegstaan en de projectontwikkelaar lukt het niet om feitelijk de bouwwerkzaamheden te gaan verrichten. En we hebben de voorbeelden om ons heen gezien in de Bogaard, het Havenkwartier, de plannings lopen natuurlijk allemaal langer uit dan we dachten. In die tussentijd kan je dus met die Leegstandswet en met die verordening kun je in overleg met die eigenaar zeggen, doe dan een tijdelijk contract voor een halfjaar of een jaar. En dan heb je daarmee misschien wel mooie oplossingen voor mensen die we nu in flexwoningen gaan huisvesten en die we daar apart voor bouwen. Kortom, daar zit een oplossing en het is juridisch afgedekt. Probleem met hypotheekverstrekkers doet zich dus ook niet voor, want het zijn gegarandeerd tijdelijke overeenkomsten. De nieuwe huurder die schade verricht en wie dat moet betalen? Ik denk dat dat gewoon volgens privaatrecht gebeurt. Daar zal deze publieke regeling niks aan toe of afdoen. En wie bepaalt de huurprijs? Dat moet toch in overleg tussen de eigenaar en de nieuwe bewoner plaatsvinden. Het college zit daar als bemiddelaar bij in de huidige vorm. Maar nogmaals, dat is, ik zie het maar dat hele proces als een stok achter de deur en een signaal naar de vastgoedeigenaren, let wel, wij zijn bereid dit pad af te lopen en pas op je tellen en doe wat met die leegstaande woningen. Nou, de heer Braam vroeg naar de processtappen, of het niet te vroeg is? Ik denk dat ik daar antwoord op heb gegeven. De heer Dolmans vroeg wat meer respect voor het eigendomsrecht, net als VVD. Ik denk dat ik daar duidelijkheid op heb gegeven. Althans, de Leegstandwet doet dat ook. En op dit moment is het allerlaatste stapje dat je dus de eigenaar aan tafel kan zetten met zo'n potentiële huurder, maar de prijs kan je niet als gemeente eenzijdig opleggen. Dan mevrouw Oude Alink. Ja, fijn enerzijds dat het snel gebeurt. Anderzijds hadden we het niet ook aan wat deskundige instanties kunnen voorleggen, et cetera. Ik heb hier, omdat ik weet dat de VNG modelverordeningen maakt en die worden alom in gemeenteland gebruikt, heb ik die gebruikt. En ik heb ook overleg gehad met de specifieke medewerkers die daarover gingen en geconstateerd dat er voor Rijswijk geen aanleiding was om daar veel van af te wijken. Het college heeft wel een aantal wijzigingsvoorstellen gedaan en met de meeste daarvan heb ik geen probleem. Dus die kunnen wat

mij betreft, kunnen we ook het besluit hierop dat voor de raad aanpassen. Maar er is ervaring opgedaan, er zijn 25 gemeenten, die hebben al zo'n verordening. En ik denk dat er juridisch ook weinig fout kan gaan. Ik denk de juridische toets, ja, ik ben zelf vroeger op diverse ministeries ook wetgevingsjurist geweest en hoofd en ik denk dat dat absoluut geen juridisch valkuilen bevat. En ik denk dat ... Nee, laat ik dat daarbij laten. U vroeg ook, hoe gaat nou precies die toewijzing van huurders plaatsvinden en voorrang en statushouders geloof ik? Dat is allemaal niet zo ingewikkeld. We gaan niet ingrijpen in het model wat corporaties hanteren voor huurders. We zouden ook net zo goed gebruik kunnen maken van een corporatie dat we zeggen van, nou, deze mijnheer mevrouw of dit gezin is aan de beurt of is urgent. En dan zouden we dat als gemeente kunnen overnemen en die aan de eigenaar voorstellen. Dan vraagt de heer Van Dam ook naar de cijfers. Daar ben ik op ingegaan. Er hangt veel af van de definitie van leegstand. Ik weet niet of u dan doelt op of je de corporaties daarbij betreft of niet? Of, want dat heeft het college voorgesteld om de corporaties hiervan uit te sluiten. Ik had ze meegenomen dat ik dacht van, nou ja, als het daar weinig voorkomt, dan doet het ook geen pijn. Maar om nou te voorkomen dat je bij nieuwbouwplannen administratieve handelingen naar de gemeente moet verrichten, denk ik dat het ook prima is om de corporaties hierbuiten te laten. Dus ook op dat punt zou ik het collegevoorstel willen overnemen. Verder weet ik niet precies wat u met die vraag bedoelde, definitie leegstand? Misschien de bedrijven waar wethouder Van Malsen ook van zegt, laten we niet te veel hooi op ons vork nemen. Nou, dat kan ik me best voorstellen. Als wij het daarover eens zijn dat we het voorlopig even eerst beperken tot woningen, lijkt me dat een prima idee. Wordt het niet ervaren als een strafmaatregel voor eigenaren? Nou, dat hangt er dus vanaf wat je in die eerste fase doet na een half jaar. Dan is er overleg verplicht en dan moet je als gemeente met ze samen aan tafel gaan zitten en meedenken ook hoe het probleem kan worden verholpen of hoe zo'n vrijstaande woning, lege woning kan worden benut. Zijn er ook andere effectieve maatregelen te bedenken? Ja, dat is natuurlijk ook wat het college heeft aangekondigd. Laat ons nou eerst onderzoek doen, dan maken we een plan van aanpak, dan komen er verschillende maatregelen uit en dan kan een Leegstandsverordening daar een van zijn. Maar ik denk alleen al door die termijnen dat we dan stap na stap dat we gewoon de eerstkomende jaren geen enkel resultaat hebben. En ik denk dat we ook in de motie steeds hebben gezegd dat er een Leegstandsverordening komt. Er stond niet, als de onderzoeken en de resultaten daar aanleiding toe geven, dan eventueel ook een Leegstandsverordening. Nee, we hebben gezegd, wij willen een Leegstandsverordening. En ik zeg, die kunnen we vandaag hebben en die kan 1 oktober in werking treden. En het doet geen pijn en het past altijd en aanvullende maatregelen zijn ook prima, kan best. Doorkruist niks. De heer Van Dam vroeg, ja, iets over alternatieve huurders of wat ook. Ik weet niet, misschien heb ik dat beantwoord met de vraag over die tijdelijke huurcontracten. Dat kunnen ook mensen zijn die tijdelijk behoefte hebben aan een flexwoning of door gezinsomstandigheden of wat ook. Het dient vele vragen die er nu zijn om huisvesting of tijdelijke huisvesting. De rol van het college bij artikel 7. Dat moet ik even opzoeken. Ik weet dat niet uit mijn hoofd. Even zien. De leegstandsbeschikking. Ja, daar kun je regels bij stellen en het college heeft dat ook op een heel ruimhartige manier aan zichzelf toebedeeld in hun voorstel als wijziging van de verordening, het college kan nadere regels stellen. Dat vind ik iets te ruim. Ik vind dus ook niet dat we hier een administratief monster van moeten maken. De beschikking is gewoon, wij constateren dat het een half jaar leegstaat en daarom gaan we in overleg. En als het na een jaar nog leegstaat, dan is de beschikking, wij constateren dat het nog steeds leegstaat en we gaan met hun in overleg over een concrete huurder met een overeenkomst. Dus ingewikkelder dan dit zou ik het ook niet willen maken. Regels voor gemeenten voor gebruik van het pand. Dit is niet een Omgevingswet, dus we gaan niet, dat is althans niet mijn idee om hier allerlei aanvullende regels te stellen of waar een pand aan moet voldoen. Het gaat om de leegstand, het constateren en een eigenaar daarmee confronteren. En ik zou ook zeggen, wees een beetje zuinig op je dwingende acties. Net als wat hier

al wordt gevraagd, ga in overleg en zoek samen een oplossing in plaats van uitgebreide extra regels vast te stellen. Nou, de heer Van der Veer wees op de werkdruk bij de Pandbrigade. Ik denk dat ook voordat de Pandbrigade eventueel wordt uitgebreid, als ze dat willen met de begroting, ze ook nu al hier iets mee in handen hebben. En dat is geen papieren tijger, maar het is een stok achter de deur waarvan eigenaren vanaf 1 oktober kunnen weten, ja, als we helemaal niks doen dan treedt die termijn in werking, dan moet ik melden en na nog een half jaar moeten we ook echt een verhuurcontract laten zien. Dat is alleen maar het vergemakkelijken van hun huidige taak. Een jaarlijkse rapportage. Ja, prima, wat de heer Van der Veer zegt, alleen gebaseerd waarop? Tot nu toe doen we dat hooguit als we dat doen op basis van administratieve gegevens. We combineren wat registraties. En ik zeg, je weet nooit wat de feitelijke praktijk op straat is. En dat weten die Pandbrigadeleden wel, die doen daar juist zoveel ervaring mee op. Ik zeg, geef ze dit dan aanvullend in hun pakket, zodat ze dat mee kunnen nemen wat ze zien en we er ook al wat aan kunnen doen. Tot slot, o nee, ja, tot slot, mevrouw Harmsen. Ja, de urgentie delen we met elkaar. Dat deelt het CDA ook. Het CDA heeft die motie gesteund en ik denk dat het ook goed is als we met vereende kracht zorgen dat we er niet alleen over praten en onderzoek blijven doen, maar dat we ook een feitelijke stap zetten. Wat is de sanctie op artikel 7, had u gevraagd. Artikel 7 en de leegstandbeschikking. Geen medewerking, als de eigenaar geen medewerking verleent aan dit overleg. Kijk, dat is die eerste fase. Na een half jaar, het staat nog steeds leeg, is de eigenaar verplicht om in overleg met de gemeente te komen treden. Hij moet verplicht komen en als die dat niet doet, dan gelden daar de boetes voor, zoals in de verordening is vastgelegd.

Mevrouw Harmsen: Nee, een ordekwestie. Het ging niet over leegstand, maar het ging speciaal over de voorzieningen in een woning, of die wel of niet worden verricht, wat de sanctie daarvan is?

De voorzitter: Ja, u corrigeert op dat er een sanctie op voorzieningen in woningen is. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Ja, als het college daartoe besluit om zich ook te gaan bemoeien met tijdelijke voorzieningen in leegstaande woningen, et cetera. Ja, dan zal je daar dezelfde sancties bij moeten gebruiken als aan het eind van deze verordening staan. En ik weet niet of dat nodig zal zijn. Ik zou zeggen, laten we ons daar niet op blindstaren. Laten we vooral beginnen met het in kaart brengen de meldingsplicht en het overleg met die eigenaar. Want daar hebben we de meeste resultaten sowieso van, als je de andere gemeentelijke ervaringen ziet. En de rest van het proces, dat zullen dan de uitzonderingen zijn. En ja, ook daar heb je dan een stok achter de deur met deze sancties. Ik denk dat dat het was, voorzitter.

De voorzitter: Dank, de heer Van Enk. Dan wilde ik graag even twee minuten schorsen voor een toilet-pauze. Kunt u uw orde op zaken stellen en ook uw keel weer even smeren. Zie ik u over twee minuten terug voor de tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: En we kunnen weer verder met de vergadering, zie ik aan dat iedereen weer terug is. We zijn bij de tweede termijn van het initiatiefvoorstel van de heer Van Enk over de Leegstandsverordening. Betekent dat de raadsleden de kans krijgen om te reageren op de antwoorden die zijn gegeven door de heer Van Enk en de verduidelijkingen van het college. Dan wil ik allereerst weer beginnen bij de heer Van Oelen. Gaat uw gang.

De heer Oelen: Ja, dank u wel. En ik ben nog steeds van de arme tak, dus het is niet Van Oelen maar gewoon Oelen. Ja, dank, heer Van Enk, voor de uitgebreide beantwoording. Dank ook college voor de toelichting op de wensen en bedenkingen. Ja, ik blijf het, ja, ik bedoel, ik stel me maar gewoon even kwetsbaar op, ik blijf het allemaal best wel ingewikkeld vinden. En ik heb ook, ik ben nog niet helemaal overtuigd over het nut en de noodzaak van dit middel op dit moment. Ik hoor eigenlijk

zeggen, ja, ook in de woorden van mijnheer Van Enk, ja, het zijn 150 woningen. En dat is misschien kwantitatief ook best veel, daar kan ik nog wel in meegaan. Maar ik mis dan toch ook wel een soort van een kwalitatieve analyse van, ja, waar kijken we eigenlijk naar? Waar komt dit uit voort? En u doet wat gekscherend richting collega Van Dam over de definitie van, wanneer is iets leegstand? Maar dat mis ik eigenlijk ook wel. Wanneer hebben we het erover? Ik bedoel, drie deuren bij mij verderop heeft een woning twee jaar lang te koop gestaan, omdat ze er gewoon een schandalig hoog bedrag voor vroegen. Ja, is dat leegstand of is dat niet leegstand? Ik heb geen idee. En wanneer grijpt de gemeente dan in en wanneer grijpt de gemeente dan niet in? Ik hoor in de beantwoording van mijnheer Van Enk ook van, ja, laten we het nu maar gewoon goedkeuren, dan kunnen we over een half jaar wel kijken hoe ernstig of hoe belangrijk het is. En dan kunnen we eigenlijk wel zien hoe we ermee omgaan en dan kunnen we ook wel kijken of er extra geld voor nodig is. Ja, we schrijven een beschikkingtje en we gaan in overleg, we komen er niet uit, dan schrijven we nog een beschikkingtje. Het stelt allemaal geen moer voor in die uitvoering. Ja, ik denk dat dit echt gewoon een klein beetje naïef is. Ik ben geen, althans, ik ben wel jurist en dat is mijnheer Van Enk ook. Maar volgens mij is een beschikking gewoon iets waar bezwaar en beroep tegenover staat. En als ik niet wil als eigenaar, dan heb ik dus twee mogelijkheden om bezwaar en beroep in te dienen. Hoezo zijn er dan geen uitvoeringslasten? Ik ben heel erg benieuwd hoe mijnheer Van Enk dat ziet? Overleg, ik geloof heel erg in overleg. Hebben we al geprobeerd om nu al met een eigenaar in overleg te gaan waarvan de Pandbrigade nu ook al ziet van, een pand staat heel erg lang leeg. Ga daar dan het gesprek mee aan. Goh, beste eigenaar, we zien dat er iets aan de hand is, waarmee kunnen we u helpen? Zonder dat gelijk die stok achter de deur zit. Ja, en dan komen er nog wat argumenten van de heer Van Enk die me ook niet zo heel erg overtuigen. Amendementen van SP en weet ik niet wat allemaal, over dat de Rijksoverheid heffingen gaat invoeren. Ik denk dat wij als gemeente al meer dan voldoende regels vanuit de Rijksoverheid moeten uitvoeren waar we geen geld voor hebben. Ja, dan zou ik zeggen, laat hen dit probleem dan ook maar oplossen als zij heffingen willen gaan opleggen voor woningen die kennelijk leegstaan, zonder dat de gemeente daar een rol in wil hebben. Ja, dus voorzitter, ik denk ook dat er hier wat aan moet gebeuren. Ik weet alleen niet of dit te kort en eigenlijk te weinig doordacht is. Ik ben ook heel erg benieuwd naar wanneer het college komt met een voorstel? We hebben in de motie opgeroepen begin 2026, dus ik zou graag van het college willen weten of dat nog steeds de planning is? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Braam, Beter voor Rijswijk.

De heer Braam: Dank u wel, voorzitter. Allereerste alle partijen bedankt voor de beantwoording op de toch al best wel veel gestelde vragen. Ja, voor Beter voor Rijswijk staat één ding overeind, is dat er een verordening moet gaan komen. En als het even kan in ieder geval op een zo kort mogelijke termijn. 1 april 2026 vinden wij op zich wel een haalbare termijn als het gaat om het hele proces wat in ieder geval daarnaartoe leidt. Dus voor mij en voor Beter voor Rijswijk is in ieder geval één ding specifiek nog even van belang om te weten. Want ik vond op zich het argument wat de heer Van Enk ook aandroeg om in ieder geval nu feitelijk al met de verordening te starten, omdat je dan in ieder geval dat half jaar ook meteen al pakt. En dan vervolgens dan zitten we keurig rond die 1 april 2026 om het vervolgproces gewoon zo op te kunnen pakken rondom de uitvoering. Dus erg nieuwsgierig of dat een go is of dat er nog wat beren op de weg zouden zijn, waardoor het beter is om nog even te wachten? Voorzitter, daar wil ik het graag bij laten. O, sorry, nog één klein punt. In het proces trouwens rondom die verordening zou ik zeker mee willen geven, zeker als het gaat om de uitvoering te gelegener tijd, om ook goed te letten op eventuele andere moties en amendementen die ooit een keer in het verleden zijn ingediend. Denk onder andere aan als dan gaten worden opgevuld, om dan bijvoorbeeld ook te denken aan de groep jongeren tot 35 jaar, waar bijvoorbeeld recent een wijziging of een verzoek door onze partij is ingediend. En dat zou natuurlijk denk ik goed zijn om zo'n groep

gelijk te omarmen om dus die gaten snel te kunnen opvullen. Voorzitter, daar wil ik het graag bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Dolmans. D66 Rijswijk.

De heer Dolmans: Dank u wel, voorzitter. Ook voor D66 is de strijd tegen leegstand onderdeel van een bredere, toekomstgerichte woonstrategie. En een strategie die leegstand tegengaat, maar ook betaalbaarheid, duurzaamheid en leefbaarheid versterkt. En een Leegstandsverordening zoals die nu voorligt, kan daar onderdeel van uitmaken, maar dan wel goed doordacht. De heer Van Enk geeft aan dat voor het komende half jaar alleen nog maar een meldingsplicht geldt. Ja, beperk het raadsvoorstel dan daartoe, want anders nemen we een verordening aan met beschikkingen, administratieve en handhavingslasten en het introduceren van bestuurlijke boetes waar in mijn ogen nog niet voldoende over is nagedacht. Toelichting daarop in de uitleg over het maatwerk zie ik juist ook het risico van willekeur, want je moet in ieder geval de duidelijke criteria opstellen en rechtszekerheid en rechtsgelijkheid bieden. Op welke basis zou de ene eigenaar wel een huurder opgedrongen krijgen en de ander niet? Dat wordt niet duidelijk. En dat gebrek aan criteria is dus ook, maakt het afgeven van beschikkingen dus ook zeer kwetsbaar voor bezwaar en beroep. De heer Van Enk geeft geen antwoord op de vragen die door meerdere collega's en ook D66 zijn gesteld over de eigendomsrechten van de eigenaren. Hoe voorkomen we dat goedwillende eigenaren verstrikt raken in bureaucratie en sancties? Nogmaals, een heel sympathiek voorstel, maar op dit moment voor D66 nog onvoldoende doordacht op deze punten. En de oproep om als het voorstel in ieder geval wel wordt ingediend, het te beperken tot de meldingsplicht. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Oude Alink voor GroenLinks Rijswijk.

Mevrouw Oude Alink: Ja, dank, voorzitter. Ja, ik kan de redenering van de heer Van Enk grotendeels volgen. Ik vind urgentie en een signaalfunctie allebei ook erg belangrijk en ik denk ook zeker dat dat nut kan hebben. Ik ben alleen zo benieuwd naar wat er nog komt van de kant van het college? Want zij stellen dat zij onderzoeken wat het meest effectief gaat zijn en op basis daarvan gaan handelen. Bijvoorbeeld die kwalitatieve analyse waar de heer Oelen naar vroeg, dat lijkt mij nou echt een voorbeeld van iets dat het college momenteel aan het onderzoeken is en daar ben ik zelf ook heel benieuwd naar. En aan die kant zie ik ook een beetje een juridische discussie ontstaan. Ja, dan lijkt me een juridische toets door onze eigen gemeente ook wel handig. In het kader van de zorgvuldigheid vind ik het wel belangrijk dat ik een heel goede vergelijking kan maken. En nu kan ik dat nog niet, want ik heb het alternatief voorstel nog niet. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Dam, Wij.Rijswijk.

De heer Van Dam: Ja, dank. We kunnen in heel veel dingen die de heer Van Enk heeft gezegd meegaan. 150 woningen zijn inderdaad best wel wat. Als je dat nu met de nieuwe woningbouwontwikkeling moet gaan doen, dan zijn dat, is dat best een ontwikkeling. Waar een best aardig raadsvoorstel voor moet komen met een mooi bestemmingsplan en weer heel veel pagina's. Dus eens dat die urgentie er best wel is en de noodzaak om zoiets op te zetten, alleen missen we op dit moment best wel wat informatie. Hoeveel van die 150 woningen zijn bijvoorbeeld nu van woningcorporaties, hoeveel blijven er dan nog over als je die definitie hebt waarvan u zei van, ja, dat loopt wel los. Ja, die is wel degelijk belangrijk. Want op het moment dat we het ook over bedrijvenpanden hebben, dan hebben we een hele andere Leegstandsverordening dan dat we het alleen hebben over woningen. Wat die verwarring ook schept is op het moment dat u zegt van, joh, ik kan me best wel vinden in de definitie die het college voorstelt en die kan ik best wel overnemen, dan zijn wij al een stukje geruster. Alleen tegelijkertijd zegt u in uw bijdrage van, ja, ik vind bijvoorbeeld artikel 7 waar het college een voorstel heeft gedaan, om dat anders op te schrijven, vind

ik dan weer niks. Want daar trekken ze iets te veel verantwoordelijkheden naar zich toe. Ja, dan weten wij ook niet meer wat wel wordt overgenomen en wat niet over wordt genomen. En realiteit is wel dat we over twee weken moeten gaan stemmen voor dit raadsvoorstel. Op het moment dat wij nog zaken willen gaan veranderen, bijvoorbeeld een knelpunt dat wij hebben, of je een leegstandsbeheerder wel of niet gaat toestaan, dan weten we waarschijnlijk pas komende week, als we het definitieve raadsvoorstel zien, of dat artikel wel of niet is veranderd. Of het is overgenomen van het college of dat u uw eigen versie heeft laten staan. En hebben wij praktisch gezien nog maar een week om een amendement te schrijven, wat veel onzekerheid brengt over het voorstel wat nu eigenlijk voor ons ligt. Dat maakt het niet dat het een heel lekker proces is waar we nu in zitten. En vragen wij ons af of het heel efficiënt verloopt. Dan hebben we nog een stukje over de financiën. U heeft aangegeven van, joh, dat loopt wel los. Ik heb hem ingediend tijdens de Kadernota met de ambitie om daar ook meer in te investeren. Maar ja, wij hebben geen inzicht in wat dit extra gaat kosten. Want u zegt, het kost waarschijnlijk niet zo heel veel meer. Nou, ik denk dat als wij 150 extra meldingen straks krijgen bijvoorbeeld van die huizen die nu al leegstaan over een half jaar, dan zijn dat wel 150 extra meldingen die de Pandjesbrigade zeg maar moet gaan oppakken. Dat is dan misschien niet direct extra nieuwe kosten, maar is wel een intensivering van de taken die we nu al uitvoeren. Ja, en mij ga je niet wijsmaken dat als er extra meldingen komen, dat we die dan maar laten liggen omdat we geen geld hebben. Nee, daar moet ook budget voor worden vrijgemaakt. Dus ik denk dat we hier wel extra kosten voor gaan krijgen. Alleen realiteit is dat we ook op dit moment niet weten hoeveel dat dan precies is, terwijl er wel gevraagd wordt om de verordening alvast in te stellen. En dan vraagt u ons blind in te stemmen met iets waarvan we de kosten niet weten en dat is toch redelijk gevaarlijk. Dus voor ons zijn er nog best wel wat vraagtekens inhoudelijk, maar ook over de effecten die dit gaat hebben. En twifelen wij daardoor een beetje aan of we voor of tegen moeten stemmen, maar misschien brengt u in de tweede termijn daar verandering in.

De voorzitter: Super. Gaan we snel door naar de heer Van der Veer, PvdA Rijswijk.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de beantwoording op alle vragen die gesteld zijn. Iedereen erkent dat er urgentie is, dat er een Leegstandswet moet komen. Vandaar ook de motie, leegstand is stilstand. Er is een proces in werking gesteld door het college. En ja, wij zitten toch ook nog wel met vragen, zoals die door collega zijn gesteld. En wij zijn bang dat het elkaar toch in de wielen gaat rijden. Dus wij zitten toch nog een beetje in dubio van, waar doen we goed aan? Eerder beginnen of wachten op het voorstel zoals het college het doet. Dus wij nemen het in ieder geval nog terug naar de fractie en we gaan daar nog uitgebreid over discussiëren.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Harmsen, ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen: Ja, ik heb nog even een meelezer gehad. Het gaat over de boete van artikel 7 en 8. Die boete slaat niet op artikel 7 en 8. Dat moet u dan apart nog even melden dat u daar ook zeg maar op die ... Dat er niet alleen meldingsplicht, dat er een sanctie tegenover staat, maar ook als er dus geen voorzieningen bijvoorbeeld zijn. Dus moet u het toch even aanpassen. En ik had nog een tweede vraag die u toch niet beantwoord heeft, wat als de eigenaar een onredelijk hoge huur vraagt? En het pand of een gedeelte van het pand maar leeg blijft staan, ondanks dus alle pogingen om het vol te krijgen. Dat waren mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kames, had u na al deze...nog een tweede termijn?

Mevrouw Kames: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik wil toch graag, want ik moet toch wat zeggen. Nee, weet je, ik zit steeds maar na te denken van, hoe komen we nou aan die woningen die leegstaan? Als er een belegger is of een projectontwikkelaar, die willen toch graag verhuren of verkopen? Dus waarom staat het zo lang leeg? En je zou zeggen, er moet toch wel iets bij de gemeente Rijswijk zijn

als een huis zes maanden leegstaat, dat dan sowieso de eigenaar iets te horen krijgt van, joh, er is nog niemand ingeschreven. Volgens mij is dat er al. In Den Haag is het er al zeker. Ik zou denken dat dat in Rijswijk ook wel is. En ik denk ook dat daar dus huizen leegstaan hoofdzakelijk via de woningbouw in verband met die wisselingen van mensen die daaruit moeten of als er brand uitbreekt of wat dan ook. Dus daarom is het eigenlijk belangrijk dat er altijd wel sowieso wat wisselwoningen blijven. Dat lijkt me dan het belangrijkste. En dan nog even een vraag, ja, wat heeft eigenlijk Rijswijk voor een Leegstandwet? We moeten toch wel wat hebben of hebben wij in Rijswijk helemaal niet een Leegstandwet? Dus niemand hoort wat als een huis lang leegstaat? Ik dacht dat er wel een Leegstandwet was in Rijswijk, dus dat wil ik wel graag van de wethouder horen. En ja, aan de andere kant denk ik, het is heel mooi dat initiatiefvoorstel. Maar ik lees toch ook dat het college graag in 2026 wat wil doen. En dan denk ik, ja, dan scheelt het ook wel weer 120 duizend euro voorbereidingskosten. En dan heb ik nog een vraagje. Je mag momenteel niet verhuren voor een bepaalde tijd, dat kan via de wet niet meer. Dus hoe wil je dat dan ook gaan doen om te zeggen van, ja, die woning staat leeg en die gaan we dan maar voor drie maanden verhuren? Want volgens mij mag dat niet.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond of de wethouder zover is om ook te kunnen reageren en ook een beter beeld heeft welke vragen bij hem liggen en welke nog bij de initiatiefnemer. Of wou u er nog even contact over met de indiener?

De heer Van Malsen: Nee, dat is volgens mij in ieder geval in eerste termijn allemaal goed gegaan.

De voorzitter: Dan geef ik u het woord.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank u wel. Nou, in eerste instantie heb ik aandachtig naar de heer Van Enk geluisterd, moet ik zeggen. Het is erg leerzaam om een oud-wethouder zijn voorstel te horen verdedigen. Dus dat is in ieder geval al heel mooi iets wat ik vanavond meeneem. Uit de inbreng van de heer Van Enk maak ik eigenlijk ook niks op waar wij als college het fundamenteel mee oneens zijn. Sterker nog, ik hoorde de heer Van Enk zeggen dat hij een aantal van de voorgestelde wijzigingen die wij gedaan hebben best over kan nemen, dus dat is heel erg mooi om te horen. En in die zin ook een goed voorbeeld van de samenwerking tussen raad en college waar eerst een motie ingediend wordt, het college gaat ermee aan de slag. En dan komt er vanuit de raad een initiatiefvoorstel wat de discussie weer eventjes wat actueler maakt en misschien ook wel verbeterd uiteindelijk. Dat wil niet zeggen, daar kom ik zo dadelijk op terug, dat wij in de tussentijd niet aan andere zaken hebben gewerkt en dat dit initiatiefvoorstel niet gevolgen heeft gehad voor de planning van een aantal andere voorstellen die nog uw kant op komen. Maar dat is een kleine cliffhanger waar ik zo dadelijk op terug ga komen. De zaken waar de heer Van Enk van zegt dat die ze niet over wil nemen uit het advies van onze wensen, of wat in onze wensen en bedenkingen staat, gaat eigenlijk vooral over de inwerkingtreding van de verordening. Waar de heer Van Enk zegt, we kunnen het nu meteen doen en dan stellen we een aantal artikelen een tijdje buiten werking en dan hebben we een half jaar om even de nieren te proeven. Zeggen wij eigenlijk, nou, volgens mij heeft dat wel gevolgen. En de heer Dolmans die verwoorde het eigenlijk al vrij helder, het is niet zo dat als je zo'n verordening zomaar instelt, dat je dan even kan zeggen, nee, maar we gaan er niet op handhaven. We gaan er eigenlijk even niks mee doen, totdat we qua uitvoering en handhaving een been bijgetrokken hebben. En dat is ook waarom wij voorstellen, laat hem 1 april ingaan, als uw raad ertoe overgaat om hem vast te stellen in de raad van later deze maand. En ook om even terug te komen op de opmerkingen van Rijswijks Belang over die uitvoeringskosten. Ja, waarom we daar nu 120 duizend euro voor hebben opgeschreven in de wensen en bedenkingen, is met name omdat we gewoon nu niet weten wat voor uitvoeringskosten erachter vandaan komen. We zijn voornemens, maar goed, dat is nog onderdeel van de besprekingen in het college over de gehele begroting, om ook naar aanleiding van een wens

van uw raad de Pandbrigade uit te breiden. En we hebben ook plannen om meer capaciteit vrij te maken voor het uitvoeren van de Wet betaalbare huur en de Wet goed verhuurderschap. Het zijn sowieso een aantal zaken die met elkaar samenhangen. En daarbovenop zou dan nog het handhaven en het uitvoeren van deze verordening komen. Nog een andere reden, die werd ook genoemd door de fractie van GroenLinks om nog even de tijd te nemen, is inderdaad omdat wij ook een juridische toets willen doen op wat er nodig is om deze verordening goed uit te voeren en goed te handhaven. En uiteraard ook de kwalitatieve analyse en analyse van alternatieven. Al ben ik het daar met de heer Van Enk eens dat die dingen ook zonder of die dingen niet per se samenhangen met het invoeren van de Leegstandsverordening an sich. Als we gewoon weten wat voor instrumenten we hiernaast nog hebben, dan zouden we daar ook onafhankelijk van het invoeren van die verordening uiteraard gewoon verder onderzoek naar kunnen doen. En dat zou ik ook uw raad willen aanraden, dat als deze verordening vastgesteld wordt in de raadsvergadering, dat wij alsnog als college verder gaan met het bekijken naar andere kansrijke alternatieven. Er werd wat gezegd over artikel 7, lid 4.

De voorzitter: Sorry, ik wist even niet of het de lekkere hapjes waren of toch een vraag. Gaat uw gang, de heer Oelen, VVD.

De heer Oelen: Ja, voor lekkere hapjes steek ik mijn hand niet op, want die komen vanzelf langs. Ja, ik probeer nog even te begrijpen wat hiermee wordt bedoeld. Want zegt de wethouder nou, ja, stel de dingen vast en dan gaan we in de komende maanden gewoon bekijken wat het eigenlijk betekent? En dan gaat die pas per 1 april volgend jaar in. Maar wat als het nou betekent dat het eigenlijk het schieten met een kanon op een mug is of als de uitvoeringskosten enorm hoog zijn, dan hebben wij toch op 1 april volgend jaar een geldende Leegstandsverordening die dan uitgevoerd moet worden?

De heer Van Malsen: Dat klopt.

De voorzitter: Aan de wethouder.

De heer Oelen: Maar is het dan niet veel logischer ...

De voorzitter: Aan de heer Oelen, graag via de voorzitter.

De heer Oelen: ... om te zeggen, doe eerst het huiswerk ...

De heer Van Malsen: Sorry, voorzitter.

De heer Oelen: ... doe eerst het huiswerk en ga dan bekijken wat het meest verstandige voorstel is? Dank u, voorzitter.

De voorzitter: De heer Oelen aan de wethouder, gaat uw gang.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank. Nee, exact, zoals de heer Oelen het zegt. En dat is ook het voorstel dat we in eerste instantie doen in de wensen en bedenkingen, om inderdaad deze situatie zo veel mogelijk te proberen vermijden. Maar goed, er staat ook een alternatief in de wensen en bedenkingen dat als uw raad er toch toe overgaat om de verordening nu vast te stellen, dan zitten daar een aantal kanttekeningen en aanbevelingen bij. Overigens nog even terugkomend op dat punt van het vaststellen. Als we hem nu in laten gaan, betekent dat dus dat we ook mensen vrij moeten maken om bijvoorbeeld de communicatie naar inwoners en eigenaren op te zetten. En we moeten een organisatie of een deel van onze organisatie inrichten voor de registratie. Mijnheer Van Enk zegt, ja, dat is een Excelsheetje, dat moet niet zo moeilijk zijn. Nou, de heer Van Enk heeft dit stadhuis toch al een aantal jaren niet van deze kant van het bureau gezien. Dat is zeker wel wat ingewikkelder dan zomaar even een Excelsheetje opstellen. En als we daar niet de bijbehorende middelen voor vrijmaken, als uw raad daar niet de bijbehorende middelen voor vrijmaakt, dan betekent dat dus dat

we dat ergens in de bestaande organisatie moeten gaan vinden en op stel en sprong. Maar goed, dat is eventjes ter aanvulling op wat ik ook op de antwoorden van de heer of de vraag van de heer Oelen had beantwoord. Ik was bij artikel 7, lid v4. Er werd door een aantal van de leden van uw raad gezegd dat het college daar iets aan toegevoegd heeft. Is niet. Hebben we helemaal niks mee gedaan. Dus dat is helemaal conform het initiatiefvoorstel. We hebben wel iets aan lid 8 toegevoegd. En dan kan ik ook nog eventjes voor de volledigheid erbij halen wat dat dan is. Want dat ging namelijk over, normaal wordt er dan altijd wel iets gefluisterd in mijn oor door iemand die de documenten gewoon voor zich heeft, maar dat is in dit geval niet. Nee, het voordragen van de gebruiker, daar hebben we inderdaad een extra lid aan toegevoegd. Maar lid 7 hebben wij helemaal gelaten zoals in het initiatiefvoorstel ook stond. De VVD vroeg ook nog of het nog steeds de planning is om het collegevoorstel in het eerste kwartaal 2026 naar uw raad te sturen? Ja, zeker, dat is zo. Beter voor Rijswijk vroeg naar eigenlijk samenhangend beleid en noemde daar als voorbeeld de motie die ingediend is om jongeren tot 35 jaar een voorrang te geven. Nou, dat is een motie die toeziet op de Huisvestingsverordening. En laat dat nou een van de dingen zijn, om even terug te komen op mijn cliffhanger van het begin, die we nu naar achteren hebben moeten schuiven omdat we de afgelopen maanden vrij hard bezig zijn geweest met de wensen en bedenkingen en de aanpassing op deze verordening. En zoals in de raadsproductielijst ook te lezen staat, ja, keuzes hebben gevolgen, beste mensen, hebben we nu gepland om die in het tweede kwartaal van 2026 aan uw raad te doen toekomen. Dat heeft er ook mee te maken dat we die wijziging willen bundelen met een aantal andere wijzigingen in de Huisvestingsverordening, waar uw raad ook om gevraagd heeft, zoals bijvoorbeeld het toevoegen van middenhuur. Goed, dat over de juridische toets heb ik gezegd. Ja, dan nog een aantal dingen over het proces vanaf nu. Nee, wacht even. Ik wil eerst nog eventjes terugkomen op de vraag van Rijswijks Belang. Die vroeg namelijk van, is het niet zo dat er altijd nog wisselwoningen moeten blijven bestaan in de voorraad? Dat klopt inderdaad. En wisselwoningen zijn doorgaans in eigendom van woningcorporaties. En dat is ook een van de redenen waarom we zeggen, sluit die uit, want anders krijg je onnodig administratief gedoe. Terwijl dat een hele waardevolle voorziening is, een hele waardevolle aanvulling is. En is er een Leegstandwet in Rijswijk? Er is geen Leegstandwet, de Leegstandwet is gewoon een landelijk instrument. Als u bedoelt, is er een Leegstandsverordening of is er een manier waarop wij nu leegstand registreren? De gemeente Den Haag werd genoemd als voorbeeld. Daar hebben ze naar mijn begrip wel degelijk een Leegstandsverordening, dus daar kunnen ze dat doen. Wij hebben dat niet en wij doen dat dus ook niet. Maar dus nog één dingetje over het proces. Er werd hier en daar wat gezegd over het overnemen van wijzigingen, in zowel de verordening als het voorstel, maar volgens mij gaat het vooral om de wijziging in de verordening. Mocht uw raad dat willen of mochten de indieners dat willen, dan moet daar, net als dat gebruikelijk is bij elk ander raadsvoorstel, wel een amendement voor ingediend worden. Dus als de verwachting bestaat dat wij als college hier nu van alles gaan veranderen, dat is niet zo. Dat is echt aan uw raad. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dan wel aan de initiatiefnemer, want dat hangt ervan af welke afspraken we over het proces gaan maken. Ja, precies. Inderdaad, als initiatiefnemer, onderdeel van de raad. Maar even om onderscheid tussen de raad en het initiatiefnemend raadslid te maken. Mijnheer Van Enk, mag ik u het woord geven?

De heer Van Enk: Dank u wel, voorzitter. Ja, het blijft ingewikkeld, haal ik de heer Oelen maar aan. Dat merk ik bij meerdere sprekers een beetje op de achtergrond van hun tweede termijn. En ja, dat is jammer, want ik had gehoopt dat we dit zonder al te ingewikkeld te maken konden behandelen. Maar dat is een overtuiging. De heer Oelen is niet overtuigd dat dit door middel van zo'n verordening als nu voorligt, dat het probleem kan worden opgelost. En dat wellicht het schieten met een kanon op een mug is. En dat was ook zijn laatste vraag aan de wethouder. Misschien blijkt uit nader

onderzoek wel dat we het helemaal niet nodig hebben. Ja, ik denk dat we daar politiek verschillend tegenaan kunnen kijken. Ik heb toen wij die motie steunde van de partijen die zijn genoemd, van GroenLinks, Partij van de Arbeid en ook VVD en ChristenUnie en dan vergeet ik er nog een, maar toen hebben wij gedacht, akkoord. Wij waren niet zo blij met de hele vraag om weer onderzoek, maar er stond in ieder geval in, het voorleggen van een Leegstandsverordening. Niet als of mits, nee, gewoon een Leegstandsverordening voorleggen. Daar hebben we als raad om gevraagd. En het is misschien niet voor iedereen meteen duidelijk geweest, maar de Leegstandwet geldt, maar een deel van die Leegstandwet, waar we het hier over hebben met name, die meldingsplicht, treedt alleen maar in werking bij een gemeente als je die Leegstandsverordening hebt. En daar zijn tot op heden niet zoveel soorten en smaken in. Dus er zijn 25 gemeenten, 25 plus, die die verordening hebben en daar werkt die. En als je gaat afwijken van bijvoorbeeld het model van de VNG, dan moet je daar goede redenen voor hebben, want anders dan krijg je juist rechtsonzekerheid.

De voorzitter: Ah, dank. Ik wachtte totdat u de zin afmaakte. Dank u wel. De heer Van Malsen, wethouder Van Malsen heeft een vraag aan de heer Van Enk.

De heer Van Malsen: Ja, een opmerking eigenlijk. Het voelt wat ongemakkelijk om zelf te interrumperen, maar voor de verandering ook wel leuk. De heer Van Enk zei net dat we in Rijswijk alleen maar iets kunnen doen onder de Leegstandwet bij het invoeren van een Leegstandsverordening. Dat klopt niet, want we hebben al de mogelijkheid om een verhuurvergunning aan te vragen en een woning tijdelijk te verhuren op grond van de Leegstandwet. En dat staat ook in de Huisvestingsverordening en dat hebben we ook de afgelopen drie jaar gedaan op het Hof van Elsenburg, de flexwoningen die daar stonden. Dus dat even om ...

De voorzitter: Ter verduidelijking.

De heer Van Malsen: Ter verduidelijking.

De heer Van Enk: Dat is ook ...

De voorzitter: Interrupties zijn niet beperkt, maar altijd fijn als ze verduidelijken. Ga uw gang, mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Nee, dat is ook absoluut wat ik bedoelde. Er waren twee delen van de Leegstandwet en waar we het hierover hebben, namelijk die meldingsplicht, et cetera, dat treedt alleen in werking als je zo'n verordening vaststelt. En ik denk dus dat je niet aan te veel varianten moet gaan denken. Alleen al omdat je dan juist vragen krijgt over juridische interpretatie, et cetera. Dan zou je juist die juridische toets misschien nog een keer extra moeten doen. Terwijl het model volgen in de mate waarin dat hier is gebeurd, het juist de garantie geeft dat daarbij bezwaar, beroep geen verrassingen uit de hoek zullen komen. Dus dat lijkt mij een behoorlijk veilige weg. En of die te zwaar zal zijn? Ja, ik denk dat een meldingsplicht instellen en met een stok achter de deur om uiteindelijk na een jaar leegstand iemand te dwingen om een huurcontract aan te gaan, een tijdelijk huurcontract op zijn minst, ja, dat is een politiek oordeel. En ik denk als de heer Oelen daar anders over denkt ...

De voorzitter: Ho. Ja, u werd alleen, na uw zin geïnterrupteerd door de heer Dolmans. Gaat uw gang.

De heer Dolmans: Ja, mijn concrete vraag aan de heer Van Enk is, bent u bereid om het initiatiefvoorstel te beperken tot die meldingsplicht?

Mevrouw...: Ik versta u niet.

De voorzitter: Nog heel één keer recht in de microfoon.

De heer Dolmans: Bent u bereid om het initiatiefvoorstel te beperken tot de meldingsplicht? Want onze bezwaren zitten voornamelijk in verder de administratieve lasten, handhavingslasten, onzekerheid over criteria, et cetera. Tegen die meldingsplicht heb ik geen enkel bezwaar.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Ja, ik weet niet hoe de andere fracties daarover denken. Maar als daar een meerderheid voor is, dan wil ik daar best over nadenken. Natuurlijk, zeker.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Van Enk: Ik denk alleen dat het handig is om ook die stok achter de deur te hebben van die tweede fase, ook al komt die in de praktijk nogmaals weinig voor. Ja, er zijn ook vragen over gesteld. Maar voor ik, ik wil even nog afmaken dat het een politiek oordeel is in hoeverre je dit een te zwaar middel vindt. En ik denk dat de indieners van een motie op zijn minst de indruk hebben gewekt dat ze sowieso vonden dat een Leegstandsverordening nodig was.

De voorzitter: De heer Oelen.

De heer Oelen: Ja, voorzitter, en dat wil niet zeggen dat we dus maar rücksichtslos een modelverordening van de VNG moeten implementeren in Rijswijk. En ik denk dat daar mijn bezwaar zit, ik wil graag een onderbouwd voorstel zien, ook kwalitatief goed onderbouwd voorstel waarmee we in Rijswijk uit de voeten kunnen. En het argument van de heer Van Enk is dat je juridische onzekerheid of ongelijkheid creëert. Ja, dat veronderstelt dus dat er allemaal pandjeseigenaren overal in het land aan het shoppen zijn, Leegstandsverordening aan het analyseren zijn. Ja, sorry, daar heb ik echt helemaal niks mee te maken. Het gaat mij erom dat we gewoon een goede custom made verordening hebben hier in Rijswijk. Dat is in ieder geval wat mijn wens zou zijn.

De voorzitter: De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter, het gaat niet om vastgoedeigenaren die gaan shoppen, het gaat gewoon om het ontwikkelen van jurisprudentie. Dus dat je weet dat als er een bezwaar tegen zo'n beschikking wordt ingediend in Rijswijk, dat de rechter in Rijswijk zich kan vasthouden aan ontwikkelde jurisprudentie elders in Nederland. En dat geeft ons ook veel meer zekerheid.

De voorzitter: De heer Oelen, heel even, u mag zo. Heel even, het mooie debat dat u heeft, dat wil ik zeker door laten gaan.

De heer Oelen: Dank u wel.

De voorzitter: Maar we gaan er niet de hele avond mee door. Ja.

De heer Oelen: Nee, dat, maar dit is in ieder geval hopelijk mijn laatste interpellatie. Maar ik vind dit geen argument. Het argument over jurisprudentie en dat wij het dus de rechterlijke macht makkelijker moeten maken, dat ze niet zelf hoeven na te denken, omdat ze kunnen teruggrijpen op andere jurisprudentie, dat is ook voor mij geen argument. U haalt de Rijksoverheid erbij met amendementen over heffingen, u haalt dit erbij, u haalt dat erbij. We zijn hier in Rijswijk en we zijn de raad voor Rijswijk en niet voor de rechterlijke macht, niet voor de SP, voor wie dan ook. We moeten gewoon de dingen doen die goed zijn voor Rijswijk.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Enk.

De heer Van Enk: Voorzitter, als het gaat om bezwaren of twijfels over juridische houdbaarheid, dan is juist het feit dat dit in 25 gemeenten al een tijd wordt uitgevoerd de beste garantie dat je daar in Rijswijk ook resultaten voor zou kunnen halen. En als we in Rijswijk denken het allemaal op een hele andere manier te doen, omdat het hier allemaal zo enorm verschilt van andere gemeenten, dan is het risico om een valkuil in te lopen groter. En daarom zeg ik, dan zou je inderdaad andere toetsen nodig hebben. Ik denk dat het hiermee volstrekt kan. Maar als de partijen in meerderheid van oordeel zijn dat we de eerste stap moeten zetten met een eerste fase, alleen de plicht om te melden, dan zou ik al half tevreden zijn. Want dat is beter dan dat we wachten tot 1 april. Dan beginnen die termijnen pas van 1 april af te lopen en dan denk ik dat we verzanden in onderzoeken, analyses waar weinig wordt toegevoegd aan de huidige stellingen. Want er wordt ook door leden hier gesproken, net alsof die 150 woningen, of dat een vaststaand feit is. Maar dat is alleen maar het combineren van registraties en de indruk die je daaruit haalt. Met andere woorden, ook een administratieve leegstand. Terwijl je hier de Pandbrigade helpt om als ze iets constateren van leegstand fysiek, om dat te noteren, en dat gebeurt hier op het stadhuis in die Excelsheet wat mij betreft. En daar na een half jaar nog een keer langs te gaan om te zien wat er feitelijk in de straat gebeurt en dat zicht missen we ook na nader onderzoek.

De voorzitter: De heer Van Enk, de heer Dolmans heeft een interruptie. Ik wil daarna even vragen of het nog maximaal vijf minuten doorgaat, zodat we ook weer verder door kunnen met de rest van de vergadering.

De heer Dolmans: Ik heb een interruptie, maar niet voor de heer Van Enk, maar voor het college. Want de heer Van Enk doet hier wel een handreiking en mijn vraag aan het college is van, is zo'n meldingsplicht voor het college aanvaardbaar en uitvoerbaar?

De voorzitter: De heer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Voorzitter, daar heb ik in mijn tweede termijn volgens mij ook wat over proberen te zeggen. Kijk, als uw raad het op die manier vaststelt, dan gaan we het uiteraard uitvoeren. Maar dat betekent dus wel dat we nu zonder dat daar extra middelen voor bij gereserveerd zijn, extra taken op de gemeentelijke organisatie leggen. Onder meer in communiceren over deze verordening en de meldplicht, registreren van meldingen. En, nou ja, daar hebben we nu geen rekening mee gehouden. Ook in mijn tweede termijn heb ik betoogd om daarom dus ook het voorstel wat we in de wensen en bedenkingen hebben gedaan te volgen. Dus eigenlijk is het korte antwoord, nee.

De voorzitter: De heer Dolmans, u had een tweede interruptie?

De heer Dolmans: Het valt me een beetje tegen dat antwoord. Want ik denk dat u het dan ook een beetje te moeilijk maakt. Maar goed, ik ga dan gewoon heel concreet de vraag stellen of het college wil terugkomen met een kwantitatieve berekening van de kosten die zij zien op het moment dat deze verordening beperkt wordt tot een meldplicht. Dus ik wil het college verzoeken om daar voorafgaand aan de raad de raad over te informeren. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Ja, ik weet niet of ik dat kan beloven. Dat vind ik een beetje moeilijk om nu te zeggen, ik ga dat nu uitzoeken en over twee weken kom ik terug. Terwijl we gezegd hebben, we willen eigenlijk de hele uitvoeringskosten meenemen of goed in kaart brengen en dat bij de begroting aan uw raad doen toekomen. Dus dat kan ik nu niet toezeggen, nee.

De voorzitter: Duidelijk. Dan kijk ik naar de heer Van Enk voor een laatste opmerking rondom de beantwoording van de laatste vraag, als iemand die nog had.

De heer Van Enk: Ja, er waren toch nog andere vragen gesteld. Ik laat de vraag over het boetebeding, dat klopt wat mevrouw Harmsen zegt. Dit heeft betrekking op dat artikel 8. De heer Van Malsen heeft er nog op gewezen dat daar dat extra lid door het college nu wordt voorgesteld. Ik weet alleen niet wat het college zich daarbij voorstelt, om bij dat artikel 8 extra voorwaarden te stellen. Maar met enig voorbehoud voor dat artikellid is het enige waar ik moeite mee heb de algemene bevoegdheid in het nieuwe artikel 12 wat het college heeft toegevoegd, om in het algemeen het college kan nadere regels bepalen. Dat is mij te algemeen. Die volmacht of de machtiging en dat zou ik willen beperken tot specifieke zaken. Voor de rest heb ik geen moeite met de wijzigingen, plus inderdaad inwerkingtreding. En ik denk dat we wat betreft het vinden van een tussenoplossing niet alleen wat kunnen met de suggestie van de heer Dolmans. Maar ja, we kunnen ook afwachten wat het college in de algemene begroting voorstelt. De heer Van Malsen of wethouder Van Malsen lichte net al een tipje van de sluier op, extra budget voor de afdeling wonen. Ja, dan weten we helemaal aan de voorkant zeker dat er geen te grote druk op het ambtelijk apparaat ontstaat. Als de leden daar, als de fracties daar behoefte aan zouden hebben dan, ja, wat mij betreft zou het een tussenoplossing kunnen zijn dat we de inwerkingtreding uitstellen tot 1 januari en dat we zo nodig de behandeling in december doen. Ik kan me ook voorstellen dat, ja, ik daar tussentijds nog even overleg met de wethouder. Want ik heb tot nu toe juist om het college niet te hinderen in hun prioriteitstellingen en Huisvestingsverordening, zoals werd gezegd, heb ik geen beroep gedaan op ambtelijke ondersteuning vanuit dit huis. Behalve dan dat de griffie mij natuurlijk heeft geholpen met het toetsen en het opstellen van het formulier voor het raadsvoorstel. Als er nog vragen zijn blijven liggen, ja, dan hoor ik dat graag. O nee, ik denk ...

De voorzitter: Ja, ik ga, want ik zie geen handen, ik zie geen interrupties. En om de snelheid een klein beetje te bevorderen, wil ik u toch gaan vragen om inderdaad een voorstel te gaan doen voor de raadsleden, wat kan er bij een initiatiefvoorstel? We kunnen hem agenderen voor de raad, daarvoor is een meerderheid van de aanwezigen nodig om dat voor de eerstvolgende raad te kunnen doen. Er kan gevraagd worden om terug te gaan naar het Forum, dus nog een keer te agenderen in het Forum, eventueel in gewijzigde vorm. De datum dan te bepalen via het presidium wanneer het weer wordt ingebracht en natuurlijk door de initiatiefnemer zelf wanneer die de aanpassingen heeft gedaan. De initiatiefnemer kan besluiten het in te trekken. De initiatiefnemer kan ook besluiten een voorstel doen om het later nog weer te agenderen. En dat zijn uw opties. Als ik zo beluister naar de heer Van Enk wil die in elk geval aanpassingen doen, als ik de initiatiefnemer goed heb begrepen. Als ik u allen beluister, is dat ook wat de rest van de raadsleden wil en ligt agendering op 23 september daarmee niet geheel voor de hand. En ik zie daar geknik op. Ik kijk wel even rond, dan hoeven we niet te stemmen. Dan is eerder de vraag aan de initiatiefnemer, komt u terug via het presidium? Wat is uw voorstel?

De heer Van Enk: Ik kan me voorstellen dat ik na overleg met de wethouder terugkom voor de volgende maand, Forumraad of alleen de raad en dat besluiten in het presidium qua agendering.

De voorzitter: U stelt voor dat u het even terugneemt, gaat bespreken, kijkt wat u wil aanpassen. En met een nieuw voorstel het presidium, voor de mensen die luisteren, daar wordt de agenda bepaald van de raad, een voorstel doet mogelijk om het volgend Forum dan gewijzigd te behandelen, dan wel in één keer met uitleg daarover op de raad te zetten. En u doet dat voorstel op dat moment.

De heer Van Enk: Dat lijkt me goed.

De voorzitter: Dan kijk ik rond. Kan de raad daarmee akkoord gaan? Ik zie alom geknik. Dan bedank ik u hartelijk voor een goede inhoudelijke behandeling. Gaat de wethouder snel naar het andere Forum, zodat dat ook doorgang kan vinden. En wil ik met u doorgaan, als dat oké is? Ja, ik zie geknik. Naar het volgende agendapunt.

10. Raadsvoorstel bindend advies planwijzigingen HBG-locatie (RV 25-042)

De voorzitter: Dat is het raadsvoorstel bindend advies planwijzigingen HBG-locatie. Dat is een locatie waarop woningbouw zou gaan plaatsvinden. De PvdA had vragen gesteld, die zijn beantwoord. Maar ik wilde wel graag eerst de PvdA de gelegenheid geven om daar nog nadere vragen over te stellen.

De heer Dolmans: Ik heb een ordevoorstel, voorzitter.

De voorzitter: Punt van orde? Ja, de heer Dolmans.

De heer Dolmans: Kunnen we de twee agendapunten omwisselen? Aangezien er een aantal mensen op de tribune zitten die voor het laatste agendapunt zijn gekomen.

De voorzitter: Als ik, we hadden eerder nog niet dat gedaan, maar als ik rondkijk, vinden we het prima om Sijthoff Residences eerst te doen?

11. Raadsvoorstel bindend advies Sijthoff Residences (RV 25-043)

De voorzitter: Dan gaan wij het omdraaien en dan doen wij eerst het raadsvoorstel bindend advies Sijthoff Residences. Nou had ook de PvdA daar vragen over gesteld en beantwoord gekregen. Kijk in dit geval voor de Sijthoff locatie voor woningbouw ook naar de fractie van de PvdA. Gaat dat lukken? Gaat uw gang.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Het college bedankt voor de uitgebreide beantwoording van onze vragen. Ik heb daar nog twee aanvullende vragen op. Eentje, beantwoording vraag zeven over, ik pak het er even bij, beantwoording over deelmobiliteit. U schrijft, er is geen probleem, want er zijn genoeg plekken en daarom doen we het niet en het is geen verplichting voor de vergunning die afgegeven is. Maar ik kan me zo voorstellen dat toekomstige bewoners juist deelmobiliteit willen. We hebben vele discussies in de stad over de bereikbaarheid, het fijnstof, toenemende parkeerdruk. Is het dan niet juist wenselijk om ook deelmobiliteit in dit project mee te nemen? En dan een tweede vraag. We hebben kunnen lezen dat OAT voorlopig op hold is gezet. Sijthofflocatie was een locatie waar eventueel voorbereidingen tijdens de bouw al getroffen konden worden om het OAT tot een succes te leiden. Wat gaat dat betekenen? Gaat men toch door bij Sijthoff om voorbereidingen te treffen om eventueel in de toekomst toch OAT in te voeren voor aanpassingen in de kelders, dat het mogelijk wordt? Of laten we het hierbij, omdat we problemen hebben met de netcongestie? Dat waren mijn aanvullende vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik hoorde inderdaad graag inperken tot het onderliggende raadsvoorstel en geen andere politieke debatten of vragen buiten dit voorstel als het enigszins kan. Dan ga ik nu even de andere kant op, iedereen te verwarren. Mijnheer Van Dam, aan u het woord.

De heer Van Dam: Spannend, zo'n verandering. Ik had twee à drie korte vragen. In het plan lezen we dat er 672 woningen komen, daarvan zijn er 100 betaalbaar, de rest valt in de categorie van koop rond de 450 duizend en huur tot 1100 euro per maand. Ik vroeg me af of de wethouder kan

reflecteren hoe we dit zien als betaalbare woningen? Dat is best duur. Het CDA heeft hier in het verleden al vragen over gesteld. Ik vind dat deze vraag hier ook relevant is. En wat voor effect gaat dat hebben op de daadwerkelijke huizen die hierin terechtkomen, aangezien die koop tot 450 en huur tot 1100 volgens mij een richtgetal was. Dan over het verkeer en de bereikbaarheid. Er staat dat de verkeersmodellen laten zien dat de effecten op de nabije kruispunten nihil zullen zijn. Dat is wel gebaseerd op wat oudere studies. Ik vroeg me af of de wethouder kan reflecteren op de verkeersafwikkeling op die kruispunten? Aangezien het nu al best wel druk is. En daar aanvullend aan of er nog andere zaken gedaan worden dan enkel de slimme verkeerslichten te introduceren op die kruispunten? En daar wil ik het nu even bij laten.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Mijnheer Kösedag, GroenLinks Rijswijk.

De heer Kösedag: Yes, dank, voorzitter. Ja, een aantal vragen van ons aan de wethouder. Nou, in het participatieproces hebben bewoners duidelijk aangegeven toch behoefte te hebben aan zorgvoorzieningen. Ja, hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat deze een plek krijgen in of rond het plangebied? Nou, misschien specifieker, zijn daar al stappen toe ondernomen? Tweede vraag, hoe kijkt de wethouder naar het idee ook weer uit dat verslag wat ik heb gelezen om voorafgaand aan de uitvoering van het Sijthoffplan misschien iets van een omgevingsadviesgroep te overwegen? Waarin ook specifiek vrouwen, meisjes ook kunnen meedenken over de inrichting van de openbare ruimte. Dat is ook wel, moet ik bekennen, naar aanleiding van een bijdrage van de voorzitter zelf, vanuit haar pet als raadslid en dat vond ik een hele interessante. Dus misschien daar nog even een suggestie op. Vervolgens met betrekking tot het materialenpaspoort. Is het mogelijk dat het materialenpaspoort voor Sijthoff voor start bouw wordt ingediend? Bij oplevering zou worden kunnen geactualiseerd en dat wij als raad daar ook inzage in kunnen krijgen? Nou ja, dat zouden wij in ieder geval zeer op prijs stellen als dat kan. Ik vervolg, ook worden in het voorstel diverse ecologische maatregelen genoemd. Ik ga ze niet allemaal opsommen. Kunt u aangeven of er naast de uitvoeringstoets tijdens de bouw ook een meerjarig monitoringsprogramma wordt opgezet om te volgen of die maatregelen ook daadwerkelijk leiden tot behoud of toename idealiter van soorten? In het voorstel wordt ook erkend dat bij de financiële of uitvoeringstegenvallers er risico bestaat dat er consequenties kunnen zijn wat betreft de kwaliteit of omvang van het groen, het water, de voorzieningen zelfs. Nou ja, dat valt misschien niet van tevoren in te schatten, maar zijn daar afspraken en dan liefst ook harde afspraken over gemaakt met de ontwikkelaar? Tot slot, laatste vraag, voorzitter, hebben we ontvangen voor het plan circa 6,5 miljoen euro uit de woningbouwimpuls. Ook daarvoor mijn compliment aan het college, maar wel onder de voorwaarde dat we dan onder meer honderd betaalbare woningen gaan realiseren. Nou, misschien een beetje een wat-als vraag, maar ik ga hem toch stellen, wat nou als we daar op een of andere manier niet aan kunnen voldoen, welke consequenties zijn er dan financieel of anderszijds? Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Dolmans, D66 Rijswijk.

De heer Dolmans: Ja, dank u wel, voorzitter. Het is hartstikke goed dat er eindelijk een invulling komt voor de Sijthofflocatie. Met 672 woningen dragen we serieus bij aan een woonopgave en het is positief dat er oog is voor vergroening en klimaatadaptatie. Voor D66 is het aantal betaalbare woningen, 100 van de 672, voor dit specifieke project voldoende, ook gezien de eerdere overeenkomst. De hoogbouw kan zeker een kwaliteitsimpuls zijn, maar wel moet worden gewaarborgd dat dit geen verlies van leefbaarheid oplevert voor omwonenden, bijvoorbeeld door schaduw en windhinder. Hoe kijkt het college hier verder tegenaan? De parkeeroplossing die lijkt op orde, met ook zeker voldoende plek voor fietsparkeren. Chapeau. Hoe ziet het college de extra verkeersdruk door dit project? Netcongestie, de heer Van der Veer refereerde er al aan, vormt een serieus risico. Welke concrete oplossingen liggen er klaar, zodat dit project geen vertraging oploopt?

En D66 steunt de ambitie om hier na zoveel jaren verloedering nu eindelijk een aantrekkelijk en levendig woon-werkgebied te realiseren. We vragen het college wel om de criteria voor leefkwaliteit en uitvoerbaarheid verder stevig te borgen, voordat de schop in de grond gaat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Cupedo voor Beter voor Rijswijk.

De heer Cupedo: Dank u wel. Ja, ik had een viertal vragen. Eén is er al door de heer Van der Veer gesteld wat betreft de netcongestie en die andere is door de heer Van Dam gesteld. Blijven er twee over. Vraag één, wat betekent het in het specifieke geval dat het advies bindend is? Wat gebeurt er concreet als de raad negatief adviseert? En een andere vraag, misschien een beetje vreemde vraag, Anneke Van der Stap is gevonden in de bosjes langs het jaagpad. Zijn de nabestaanden op de hoogte van de ontwikkelingen in en rondom dit gebied?

De voorzitter: Wacht heel even. Dit gaat over een veiligheidskwestie dan?

De heer Cupedo: Nee, nee.

De voorzitter: O, oké. Maar dan ... Ja, maar ...

De heer Cupedo: Ik kan me voorstellen dat de nabestaanden ... Nou, de wethouder.

De voorzitter: O. Ja, dank u wel. Dat is inderdaad niet uit de omgeving, maar is de omgeving daarin meegenomen? Sorry. Gaat uw gang.

De heer Cupedo: Dank u wel. Tot zover.

De voorzitter: Mocht u hem nog willen herhalen, dat mag hoor, want ik wilde u niet onderbreken. Maar fijn, dank. Mijnheer Oelen voor de VDD.

De heer Oelen: Ja, voorzitter, dank. College, dank voor dit raadsvoorstel. De Rijswijkse VVD heeft geconstateerd dat het past binnen het ontwikkelkader havenkwartier. Ontzettend fijn. Andere raadsleden zeggen het ook, dat er nu eindelijk voortgang lijkt te komen op dit gebied. Ja, we steunen de uitwerking. Ik waardeer het dat de raad om een advies wordt gevraagd, ondanks het feit dat we daar helemaal, het college daar helemaal niet toe verplicht was. Maar onze hartelijke steun heeft het college in ieder geval hiervoor.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Enk, het CDA.

De heer Van Enk: Ja, dank u wel, voorzitter. Om te beginnen, de BBR, de Belangenvereniging Bedrijven Rijswijk, die heeft een reactie gestuurd op de plannen die voorliggen en die is in de grond positief, ze wijzen alleen op een aantal punten. En ik wilde stipuleren dat die volstrekt ook in lijn zijn met wat het CDA in het afgelopen proces ook naar voren heeft gebracht en die we ook graag nog een keer bij deze onder de aandacht willen brengen van de wethouder. Dat betreft dus de potentiële verkeerscongestie. Ondanks alle mobiliteitsonderzoeken houden we daar zorg over. Zeker omdat we in het verleden aan de ambtsvoorganger van mevrouw Van de Waart hebben gevraagd om daar met slimme stoplichten systemen meteen mee te beginnen om te kijken of het ook echt voldoende soelaas biedt. En of het nou gebeurd is of half of niet, het biedt tot op heden voor de huidige verkeerscongestie al geen soelaas. Dus dat is nog steeds een zorg die we hebben in de aanloop naar de feitelijke bouw van die woningen die we nu gaan, waar we nu toe gaan besluiten. In de tweede plaats, ja, het aantal woningen in totaal, het havengebied. Mijn voorganger zei al, ja, het voldoet allemaal aan de kaders van het masterplan. Nou, het masterplan was destijds 2 tot 2,5 duizend woningen. We weten allemaal dat een aantal partijen afgelopen jaar hebben aangegeven dat ze door de nood gedwongen wel akkoord zijn met nog vierhonderd of nog meer woningen, ik ben de tel

kwijtgeraakt. Ik dacht vierhonderd en wij zijn daar niet voor. En dat kan ik ook een beetje uitleggen aan de hand van dit plan, want we vinden dit over het algemeen een goed plan. En dat is ook, het loopt al een lang proces waar we goed van op de hoogte zijn gehouden en ik begrijp de omwonenden ook. Maar wij hebben destijds ingestemd met hoge torens, dat mocht best iets hoogs zijn, als het maar cachet geeft aan de omgeving en ook een mooie zichtlocatie voor Rijswijk wordt. En wij dachten daar, ik heb dat ook letterlijk destijds steeds gezegd, daar kun je mee voorkomen dat je een wijk krijgt met allemaal zes lage etages of iets meer en dat wordt één grijze grauwe massa. Nou, nu hebben we eigenlijk ook waarschijnlijk door de nood gedwongen om er zoveel mogelijk woningen uit te halen en die hoge torens en toch ook nog die flats van zes woonlagen. En dat spijt mij. Ik had het liever anders gezien, maar dat is nu te laat. Ik ga er niet op terugkomen, want dit is een proces wat ook zo gelopen is. Maar daarom wil ik nog een keer een pleidooi voeren om het aantal van 2,5 duizend niet of niet te ver te overschrijden. Ja, en het proces zoals we het nu in de raad nog kunnen behandelen, dat zeg ik mijn vorige spreker na, ik vind dat belangrijk ook met de nieuwe Omgevingswet dat we ons niet alleen beperken tot de algemene kaders, maar dat we ook zien wat er dan feitelijk gebeurt. Kan de wethouder ook nog aangeven wanneer men van plan is daadwerkelijk met de bouw te starten? Dat was het.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Kames voor Rijswijks Belang? Nee? Mevrouw Niesen van Rijswijks Belang. Gaat uw gang.

Mevrouw de Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. En dank college voor het raadsvoorstel en we waarderen de inspanningen voor Sijthoff Residences en de bijdrage aan de leefbaarheid en de woningvoorraad. Tegelijkertijd staat niet alleen Sijthoff Residences, maar ook het Sijthoff Center en het omliggende gebied van grote ontwikkeling. Netcongestie vormt echter een belangrijk risico voor de uitvoering en planning daarvan en daarom hebben we als fractie nog enkele vragen hierover en de vraag over het hotel. Welke maatregelen gaat de gemeente zelf nemen of kan de gemeente nemen, bijvoorbeeld aan het energienet of de bekabeling, om te zorgen dat dit gebied met woningen, een hotel en andere functies voldoende stroom gaat krijgen? En welke concrete oplossingen zijn er al gezocht of gepland om de netcongestie voor dit project op te vangen? Wat zijn de gevolgen voor de planning en de uitvoering als de netcongestie voor vertraging gaat zorgen? En dan over het hotel, kan het college bevestigen dat hotel Sijthoff Center volgens het raadsvoorstel als regulier hotel wordt ingevuld en dat er geen andere of afwijkende functies worden voorzien, zoals een evenementenlocatie of maatschappelijke voorzieningen, zoals een opvanglocatie. Voor nu even dit.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Harmsen, ChristenUnie Rijswijk.

Mevrouw Harmsen: Ja. Ik wil nog speciaal PvdA bedanken die op tijd heel veel vragen heeft gesteld en beantwoordt heeft gekregen. Ook het college daarvoor wil ik bedanken, dat helpt ons. Maar ik heb naar aanleiding daarvan nog wel even een prangende vraag. Want er wordt namelijk gesteld, deelmobiliteit gaan we niet doen, want er is genoeg parkeren. Er is nog een andere reden om deelmobiliteit te doen en dat is gewoon dat er minder verkeer op de weg is en minder parkeerdruk. Dus we hebben de kans nu, we gaan weer bouwen om deelmobiliteit daar te starten. Laten we die kans dan ook nemen, laten we dat gewoon weer doen. Dat mensen ook zeggen van, hé, er zijn deelauto's hier en dat kan bij mijn appartement, ik ga de auto wegdoen. Nou, dat kan zo tachtig auto's schelen. Ook weer op de weg scheelt dat weer, er wordt wat minder gereden met een deelauto, je pakt wat vaker de fiets. Er zijn zat fietsparkeerplekken, zoals al werd gezegd. Ik zie een kans en we laten die liggen. Ik wil toch even aan de wethouder vragen, waarom laten we die kans liggen?

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we rond. Kijk ik naar de wethouder, kunnen we in één keer door? Prima. Is het woord aan de wethouder. Dank u wel.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ik zou eigenlijk willen beginnen met zeggen, over langdurige leegstand gesproken. We hebben toch twee mooie plannen hier liggen denk ik, die overigens niet over woningen gaan, maar wel over langdurige leegstand. Ik denk allebei de locaties, zowel het Sijthoff als het HBG, die iedere Rijswijker wel weet te vinden. Nou, in dit geval, als je op de A4 rijdt dan weet iedereen als je zegt, de eierdoos, waar we het over hebben. Een langdurig leegstaand pand, een groot kavel met allerlei potentie, maar wat ook vaak gebruikt wordt op dit moment voor heibel gedoe en onraad zullen we maar zeggen. Dus ik ben blij dat we hier met elkaar over kunnen spreken. Straks ook overigens over het HBG. Eigenlijk allebei locaties waar we graag iets mee willen, maar daar houdt denk ik heel veel van de vergelijking ook wel op. Behalve dat we voor beide locaties hebben gekozen toch aan u bindend advies te vragen, ondanks dat we via de BOPA-procedures daar via de werkgroep andere afspraken over hebben gemaakt. Het zijn gewoon grote locaties. Er is in beide gevallen toch behoorlijk wat veranderingen. En om gelijk met de vraag te beginnen, wat betekent dat nu als wij hier advies op geven? Dit is bindend advies, dus als u hier nee op zegt, dan reageert het college daar als zodanig op. Lijkt me logisch toch? Daarom heet het bindend advies. Dat gezegd hebbende, ga ik proberen zoveel mogelijk van de vragen te beantwoorden. Uiteraard beginnend met de PvdA, omdat die ook al schriftelijke vragen had gesteld. En laat ik dan maar beginnen met excuses te geven over de verwoording rondom deelmobiliteit, want ik denk dat daar de crux zit. Ik kan twee petten opzetten, die van de RO-wethouder, dus wethouder stadsontwikkeling. En in dat geval zeg ik, het is niet nodig. Voor de vergunning te verkrijgen zijn er voldoende parkeerplekken die passen bij de parkeernormen. Als je het nou vraagt aan mij als wethouder mobiliteit zou ik zeggen, ja, natuurlijk willen bewoners daar waarschijnlijk deelmobiliteit. Maar dat geldt ook voor andere bestaande wijken, dus dat kan altijd. En nou, de ontwikkelaars zitten hier ook in de zaal, dus wie weet kunnen we daar aan de voorkant nog met elkaar over praten. Maar voor de vergunning is het dus niet nodig en ook niet voor de bestemmingsplanwijziging. Dus excuses voor die verwoording, want uiteraard zijn we met elkaar over eens dat innovaties rondom mobiliteit een goed idee zijn. En zoals ook al gezegd is er in het plan ook heel veel rekening gehouden met de fiets, dus er is wel zeker meer gekeken dan alleen naar auto's. En laten we niet vergeten, of u nou de ene kant een stukje oploopt of de andere kant, je kunt ook met de tram. Dus in dit geval is er voldoende keus. Een aantal ingewikkelde vragen over OAT en ook over netcongestie. Laat ik die heel even samenvoegen, want dat heeft beide met netcongestie te maken. Netcongestie is gewoon een regionaal provinciaal probleem. Het is niet zo dat wij er op dit moment, ik kijk ook heel even naar links, misschien heeft u toevallig vandaag iets gevonden, maar wij hebben daar op dit moment geen oplossing voor. Wat wel goed is om te zeggen is dat de kleine deilverbruikers, dus de woningen meestal tot op heden nog, maar ik ga dat heel voorzichtig zeggen, want je weet nooit wat ze bedenken bij TenneT, dat je daar meestal nog wel een aansluiting voor krijgt. Nou moet ik wel zeggen, gezien de planning moeten we heel even kijken hoe het loopt, of dat dat nog steeds zo is. Het is op dit moment eigenlijk het lastigst als je dus andere functies in een pand hebt en voor bedrijfslocaties. Ik heb daar dus geen pasklaar antwoord op. Het is wel degelijk een risico en dus ook als zodanig beschreven en kan dus vooral een risico zijn in de tijdsplanning. Of in de volgorde van bouw, dat kan ook, dat je het ene wel al kunt bouwen en het ander niet. Wat betekent dat voor het OAT? Nou, daar heeft u een brief over gekregen van mijn collega Wit, dat daar te veel onduidelijkheid over is, dat we daar dus nu nog niet mee kunnen starten. Dat betekent dus ook dat de ontwikkelaar nu nog niet in zijn plannen daar een voorbereiding voor kan treffen. Ontzettend jammer, want volgens mij vonden we dat allemaal een enorme goede kans. Nou is het wel zo zeg maar dat de bouw nog even duurt, dus je weet natuurlijk niet hoe de ontwikkelingen gaan. Dus wie

weet krijgen we daar gaandeweg het proces nog wel de kans voor. Zo niet, in de overeenkomst staat dat ze natuurlijk betalen voor het ophalen, het realiseren van een afvalsysteem. En doen we het met het systeem zoals we dat gewend zijn, met ondergrondse containers onder andere. Als ik hele gekke dingen zeg, gaat mijn collega Wit ingrijpen denk ik. Dat was volgens mij de vraag van de PvdA met wat vragen samen erbij. Wij die vroeg over de betaalbaarheidsgrens zoals dat is gehandhaafd in het plan. Ja, wij hebben de betaalbaarheidsgrens die door het Rijk is vastgesteld opgenomen in de afspraken die wij hebben gemaakt met ontwikkelaars. Dat is gewoon al jaren geleden zo gebeurd. Ik weet dat daar ideeën over zijn van, is dit nu nog echt wel betaalbaar? Daar kan ik ook echt wel in meekomen. Maar dat zijn nou eenmaal de afgesproken landelijke grenzen die we hanteren voor de ontwikkelprojecten zoals we die nu hebben, waaronder het Sijthoff. Dat wil niet altijd zeggen dat ze aan de bovenkant gaan zitten. Ik ken ook veel projecten waar dat niet gebeurt, maar dat is wel de grens die we hanteren en dat is ook in dit geval gedaan. Bereikbaarheid, verkeersmodellen. Nou, ik denk niet alleen bij dit Sijthoff-project, maar ook bij de andere projecten die we rondom het havengebied doen een belangrijk vraagstuk. Ook daar moet ik letten op mijn woorden heb ik geleerd, want het is er gewoon al druk. Dus wat de onderzoeken eigenlijk laten zien, is dat het druk blijft, maar dat het niet, ja, hoe moet ik dat nou goed zeggen, extreem veel drukker wordt. Het is gewoon al druk en dat gaat het natuurlijk niet oplossen. Je voegt ook dingen toe aan het gebied. We hebben nu een leegstand pand, je hebt een leegstaand terrein. In het havengebied ook, zijn ook leegstaande panden. Maakt eigenlijk niet zo uit wat je toevoegt, of dat nou bedrijven zijn of woningen, mensen gaan bewegingen maken. Nou, dan hoop je dat ze op de fiets gaan of dat ze met de tram gaan, maar er zullen er een substantieel aantal ook met de auto gaan. Wat het fijne is, dat je het nu wonen en werken doet, dus dat je wel gemengde mobiliteitsbewegingen krijgt. Dus als je alleen een bedrijventerrein krijgt, zie je dat mensen allemaal op dezelfde tijd komen en dezelfde tijd gaan. En als je wonen en werken combineert, gaan ze soms even net lekker de andere kant op of hebben ze niet allemaal een negen tot vijf baan of niet iedereen gaat tegelijkertijd weg. Dus je ziet wel dat dat helpt. Ga ik zeggen dat het niet druk is? Nee, het is absoluut druk. Dat is het nu al. U vroeg, wat zijn de oplossingen? Moet ik heel even, want die was iets verder, ik pak hem er gelijk even bij. Daar had iemand iets heel moois. U heeft het zelf allemaal genoemd, die VRI, die zijn we nog niet klaar mee. Dus dat heb ik volgens mij ook al eerder uitgelegd bij een ander plan, dat kun je toch af ...

De voorzitter: Even de wethouder, u had eerder het OAT, het ondergronds afval transportsysteem, nu over de VRI, de verkeersregelininstallaties. Dank u wel.

Mevrouw Van de Waart: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik zit hier pas een jaar, maar je raakt helemaal gewend aan al die afkortingen. En een VRI is zeg maar een slim verkeerslicht en daar zijn we nog niet helemaal klaar mee. Wat het probleem is, zeg maar, van de grote weg Burgemeester Elsenlaan, is dat het gewoon een hele aantrekkelijke route is. Dus als we die aantrekkelijker maken, zuigen we eigenlijk automatisch meer verkeer aan van de A4. Dus eigenlijk wil je hem ook niet te aantrekkelijk maken, want ja, je wil straks dat de bewoners die hier komen eigenlijk gebruikmaken van die route. Dus dat is een beetje de contradictie. Er werd ook gevraagd, het is een verouderd onderzoek, komt er een nieuw onderzoek? Ja, er is een Plaspoelpolderonderzoek gaande over het grotere gebied, daar zit ook dit gebied in. Dus daar zijn we naar aan het kijken en ook of je aanvullende maatregelen kan nemen in het gebied en op de Burgemeester Elsenlaan. In het onderzoek blijkt dat het niet direct nodig is voor het Sijthoff, ook omdat je natuurlijk meerdere vervoersfuncties hebt. Ik probeer heel even, ik merk dat ik helemaal enthousiast word, dus ik moet even een slokje. GroenLinks. Zorgvoorzieningen, en dat had u met name uit de participatienotitie gelezen, hoe komen die in het plangebied? De ruimte voor de voorzieningen zijn eigenlijk verdeeld over het hele havengebied, want we hebben het natuurlijk ook niet over een enorm gebied in totaal. En volgens mij heb ik die ook wel eerder gepresenteerd bij u zeg maar, daar waar de bedrijfsruimtes zitten, in ieder geval in het

stadsasberaad. En daar is nu in totaal van het gebied is daar echt voldoende ruimte gereserveerd voor voorzieningen, maar ook voor bedrijvigheid die daarin zit. Ja, u vraagt om de omgevingsadviesgroep en over de materialen. En de omgevingsadviesgroep ging met name over de openbare ruimte en de veiligheid. Ja, vinden wij ook een goed idee. Ik kijk ook even naar mijn collega links. Sterker nog, we hebben het er vandaag nog over gehad dat we daar eigenlijk vrij snel mee willen beginnen in het havengebied. Dat had ik eigenlijk liever tegen u verteld met de tweede fase, maar dat willen we in ieder geval doen. Wat ik wel moet zeggen, is dat het binnenterrein van het plan dat nu voor u ligt, is geen openbaar gebied. Misschien kan ik wel de ontwikkelaars zover krijgen om gewoon eens samen met, als we toch die groep maken, om daar samen eens mee naar te kijken. Maar we willen het in ieder geval voor het openbaar gebied doen wat wel echt openbaar gebied is. Nog materialen. Materialenpaspoort is onderdeel van de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit en daar wordt het dan ook bepaald en dat is niet meer aan de raad. Dus dat is eigenlijk een hele nette manier om te zeggen, nee. Ja. Heel even kijken. U had ook nog vragen over het monitoren van de effecten van de ecologische maatregelen. Goed om te horen dat u daar blij mee bent. Ja, dat wordt gemonitord. Er zijn eerder al voorstellen voor u gedaan over de monitoring van het groenbeleid en de uitwerking van een natuurwaardekaart en daar wordt het in meegenomen. Ik moet wel even kijken, want ik heb hier een halve vraag. U vraagt ook hoe dat wordt gewaarborgd, hoe dat allemaal wordt aangeplant om maar zo te zeggen en hoe dat wordt ontwikkeld. Daarover zijn gewoon afspraken gemaakt in de anterieure overeenkomst. Dus dat is onderdeel van de afspraken en dus ook straks onderdeel van de bouwvergunningverlening om daar akkoord op te krijgen. Dan had u het over de WBI-subsidie. Dank voor het compliment. Alleen de 6,5 miljoen die u noemt is wel voor het hele havengebied en niet voor deze honderd woningen. En daarom monitoren we ook vooral op de aantal betaalbare woningen over het hele gebied. En als we dat niet halen, het aantal betaalbare woningen in het hele gebied, zullen we een belangrijk gedeelte moeten terugbetalen. En daarover hebben we natuurlijk eerder met elkaar gesproken over het fase 2 verhaal, dat dat een risico is. En, nou ja, hier bouwen we er in ieder geval weer honderd bij die meetellen. Even kijken. Ja, ik heb al even D66, we hebben het over verkeersdruk gehad. Oplossingen voor geen vertragingen. Even kijken, voor de uitvoerbaarheid. Ja, u waarborgt vooral, kijk, we hebben natuurlijk ervaringen en er komt er straks een, dat is van die hele grote plannen soms of niet doorgaan of sterk de vertraging ingaan. Nou, we hebben het net al over een van de grootste risico's gehad en dat is netcongestie. Nou, dat is denk ik iets waar iedereen graag voorbij wil, maar wat heel ingewikkeld is. En we maken afspraken met de ontwikkelaar over de planning. Het is eigenlijk ook in samenspraak geweest dat zij Sijthoff Center dus naar voren trekken om alvast te beginnen. Ondertussen met de plannen zeg maar van Sijthoff Residences aan de slag te gaan, zodat er wel al gebouwd wordt en dus ook, nou ja, een positieve ontwikkeling is in het gebied. Daar worden in de planning ook de verdere afspraken die we met elkaar maken wordt vastgelegd. Er zitten altijd risico's aan, dat weet u als geen ander denk ik. U heeft hier al zoveel plannen voorbij gehad. Bindend advies, heb ik over gehad. Nou, de VVD is heel blij dus, nou, dan ben ik ook heel blij. Het CDA, u had wat vragen. En ik kan me voorstellen na zo'n pittige bespreking van net dat het kan gebeuren. Maar ik had het idee dat uw vragen wat door elkaar liepen als het gaat over fase 2 bespreking die we later hebben en het plan wat nu voorligt. De uitspraak, de reactie die de BBR onlangs publiekelijk bekend heeft gemaakt, is specifiek gericht op fase 2. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat een aantal van die zorgen ook hierop gereflecteerd kunnen worden, maar dat is denk ik goed om dat heel even vast te houden voor de bespreking daar.

De voorzitter: De heer Van Enk wilde daar even op reageren, zodat hij het even kan verduidelijken.

De heer Van Enk: Voor de duidelijkheid. Ik vond het heel terecht om daar hier een schot voor de boeg te geven, omdat als we wachten tot er weer een bindend advies fase aankomt, dan kunnen we als raad eigenlijk niet veel meer veranderen. En ik weet dat het besluit genomen is door een

meerderheid van de gemeenteraad, maar ik blijf ervoor waarschuwen, en ik kom er zo op terug. Want ik vind wat u vertelt ook meer alarmerend nog dan ik had gedacht.

Mevrouw Van de Waart: O jee, dat is zeker niet mijn bedoeling, voorzitter.

De voorzitter: Gaat u vooral verder. Dit was even ter verduidelijking, dan sta ik het toe, maar ik moet ook op de tijd letten.

Mevrouw Van de Waart: Ja. Sijthoff is onderdeel van fase 1, dus dat is, daarmee maken we fase 1, nou ja, zijn we nog niet helemaal klaar, maar zijn we al een heel eind. Een groot en belangrijk onderdeel denk ik, want dat is een van de grootste, ja, het is eigenlijk het grootste plot wat we hebben in fase 1. En daar hebben we over afspraken gemaakt. Fase 2 komt voor u terug niet voor bindend advies, maar voor een raadsvoorstel. Dus volgens mij heeft u daar nog veel te kiezen. En uw pleidooi is mij helder over het aantal woningen. U vroeg ook, wanneer is men van plan om de bouw te starten? Als het gaat over de Residences is de verwachting, dat staat overigens ook in de notitie, maar om alle tekeningen zo uit te werken en daarna verder vergunnen. Bouwstart 2027, de eerste sleutels 2029, maar dan heb ik het over de Residences. Dus dan is er al begonnen met Sijthoff Center. De netcongestie heb ik het over gehad. Rijswijks Belang, dus dat is, u had nog wel een vraag over het hotel. Dat is natuurlijk niet het voorstel wat voorligt, maar wel goed om dat even helder te krijgen. Er zitten wel andere functies in het hotel. Er zitten namelijk bedrijfsfuncties in, er zit een hotelfunctie in. Daarboven zitten bedrijfsfuncties in, waaronder een kantoorruimte, maar ook zakelijke ontmoetingsruimte. Dus dat je zalen kunt huren, dat is echt een zakelijke omgeving. En het is niet de bedoeling om daar opvang in te doen. Sterker nog, ik denk dat ik bijna de ontwikkelaar zou beledigen zeg maar als ik dat zou vragen, want ze willen echt een hoogkwalitatief hotel met hoogkwalitatieve bedrijfsruimtes daarboven. Even kijken, deelmobiliteit hebben we gehad. Volgens mij, voorzitter, heb ik alle vragen in ieder geval beantwoord. O ja, sorry, ja. Die stond namelijk niet hier, dat heb ik zelf ... Ja, ik vind het eigenlijk een hele goede. Ik weet wel gelijk waar u het over heeft. Ik weet niet uw hele concrete vraag was, is er contact geweest met de ouders? En dat durf ik niet te zeggen. Dat ga ik voor u navragen. Ja?

De voorzitter: Dank. Dit helpt in de tweede termijn, zodat we weten wat allemaal al beantwoord is. Kijk ik allereerst naar de heer Van der Veer. Heeft u vervolgvragen?

De heer Van der Veer: Ja, dank u wel, voorzitter. Bedankt voor de beantwoording. Heb ik nog een aanvullende vraag over, ziet de wethouder nog risico's in het project? Omdat het project eigenlijk langs een van de drukste snelwegen, de A4 en de A13, de A20 ligt waardoor de luchtkwaliteit mogelijk negatieve consequenties zouden hebben tot de ontwikkeling. En wat betreft de vraag over Anneke Van der Stap. Ik heb bij een van de participatiebijeenkomsten over project bij de Landscape-architect aangegeven wellicht, want in die hoek zou een parkje komen, is het idee als de familie dat zou willen om daar een gedenkplankje of iets anders in te richten? Dus wellicht is dat terug te vinden in het participatieproces en wordt het meegenomen.

De voorzitter: ChristenUnie, mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Nou, over die deelauto gaan we even nadenken. Ik heb al even rondgekeken bij deze en gene partijen, dus misschien komen we daar nog met iets mee terug. Dank u wel voor de beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar mevrouw Niesen, heeft u nog aanvullende vragen in tweede termijn?

Mevrouw De Haan-Niesen: Ongetwijfeld, voorzitter. Eén moment.

De voorzitter: Mocht u het prettig vinden dat ik alvast doorga, dan kan dat. Dan kunt u het even ordenen.

Mevrouw De Haan-Niesen: Nee, duidelijk.

De voorzitter: Oké, gaat uw gang.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank, voorzitter. Dank, wethouder, voor de beantwoording en ook de toezegging dat het hotel niet gebruikt gaat worden als een maatschappelijke voorziening, zoals een opvanglocatie. En ik neem aan dat dit genoteerd wordt in de notulen van dit Forum. U noemde wel even dat het gebruikt gaat worden voor evenementen. Ik wil de wethouder graag meegeven dat we er als fractie niet op zitten te wachten dat dit een tweede Event Plaza gaat worden en dat u daar ook voor waakt. En verder geen aanvullende vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mevrouw Niesen. Zou het op de publieke tribune alstublieft echt rustig en stil kunnen zijn? Want de mensen hier kunnen elkaar niet verstaan. Dus als u wat tegen elkaar te zeggen heeft, loopt u alstublieft even naar buiten. Ga ik graag door naar de heer Oelen van de VVD. Nee, sorry, mijnheer Van Enk van het CDA. Sorry, u zat naar achteren, ik wist niet ook nog.

De heer Van Enk: Ja, dank u wel. De verkeersregelininstallaties. Wat ik hoor stelt me wel teleur, de laatste ontwikkelingen. Dat komt omdat natuurlijk in vorige colleges zowel de wethouder voor het bouwen als de wethouder voor verkeer bij herhaling hebben bezworen dat dit allemaal qua mobiliteit beheersbaar was. En dan kunnen we denken aan een prima tramlijn die daar natuurlijk ligt en misschien nog deelauto-oplossingen. Maar het blijft een feit dat mensen daar vlak naast de snelweg wonen en dus ook hun auto's zullen gebruiken. Dat wisten we allemaal en toen een slimme VRI als de enige oplossing werd beschouwd, hebben we dus een motie ingediend, begin er dan meteen mee, zodat we kunnen zien of het werkt. En als het niet werkt, dan moeten we dus andere dingen bedenken. Langzamerhand zitten we dus in een fase dat die wel of niet werkt of een beetje werkt of met beleid, want ja, we willen niet te veel verkeer toelaten. Maar feit is in ieder geval dat zodra de schoolvakanties waren afgelopen er op maandagmiddag alweer meteen files stonden tot diep in de Plaspoelpolder vanaf de snelweg. En dat gaat niet minder worden als er nog ook woon-werkverkeer wordt toegevoegd in het havenkwartier. Want die mensen komen ook thuis via diezelfde wegen. En dat zien we dus aankomen en daarom koppel ik dat ook aan het idee om nog meer woningen te gaan bouwen dan we destijds al van plan waren. En ik begrijp ook dat we ons langzamerhand in de strop wringen als we het over Rijkssubsidies hebben, maar dan moet er wel zoveel extra woningen worden gebouwd, terwijl we niks geen subsidie van het Rijk loskrijgen voor de bijbehorende infrastructuur. En daarin zie je toch dat het probleem in Rijswijk hier in een notendop zich ontvouwt. En dat vind ik heel erg jammer en ik hoop dat het college daar toch nieuwe wegen in probeert te vinden voor een oplossing, want anders loopt Rijswijk helemaal vast. Dat wil ik hier toch gezegd hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de heer Oelen, u had uw inbreng gedaan. Beter voor Rijswijk zijn alle vragen van beantwoord. D66, heeft ook geen vervolg? GroenLinks, mijnheer Kösedag.

De heer Kösedag: Yes, dank, wethouder, voor de antwoorden. Helder. Ik wou eentje nog wel even scherper krijgen over die omgevingsgroep. Nou ja, fijn dat u dat idee ook een goede vindt en dat het zelfs ook ter sprake is gekomen. Om het echt scherp te krijgen, mag ik dan uw eerdere antwoord ook als een toezegging horen om dat in ieder geval in het vervolgtraject ook mee te nemen? Ook bijvoorbeeld richting de ontwikkelaars? Kijk, en dan ben ik niet van plan om daar een soort van al

eisen bij mee te geven qua vorm waarop u dat zou kunnen of willen doen. Maar in ieder geval dat dat wel concreet wordt meegenomen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Dam, Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Ja, ik zou willen beginnen over die bereikbaarheid. We hebben het daar uitvoerig over gehad ook in de masterplannen. Het is waar wat het CDA zegt, op het moment dat we dat hebben behandeld, was het nog het verhaal dat die wegen het prima aankonden vanwege de liggende verkeersstudies. Dus enerzijds, begrijp me niet verkeerd, maar enerzijds ben ik blij dat we dat opnieuw gaan onderzoeken en dat we nu tot de conclusie komen dat we dat opnieuw moeten gaan bekijken. Anderzijds denk ik wel van, ja, het was een ander verhaal en nu gaan we het opnieuw onderzoeken, terwijl we eigenlijk gewoon actie nodig hebben. Dus mijn vragen zouden dan zijn, oké, wanneer krijgen we dat nieuwe onderzoek dan? En komen daar ook concrete oplossingsrichtingen uit die we meteen kunnen doorvoeren of die ook meteen in raadsvoorstellen komen, zodat we acties gaan ondernemen in dat gebied? Dan wilde ik het nog heel even hebben over die betaalbaarheid, die stipte u ook aan. Nou, wij erkennen ook natuurlijk dat dat gewoon grenzen zijn die van tevoren zijn vastgesteld. Daar kan je moeilijk omheen. Van de andere kant is het natuurlijk ook een keuze om die grenzen zo hoog te houden en zijn ze niet helemaal van steen, ze zijn zelfs ook best wel beïnvloedbaar. Dus zijn er plannen om die bovengrens van 450 duizend euro voor koop en 1100 euro voor huur, om die in ieder geval zo laag mogelijk te houden? Zien we daar nog mogelijkheden in om daarin wat te variëren, zodat we niet alleen maar best wel dure woningen hebben die we daar neer gaan zetten. Want volgens mij zit daar nog wel wat speling in en kunnen we daar wat in betekenen. Dan een vraag over dat ondergrondse afval transportsysteem.

De voorzitter: Ja, de heer Oelen, VVD, interruptie naar de heer Van Dam.

De heer Oelen: Ja, ik ben natuurlijk benieuwd naar het antwoord van de wethouder, maar ik wil eigenlijk ook wel van de heer Van Dam weten hoe hij dit nou voor zich ziet? Ik bedoel, we hebben hier een ontwikkelkader met elkaar afgesproken waarin dit staat. Er zijn overeenkomsten gesloten met een projectontwikkelaar. Ja, ik weet niet hoe u dat thuis doet met de mensen met wie u zakendoet, maar daar wordt u dan toch ook niet blij van dat er dan door de contractpartner wordt gezegd, nou ja, kan het toch misschien nog een onsje minder? Daar is toch een businesscase opgebouwd? Ik ben echt benieuwd hoe u dit zit?

De voorzitter: De heer Van Dam.

De heer Van Dam: In eerste instantie vroeg ik ook, hoeveel woningen zijn daadwerkelijk, wat worden de daadwerkelijke prijzen? Omdat er nu een bovengrens staat. En ik vroeg me af, ik vroeg mijn vraag aan de wethouder was, in hoeverre wordt er inzet getoond om die zo laag mogelijk te krijgen en hoeveel zijn die woningen dan daadwerkelijk? Dus ik zeg niet van, we moeten nu de afspraken veranderen, als u dat suggereert. Mijn vraag is, hoeveel betaalbare woningen krijgen we straks en wat is de prijs daarvan?

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog.

De heer Van Dam: Top. Mijn volgende vraag ging over het ondergronds afval transportsysteem en over die netcongestie. We begrijpen dat daar wat problemen zijn. We begrijpen dat dat nu niet direct opgelost kan worden. We hebben wel gezien in eerdere situaties dat het naderhand zeg maar een oplossing verzinnen voor dit soort zaken wel wat meer geld gaat kosten. Is dat in dit geval ook zo en wanneer kunnen we daar misschien wel een oplossing voor verwachten in de nabije toekomst? En dan misschien een iets meer algemene vraag waar ik wat meer een reflectie op hoop van de

wethouder. Kijk, we gaan straks al die woningen neerzetten, dat plan dat komt er, de woningen. Het is best wel duidelijk wat er gaat gebeuren. Maar we hebben het ook heel vaak gehad vooral in dat masterplan over die leuke en leefbare omgeving die we willen creëren. En ik hoop dat u nog een klein beetje kunt toelichten in de tweede termijn hoe we dat daaronder in die onderste plint die leefbaarheid en die levendigheid vooral gaan creëren?

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder voor de tweede termijn.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Ik ga gewoon van begin af aan weer beginnen. Momentje. PvdA is natuurlijk wederom begonnen met de vragen en u vroeg om de luchtkwaliteit. Nou, de studies laten zien dat dat gewoon goed gaat met de bouw, in ieder geval binnen de normen dat dat mag. Dit plan verslechtert de luchtkwaliteit zelf ook niet. Andersom kunt u natuurlijk ook wel bedenken, het zijn natuurlijk woningen langs de A4, dus het was wel echt een vraagstuk. Dat is ook een van de redenen waarom de ontwikkelaars gebouwd hebben met binnentuinen, dus dat je ook echt hoogte langs de snelweg hebt. Dat je juist binnentuinen hebt, zodat je daar zowel voor geluid als voor luchtkwaliteit het beste van kan maken voor die plek, ook door middel van het toevoegen van groen. U had de vraag over een gedenksteen. Ja, ik ga dit, de vraag rondom Anneke Van der Stap ga ik gewoon heel even meenemen, want daar weet ik gewoon niet genoeg van. Ook niet over de contacten en ook niet over de wens.

De voorzitter: Gaat ook buiten dit stuk om ...

Mevrouw Van de Waart: Ja, over de wens, anders dan van de heer Van der Veer zelf over een gedenksteen. Dus ik vind dat dan toch een te gevoelig onderwerp om dat hier zo even te bespreken of toezeggingen over te doen.

De voorzitter: Dank, en ik zie dat de raad het daar volledig met u eens is om persoonlijke kwesties persoonlijk te houden.

Mevrouw Van de Waart: Ja. Dan het CDA. Ik denk dat ik soms vandaag gewoon wat verkeerde woorden heb gekozen. In het onderzoek staat dat het in principe beheersbaar is. U zegt, het is niet beheersbaar, dat staat er wel. Alleen wat ik doe is erkennen dat het wel gewoon druk is. Ik bedoel, iedereen die daar staat, weet dat het druk is. Dus beheersbaar en druk zijn twee hele verschillende woorden. Als we verwachten dat door het toevoegen van welke functie dan ook het minder druk wordt, dat is niet zo. Ik denk dat het sowieso autonoom drukker wordt, want het wordt drukker in de hele regio. Dus in die zin, ook heel even van Wij. zeg maar, u schetst iets anders. Nee, ik schets niet iets anders, want dat onderzoek zegt eigenlijk nog steeds hetzelfde, het is beheersbaar en dus ook zeg maar goed voor deze plannen door te laten gaan. Ook zei u van, de VRI is als oplossing, maar ik zie het niet als oplossing. Ik probeerde uit te leggen dat de VRI zo werkt dat je het in verschillende momenten kunt doen, zodat je kunt kijken. Als we nu de doorstroming in één keer laten gaan, komen er alleen maar meer auto's bij en dan kun je dat niet meer doen. Dus we hebben gewoon verschillende zeg maar knopjes waar we daaraan kunnen draaien. En dat heb ik dan misschien niet goed uitgelegd, u krijgt daarvan het beeld dat het slechter gaat. Eigenlijk zeg ik hetzelfde volgens mij als wat u eerder heeft gehad, maar met misschien andere woorden. Want ook nog steeds hebben we allerlei opties zoals fietsen. Nou, in dit plan zit heel veel aandacht voor fietsen. De tram rijdt er ook nog steeds, ook aan de andere kant. Dus ik weet niet zo goed natuurlijk wat er de vorige keer tegen u is gezegd, want daar was ik niet bij maar u wel. Maar volgens mij is de conclusie uit het rapport nog steeds hetzelfde. En u zei ook nog ...

De voorzitter: De heer Van Enk die heeft een interruptie. Sorry. Net als net heb ik mensen uit laten praten tot de zin en de alinea af was. Dat was hetzelfde bij uw raadsvoorstel, als ik nu ook toesta. Dus u heeft nu het woord.

Mevrouw Van de Waart: O, sorry. Wie gaat er nu praten, voorzitter?

De heer Van Enk: Ik mag uitpraten. Nee, het is geen kwestie van woorden denk ik als ik de wethouder hoor. We zien allemaal gebeuren dat het daar al lang is vastgelopen buiten de schoolvakanties. En we weten allemaal dat het dus alleen maar slechter wordt. Het pijnlijke is alleen dat heel veel partijen daar in de periode dat de plannen begonnen op gewezen hebben en dat er constant vanuit het college is betoogd dat het allemaal meeviel. Misschien is de term dat het beheersbaar bleef wel gevallen. Maar daar verstaan wij toch wat anders onder dan dat die auto's allemaal netjes stilstaan in een file. Dat is heel beheersbaar. Kunnen ze zelfs de motor uitzetten en dan hebben we daar geen last van. Maar dat is niet wat wij, wat ons is voorgehouden als raad en daarom ben ik daar zeer teleurgesteld over. En ik vind dat we naar het Rijk moeten duidelijk maken dat we niet alleen maar van subsidies op de woningen kunnen leven, maar dat er iets moet gebeuren aan die infrastructuur. En als de wethouder het dan ook nog heeft over het bewust maar eventjes vol laten lopen omdat het anders tot extra toestroom leidt, ja, dat lijkt heel erg op de oplossing voor de drukte op de Beatrixlaan. Er werd ook wel gezegd, nou, als we die tunnel niet krijgen dan sluiten we maar af richting Den Haag. En dat zijn natuurlijk, ja, dat noem ik Netelenbosoplossingen. Dat was ooit een minister van de Partij van de Arbeid die zei, laat de files maar komen, dan gaan de mensen vanzelf minder rijden. Ja, ik denk dat dat ... Ik ga echt ophouden, dit was een interruptie alleen maar. Ja.

De voorzitter: U heeft uw punt, dit was een interruptie, u heeft uw punt gemaakt. Mooi voorbeeld erbij. Mevrouw Van de Waart.

Mevrouw Van de Waart: Ja, voorzitter, nou, ik laat het hier even bij. Want ik heb het idee dat mij woorden in de mond worden gelegd die ik niet heb gezegd, dus ik laat dat bij uw uitspraken. Nog heel even, want u gaf aan, de subsidie die hebben we gekregen voor extra woningen. Dat is niet zo. We hebben eerst de woningen in het ontwikkelkader al vastgesteld, daarna is daar subsidie opgekomen die gekoppeld waren aan de betaalbaarheid van woningen. Dus de subsidie was geen prikkel voor extra woningen, we hebben daar heel mooi gebruik van gemaakt volgens mij van deze subsidiepot. Er zijn overigens wel subsidies voor mobiliteit, die richten zich heel vaak over de inrichting van wegen. Die komen ook heel vaak via de MRDH en daar maken we ook zeer veelvuldig gebruik van in Rijswijk. Dus dat heel even met uw punt tot subsidies. GroenLinks vraagt mij om een toezegging. Ik heb heel even naar links gekeken naar wethouder Wit. Het enige wat ik wil toezeggen is dat ik met een voorstel hiervoor over de commissie voor de openbare ruimte met u terugkom als we de fase 2 van het havengebied bespreken. En dat is waar volgens mij wij dan in ieder geval een voorstel voor kunnen maken. Ja? Even kijken. Wij had het ook over verkeerde verwachting, dus u vroeg om de timing van wanneer het klaar is. De verwachting is dat het eind van dit jaar, begin volgend jaar, dat we het onderzoek gereed hebben. Heel even kijken. Ja, betaalbaarheid. Ja, er ontspon zich al een beetje een discussie in de raad zelf over betaalbaarheid. Ja, die grenzen zoals ik aangeef liggen vast door het Rijk. We hebben dit ook vastgelegd in afspraken binnen de huidige plannen. Daar sturen we op. Wat ik wel eerder heb laten zien in een presentatie rond de stad, is dat je wel per plan ziet dat er echt niet altijd het maximum wordt gebruikt, zullen we maar zeggen. Dat ligt er ook aan, wat je ziet is dat daarmee het aantal vierkante meter per woning ook gewoon afneemt. Dus je krijgt dan kleinere woningen en heb je goedkopere woningen, dus daar zit echt wel differentiatie in de verschillende bestaande plannen. Binnen die bestaande plannen kunnen we heel vaak niet meer sturen, daar zijn gewoon al afspraken voor gemaakt. Als we weer nieuwe plannen maken, zouden we natuurlijk opnieuw kunnen kijken. Dan wordt het wel lastig als je afwijkt van een

bepaalde definitie, want dat is natuurlijk nu wel heel makkelijk om daarop te sturen. Ik hoop dat dat een antwoord op uw vraag is. Maar binnen het meeste wat u nu voor krijgt in de raad zijn reeds plannen die al een aantal jaar zeg maar in de pijplijn zitten en dan is dat al eerder afgesproken. O, u vraagt nog over OAD en netcongestie. Ja, ik denk toch eerlijk gezegd dat u de vragen een keer aan de heer Wit moet stellen, want het gaat mij echt net iets te diep. Ik weet niet of die daar gelijk nu al antwoord op wil geven. Hij springt al gelijk naar de microfoon, dus dat gaan we doen.

De voorzitter: Om nog heel even te kijken, was dit uw beantwoording of had u nog meer voor de vragen?

Mevrouw Van de Waart: Er was nog een vraag over de onderste plint. Maar laten we heel even ... Ja?

De voorzitter: O, ja. Liever wisselen we niet twee keer terug, maar de heer Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb u natuurlijk ook net een raadsinformatiebrief doen toekomen over het ondergrondse afval transportsysteem. Het feit is dat wij aan het kijken zijn op welke manier we dat kunnen invullen. Netcongestie speelt daar dus een hele belangrijke rol in. In de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaars hebben we afgesproken, zoals wij in al onze ontwikkelingen afspreken, dat wij verantwoordelijk zijn voor de afvalinzameling. En op welke wijze we dat doen. Ja, dat zal de toekomst nog even moeten uitwijzen. In principe zijn beide systemen prima toepasbaar daar, alleen hebben wij een voorkeur om dat met zo'n ondergronds afval transportsysteem te doen. Maar ja, goed, zoals ik al zei, we hebben tot aan volgend jaar nog wel onderzoek te doen of we dat op een manier kunnen inrichten dat de netcongestie niet de limiterende factor is.

De voorzitter: Dank u wel. Interruptie van de heer Van Dam. Gaat uw gang.

De heer Van Dam: Is er dan nog een mogelijkheid dat we dat tijdens de bouw van dit project nog kunnen toepassen? Want het lijkt me als die er al staan, dat het wel duurder wordt om het nog uiteindelijk in te voeren als je het hebt over zo'n ondergronds systeem.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit: Ja, nou, dat hangt er dus een beetje van af of je dat inpandig inpast of dat je dat uitpandig inpast. Want in principe hebben we een anterieure overeenkomst al gesloten met de ontwikkelaar, voor zover ik weet. Dus dan hebben we daar gewoon vermoedelijk in het buitenterrein de inzameling gepland. Dat betekent dus ook dat als wij een ondergronds afval transportsysteem daar zouden aanbrengen, dat het ook in de buitenruimte zou plaatsvinden, want het hoeft niet per se inpandig. Kijk, de voorkeur heeft wel inpandig natuurlijk, dat heeft gewoon echt voordelen, maar buiten is dat ook geen enkel probleem.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik door naar mevrouw Van de Waart voor de laatste beantwoording.

Mevrouw Van de Waart: Ja, tot slot een vraag over leefbaarheid en gezelligheid in de onderste plinten. Nou, daar staat eigenlijk van alles op dit moment ingepland, waaronder bijvoorbeeld een koffiecorner op de hoek met de Koopmanstraat. Er komt ook een portierloge zodat als, nou ja, de bewoners of bezoekers uit de parkeergarage komen, daar een ontvangst of een vraagbaak zit voor pakketjes, maar ook de beveiliging. Er zijn ook woon-werkwoningen langs de Limpergstraat, dus daar kunnen mensen hun bedrijfje ook boven starten. En er wonen ook mensen op de onderste verdieping, dus er is allerlei bedrijvigheid in de onderste plint.

De voorzitter: Dank. Dan was dit de tweede termijn. Ik hoorde dat er mogelijk een voorstel zou komen op deelmobiliteit. Daarmee ga ik ervan uit dat dit een bespreekstuk wordt voor de raad. Of

moet ik dat anders, is het toch een hamerstuk? Hamerstuk? Hamerstuk? Toch een hamerstuk? Ja, ik mis een, maar ja, dan mag, er mag altijd geagendeerd worden alsnog door de raad ter plekke. Ik hoor hier meerdere mensen zeggen hamerstuk. Maar mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Nou, er komt misschien nog de kans op een motie over deelauto's erbij. Ik kijk toch even rond.

De voorzitter: Ja, dan zullen we een hamerstuk met de optie dat er nog, dat het geen hamerstuk wordt, maar een bespreekstuk als de motie komt of als toch een andere partij zegt het te willen bespreken. Maar dan zetten we hem er even op als hamerstuk, wetende dat het toch een bespreekstuk kan worden op in elk geval dit onderdeel. Kijk ik rond of dat dan akkoord is voor de raad? Super.

10. Raadsvoorstel bindend advies planwijzigingen HBG-locatie (RV 25-042)

De voorzitter: Gaan we door naar het volgende bespreekpunt. Dank voor de mensen op de publieke tribune die speciaal voor dit, voor Sijthoff ook aanwezig waren. En dan gaan we door met de HBG-locatie, dus weer even terug van 10 naar 9. Met graag rust in de zaal. En dan wilde ik graag beginnen bij GroenLinks dit keer. Ja? Mijnheer Kösedag, gaat uw gang.

De heer Kösedag: Ja, ik heb mijn bijdrage inmiddels even ingekort, dus ik hoop dat ik het in ieder geval een beetje op tijd. Nou, dank. Dank ook aan de wethouder voor de stukken. Nou, we hebben natuurlijk al een interessant debat gehad over de Leegstandsverordening. Ja, en ook de HBG-locatie is zo'n mooi voorbeeld ervan. Ik ben zo ongeveer rond de tijd dat dit pand kwam leeg te staan, ben ik met de middelbare school begonnen hier in toen nog het Atlascollege in Rijswijk en we zijn inmiddels twintig jaar verder. Nou ja, en gelet op de woningnood en de leegstand in Rijswijk, maar ook een stukje risico op nog verdere verloedering, nou ja, fijn om hier stappen in te kunnen zetten. Ik heb een aantal specifieke vragen. Ik was eigenlijk vooral ook benieuwd waarom het college in het bijzonder heeft gekozen voor een eef-woonconcept van Achmea? Nou ja, wat was daarin de doorslaggevende keuze? Hoe groot is het financiële risico voor de gemeente? Ook hier weer als dit project zou stranden. En eigenlijk de concrete vraag, hebben wij dan ook een back-upplan klaarliggen? Dan het favoriete onderwerp van de raad naar mijn gevoel, het participatietraject. Hij is beperkter in vergelijking tot het eerdere traject. En dat is niet onlogisch, maar wat me wel opvalt ook naar aanleiding van de vragen van collega Van der Veer, is dat hierbij naar mijn gevoel de regie vooral bij de ontwikkelaars ligt in het contact met de buurtbewoners. Ja, vooral benieuwd waarom het college daarvoor heeft gekozen en of dat überhaupt ook waar is, zoals ik het nu lees? Tot slot, in het plan worden 94 bomen gekapt en ongeveer 129 bomen en struiken worden er terug geplant. En vervalt de grondwal ten gunste van een parkje en een daktuin. Goed om op te merken dat jonge aanplant toch minder schaduw heeft, CO2-opslag en ecologische waarde dan volwassener bomen. Ja, en de vraag is, hoe zorgen we ervoor op lange termijn dat dezelfde waardefunctie en kwaliteit blijft bestaan voor volwassen groen en uw concrete inzet daarop? Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Veer, u had vragen gesteld. Een aantal zijn beantwoord. Stelt u gerust uw vervolgvragen en dank ook voor het indienen en beantwoorden.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. College, bedankt voor de beantwoording. Zeker, het is een project wat heel lang op tafel heeft gelegen. En het plan wat nu voorligt is eigenlijk het plan waar het 20, 25 jaar geleden ook al ter discussie lag, bouwen en zorgwoningen in combinatie met

Florence, Steenvoorde aan de overzijde. Dus we zijn eigenlijk weer terug bij waar we ooit zijn begonnen. Nou, dank voor de beantwoording en ik wacht de discussie verder af.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen: Een korte vraag. Gezien de nieuwe, ja, de planwijzigingen vroegen we ons af of de commissie die welstandsaspecten beoordeelt niet opnieuw dan weer dit zou moeten bekijken. Dat is de informatieve vraag. Eén vraag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Rijswijks Belang, mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Ik heb enkele vragen. Hoe zit het met de financiën als de projectontwikkelaar failliet gaat of in gebreke blijft? Want we zien wat er gebeurd is ook bij de Orchard. Hoeveel woningen worden er nu gebouwd? Want volgens mij is wat ik telde 150 koopwoningen, 45 eengezinswoningen en 344 huurappartementen is voor mij nog steeds 539. Dan wat betreft de 327 parkeerplaatsen, twaalf of veertien plekken voor deelauto's? De ene keer staat er dat, de andere keer staat er dat. Dan komt het erop neer dat ongeveer 226 toekomstige bewoners geen parkeerplek hebben. Hoe wilt u dat op gaan lossen? Vraag vier, de resterende bewoners, de andere bewoners die krijgen dus geen parkeervergunning. Die mogen dus, die gaan op straat staan. En waar gaan die waarschijnlijk naar uitwijken, in Rijswijk waar nog geen betaald parkeren is. Wat eventueel dan gaat resulteren naar heel betaald parkeren in Rijswijk. En dan heb ik nog een vraag. Wordt er goed gecommuniceerd met de toekomstige bewoners dat de parkeernorm behoorlijk laag is? Zie wat er ook nu gebeurt bij de Binckhorst in Den Haag. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van Enk, CDA. Nee?

De heer Van Enk: Nee, dank u wel, voorzitter. Geen aanvullende vragen.

De voorzitter: Een ander gebied, maar geen vragen. De heer Oelen van de VVD. Nee? Dan de heer Braam voor Beter voor Rijswijk.

De heer Braam: Ja, voorzitter, het werd net al heel even door Rijswijks Belang benoemd, parkeren. Dat is voor ons absoluut best wel een behoorlijk zwaar punt. Want het waren afspraken die al gemaakt waren in raadsvoorstellen, ook al is dat niet zo, een aantal jaartjes geleden geweest. Maar op het moment als eenmaal 511 worden vastgesteld, dat is wat ons betreft afspraak is afspraak. Geldt ook voor de buurt. Met die buurt is uiteindelijk die afspraak gemaakt dat we dit traject ingaan. Op het moment als er 200 plekken vanaf gaan, geef ik u op een briefje mee, inderdaad een beetje ook in lijn van wat mevrouw Kames aangeeft, dat de ellende die inmiddels wordt uitgestrooid over de Binckhorst, die ellende gaat u op zich afroepen rondom het project van HBG. En dat gun ik u niet. Ik zou daarom in ieder geval dringend aan u willen vragen, kijk wat de mogelijkheden zijn om in ieder geval die 200 plekken die nu ontbreken op te lossen. En voor het raadsvoorstel, voordat we in de raad aanstaande, wat is het, over twee weken een besluit gaan nemen. Absoluut voor ons een bijzonder belangrijk punt. We vinden het onaanvaardbaar dat hier 200 plekken worden ingeleverd. En dat is zeker in het totaalpakket zoals we destijds ook rondom de Bogaard hebben afgesproken, onacceptabel.

De voorzitter: D66 Rijswijk, wie mag ik? De heer Dolmans.

De heer Dolmans: Ja, dank u wel, voorzitter. Die microfoons, daar moeten we iets aan doen. Nou, dit is ook zo'n herontwikkeling die echt al heel lang loopt. Wij zijn dan ook blij dat er nu een kans ligt om op deze lang leegstaande plek nieuw leven in te blazen. En ook hier is het toevoegen van 550 woningen belangrijk voor onze woningopgave. Een vraag van onze kant. Parkeren werd al aan

gerefereerd, de parkeernorm is lager dan vroeger. We hebben er een iets ander perspectief op, want het past wel bij duurzame mobiliteit. Het is ook niet zo heel onlogisch zo dicht bij een OV-knooppunt. Maar hoe wordt ervoor gezorgd dat dit niet uitloopt op extra parkeerdruk in de omliggende wijken en hoe wordt het gebruik van deelauto's verder nog actief gestimuleerd? Er wordt gerefereerd aan plek voor fietsparkeren, maar in tegenstelling met het raadsvoorstel wat we net hebben besproken, is dit niet verder gekwantificeerd. Kunt u aangeven hoeveel fietsparkeerplekken worden gerealiseerd of moet hier nog een nadere norm gesteld worden? Dan toch weer even ook nog parkeren. Waarom geen tweelaags parkeergarage om parkeerdruk in de omgeving verder te verminderen? U gebruikt het argument van de luchtcirculatie, maar kunt u dit nader met concrete feiten onderbouwen? D66 ziet gewoon liever minder blik op straat, dus zoveel mogelijk auto's in de parkeergarage. We zien dat de bomenkap wordt gecompenseerd met meer bomen dan er gekapt worden. Nou, dat is een lange wens van D66, dat weet u ook. Maar dan toch de vraag, wat wordt de oppervlakte van de boomkronen? En ja, is dat meer of minder van wat er nu staat? En welke extra maatregelen worden genomen om hittestress te beperken en de leefomgeving echt klimaatadaptief te maken? Naar aanleiding van de beantwoording van de vragen over de participatie van de buurt zouden we graag zien dat ook bij de bewonersorganisatie die daar actief is, proactief geïnformeerd en betrokken wordt. En ten slotte is D66 ook erg benieuwd hoe er omgegaan wordt met de vleermuizen die voor zover wij weten vanuit de Steenvoordeschool min of meer gelokt zijn naar dit terrein door het plaatsen van vleermuiskasten. Ondanks alle vragen, D66 steunt van harte de ambitie om vaart te maken met dit project en verwacht dat de duurzaamheid en leefkwaliteit stevig worden geborgd in de verdere uitvoering. Dank u wel.

De voorzitter: En dan kijk ik naar de heer Van Dam, Wij. Rijswijk. Gaat uw gang.

De heer Van Dam: Ja, ik zal me beperken tot de vragen. In het raadsvoorstel lezen we inderdaad dat die tweelaags parkeergarage is teruggebracht naar één en wij willen in lijn met D66 weten waarom is dat gedaan? Het aantal parkeerplekken gaat daarmee van 550 naar 327. Wat is de reden dat dat zo sterk verminderd moet worden? En klopt dat toekomstige bewoners van dit project geen parkeervergunning krijgen voor op de straat? Is dat waar, ja dan te nee? In het raadsvoorstel staat dat de plattegronden van woningen zijn geoptimaliseerd. Dat betekende dat de woontorens smaller konden zijn. Ik vroeg me af wat optimalisatie precies hierin betekent? Wat heeft dat voor effect op de woningen die we daar gaan creëren? En daarbij laat ik het voor deze termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder, aan u het woord.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad, ook zo'n project waar u al een keer eerder een besluit over heeft genomen in de hoop dat hier wat aan zou gebeuren. Want toch echt wel een niet fraai gezicht zo midden in onze mooie stad. Wij hebben er goede hoop op dat het nu wel gaat gebeuren. Er zit nu ook een ontwikkelaar bij die wij allemaal goed kennen, naast Achmea is Dura Vermeer betrokken. Nou, die heeft zo'n beetje half Rijswijk Buiten gebouwd. Een partij waarvan we denken, die zou dit toch moeten kunnen? Ze hebben wel een plan gemaakt, want het plan was oud en niet meer financieel haalbaar. Ze hebben het geoptimaliseerd, zeker op woningbouwniveau. Ze hebben ook gekeken naar een woonzorgconcept. Ik spring even van de hak op de tak in die zin, u vraagt, waarom eef? Nou, dat woonzorgconcept is van Syntrus Achmea zelf. De eigenaar die heeft het zelf ontwikkeld. Het is dus geen keuze van het college, maar een initiatief van de eigenaar. Maar we omarmen dit initiatief wel, want ik denk dat het heel mooi passend is. En dat vinden ook mijn collega's die over zorg gaan en over wonen gaan als je kijkt naar onze Woonzorgvisie. Even voor de luisteraars thuis, een eefconcept is eigenlijk dat je zo lang mogelijk in je eigen huis kunt wonen met enige ondersteuning en dat kan groeien. Dus van wat aandacht tot en met zorg aan huis. En dat zijn best wel wat woningen. Ik zal even kijken, want ik had ze even opgezocht. 95 huurwoningen met het

eefconcept. Dus, nou, dat is best wel wat mogelijkheden voor Rijswijkers die daar gebruik van willen maken en die daar dan ook even kunnen blijven wonen. Nou, dan blijf ik maar heel even bij GroenLinks. U bent tenslotte ook begonnen met de vragen. Hoe groot zijn de financiële risico's? Nou, die zijn heel erg beperkt, want de kosten zijn voor rekening van de initiatiefnemer. Er zit één financieel risicotje in, die is ook benoemd. We hebben afspraken gemaakt over een stukje riolering of het omleggen daarvan. Als het nou allemaal niet doorgaat en u bent hierop tegen, dan moeten we dat zelf betalen. Maar de rest is als het gaat over, nou ja, als we uit de tijd lopen of als het niet doorgaat, is voor de initiatiefnemers. Zoals dat gaat bij het faciliteren zeg maar, faciliterend ontwikkelen. U vraagt nog naar participatie. Het is ook verplicht dat de ontwikkelaar deze participatie doet. Dus in die zin is het niet raar dat ze dat doen. Sterker nog, ze moeten dat doen. En wij zijn er als gemeente wel degelijk bij betrokken. We hebben een projectleider, we hebben een omgevingsmanager, maar het is de taak voor de ontwikkelaar zelf. En zoals u heeft kunnen lezen zijn eigenlijk ten opzichte van het vorige plan heel veel punten niet heel groot. Wat misschien het meest zwaar heeft gewogen, zijn drie punten. Eén is dat de uitritten anders zijn van de parkeergarage. Nou, u kunt zich voorstellen dat de bewoners van de Tempellaan, dat die daar heel erg blij mee waren. Daar komt geen uitrit aan. Het gaat over inderdaad dat die grondwal er niet komt. Dat is eigenlijk heel gunstig voor die tien woningen die aan de Irenelaan staan, waardoor hun tuinen wat meer zicht naar achter hebben. En de bestaande bomen ook kunnen blijven bestaan, want daar stonden bestaande bomen. Nou, die zijn daar in ieder geval heel blij mee. En natuurlijk het parkeren, maar daar kom ik straks even op terug. Dat is voor de bestaande omwonenden niet het grootste probleem, want dat gaan we reguleren. Maar dat is natuurlijk wel een punt in dit plan. U heeft mooi kunnen lezen wat er allemaal nog meer van wijzigingen zijn en sommige zijn heel klein en niet zo van invloed en anderen zijn dus meer van invloed voor de omwonenden. En vandaar dus ook participatie. Er is nadrukkelijk contact zeker ook met de tien bewoners van de huizen zeg maar die daar direct aan gekoppeld zitten over hoe dat nu gaat met hun tuin die ook gaandeweg de jaren een beetje zijn uitgebreid en hoe we dat dan netjes in het nieuwe plan vormen. U maakt zich, u zegt terecht, nou ja, jong groen is geen oud groen, dus een nieuwe boom geeft minder schaduw dan een oude. Dat klopt. Dat werkt bij alle nieuwbouwplannen zo. Het is wel zo dat er gelukkig wat meer grote bomen kunnen blijven staan als in het oude plan. Daarnaast moeten ze gewoon voldoen aan de gemeentelijke kaders die mijn collega hiernaast onlangs heeft vastgesteld. Dus in die zin, nou ja, moet de ontwikkelaar ook zorgen dat het aanslaat bijvoorbeeld en dat indien nodig is het vervangen als de kwaliteit niet goed genoeg is. Maar het moet wel groeien, dat ben ik met u eens. Ja, ik ga over naar de ChristenUnie. Ik draai even helemaal om. U heeft één hele concrete vraag, moet de welstand dit niet opnieuw bekijken? Ja, en dat gebeurt ook in het kader van de omgevingsvergunningsaanvraag. Even kijken, Rijswijks Belang. U stelt vragen, hoeveel woningen zijn het nou precies? Het zijn er 549, dus het is er eentje minder als in het vorige plan. Er is wel wat verschil zeg maar, er zijn meer grondgebonden woningen. Dan zou je denken, maar hoe kan het dan dat het er nog steeds 549 zijn? Omdat een aantal van de zeg maar niet rondom de woningen zijn substantieel kleiner en daardoor kun je dus dezelfde hoeveelheid woningen. Dat komt ook naar aanleiding van het verzoek om er meer betaalbare woningen aan toe te voegen en die zijn in de regel wat kleiner. Maar het zijn 549 woningen. Als ik dan specifiek, 205 vrijesectorkoopwoningen, 344 huurwoningen, waarvan 172 huurwoningen in het betaalbare segment, dat is dus de helft van die huurwoningen. En dan zijn er ook nog 95 huurwoningen in Toren C die volgens het woonconcept eef zitten. Dus er zit van alles wat bij, zou ik bijna zeggen in dit concept, dus ook koop en huur. U vroeg nog hoe het zat met die deelauto's? Nou, laat ik dan gewoon even dat kopje parkeren maar in één keer bij de kop pakken. U zegt, hoe kan het nou dat het in één keer zo verandert? In de bestemmingsplanwijziging die u eerder heeft vastgesteld staat een zin die eigenlijk ervoor zorgt dat bij vernieuwing van de parkeernormen die normen gelden. Dat had ik ook opgeschreven, dus er werd in het oude plan gerefereerd naar de

Parkeernota 2011. En dan zal ik even de juiste. Ja, hij staat ook in het stuk hoor. Ik moet heel even kijken. Dus dat staat gewoon letterlijk zeg maar in het oude bestemmingsplan dat er gerefereerd wordt voor de op dat moment zeg maar geldende vastgestelde nieuwe norm. En daar zijn we uitgegaan niet van de Parkeernota die afgelopen, voor de zomer is vastgesteld, want we waren al met het plan bezig, maar met het masterplan van de Bogaard. Die normen zijn gebruikt en dat is eigenlijk gewoon rechtsgeldig voor de ontwikkelaar. Wij hebben het wel opgenomen voor u, want het is natuurlijk, ja, het is wat u zegt, een grote verandering voor dit plan, maar het is dus wel rechtsgeldig voor de ontwikkelaar. Dat was heel even waarom? Dat betekent ook dat we als college eigenlijk ook met dezelfde afspraken te maken hebben en daarom mogen ze dus ook gewoon daar een ander voorstel voor doen. U vraagt naar de parkeerplekken en de deelauto's en hoe dat nu precies zit. Voor het beeld, in totaal moeten ze 339 parkeerplaatsen aanleveren, daarvan zitten 327 onder het pand en komen er 12 extra parkeerplekken, die moeten ze aanhuren bij de Bogaard bij Q-Park of bij een van de andere ontwikkelaars. In de parkeergelegenheid in het plot komen 13 parkeerplaatsen met deelauto's. In dit geval, ten opzichte van het plan wat we net besproken, is dat dus verplicht onderdeel van de vergunning om daar minstens een tienjarig contract voor af te sluiten, omdat dat bij die parkeernorm hoort. Er zit dus in die 327 parkeerplekken sowieso voldoende om aan de norm te voldoen voor de bewoners, plus die 13 deelauto's, plus nog wat voor de bezoekers. En dan zitten ook nog wat bezoekers bij de parkeergarages. Ik hoor uw zorgen. U zegt van, nou, gaat het allemaal wel goed? Dit zijn de parkeernormen die eerder zijn vastgesteld, zowel in het masterplan van, dat heette toen nog in de Bogaard, masterplan in de Bogaard. Ik moet altijd weer wennen. En later ook in de Parkeernota. Nou moet wel gezegd worden dat er op dit moment nog best ruimte is zeg maar om in het Bogaardgebied, ook op P2 en P3, als we nou merken, dat gaat helemaal niet goed, om daar eventueel nog wat aan te doen. Mensen kunnen daar ook gewoon wat huren. Dan wil ik gelijk overstappen, hoe regelen we dat dan voor de omwonenden? Gaan ze op straat staan? Daar is betaald parkeren in het gebied. Daar heeft u ook in de Parkeernota afspraken over gemaakt. De nieuwe bewoners van dit plan kunnen daar geen vergunning aanvragen. En daarmee is dus gedekt dat in ieder geval de bestaande bewoners daar niet zeg maar meer overlast van hebben als dat ze, nou, als dat we met zijn allen willen.

De voorzitter: De heer Braam, interruptie.

De heer Braam: Voorzitter. Wethouder, wat u zegt is natuurlijk volstrekt nonsens. U weet dat nog geen 250, 300 meter verderop de grens ophoudt van het betaald parkeren. Dus de achterkant van Steenvoorde Noord kan gewoon vrij worden geparkeerd. Aan de overkant in de Presidentenbuurt kan vrij worden geparkeerd. Dus het is werkelijk nonsens wat u zegt. Dus hoe lossen we dit op? U zult echt met een oplossing moeten komen, want die 200 plekken, in feite zeg maar de 200 units waar gewoon verwacht wordt dat er parkeerruimte is, hoe gaat u oplossen dat ook voor die mensen er parkeerplek is en uiteraard het regelmatige bezoek wat er zal komen?

De voorzitter: Wethouder, gaat uw gang.

Mevrouw Van de Waart: Ja, voorzitter, ik heb het, maar dan vul ik het in hoor, het idee dat u wilt dat er meer parkeerplekken bij komen. Dat zit dus niet in dit plan en dat is ook niet zeg maar wat er gevraagd wordt. Als u zegt, er komt overlast in omliggende wijken. Daar hebben we natuurlijk met elkaar over gehad in de Parkeernota. Dus dat je dan de cirkel kunt uitbreiden waar je betaald parkeren kunt doen en waar mensen dus dan minder overlast ervaren. Dat zouden we dus op termijn kunnen doen.

De voorzitter: Ik zie drie interrupties. Ik begin op rechts. Mevrouw Kames, Rijswijks Belang.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Ja, precies wat ik dus al zei, dit is dus de olievlek die we gaan krijgen. Want Ed Braam benoemde het net al, een paar meter verderop, waar ik zelf ook woon, dat is gratis parkeren. Dus die mensen die gaan zoeken, die gaan dat stukje lopen en die gaan daar die auto neerzetten. Conclusie, straks gewoon alle wijken betaald parkeren. Als dat weer de bedoeling is, de auto blijft altijd maar een melkkoe zo.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Dam, Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Ja, het wordt zo wel een beetje een vicieuze cirkel, want je creëert te weinig, of nou ja, weinig parkeerplekken in een woningbouwontwikkeling. Vervolgens gaan mensen, die mogen niet meer op straat parkeren, die gaan hem op gratis parkeerplekken zetten. Daar gaan we betaald parkeren invoeren, zodat ze hun auto weer ergens anders in moeten zetten. Zodat je, ja, wat mevrouw Kames zegt, overal betaald parkeren gaat realiseren. En dit doe je in een gebied waar we niet alleen bij deze HBG-locatie heel weinig parkeerplekken maken, maar eigenlijk alle woningbouwprojecten daar krijgen op deze manier parkeerplekken toegedeeld. Waardoor je in dit gebied voor alle woningen die we daar realiseren een heel groot probleem gaat krijgen.

De voorzitter: En tot slot de heer Dolmans met een interruptie.

De heer Dolmans: Ja, zoals ik al in mijn inbreng heb genoemd zit ik niet zozeer met die lagere parkeernorm, maar wel graag de auto zoveel mogelijk van straat. Ik heb er twee opmerkingen over naar aanleiding van de bijdrage van andere raadsleden. Kijk, als mensen bereid zijn om een paar honderd meter te lopen om hun auto in een wijk te zetten waar het gratis parkeren is, dan zijn die mensen hopelijk ook bereid om een paar honderd meter te lopen naar het OV-knooppunt wat daar vlak in de buurt ligt. En als je weet dat je je auto niet kunt parkeren, dan ga je daar geen huis kopen als je dat per se wel wil. Dat is één. En een hele concrete vraag aan het college, want misschien biedt dat een uitweg. Kunt u aangeven hoeveel plekken er momenteel nog beschikbaar zijn in Q-Park en zo niet, want ik kan me voorstellen dat u dat nu niet kunt aangeven, maar kunt u daar voorafgaand aan de raadsvergadering op terugkomen? Dank.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Kames aan de heer Dolmans, voordat ik weer terugga naar de wethouder om de interrupties te beantwoorden.

Mevrouw Kames: In principe heb ik het dus ook net al gesteld in mijn vraag, wordt er goed gecommuniceerd met de toekomstige bewoners? Want naderhand, de mensen hebben allemaal die woningen genomen bij de Binckhorst, totdat ze erachter kwamen dat ze hem nergens kwijt konden. En dan krijg je ineens natuurlijk een hoop soesa. Dus daarom heb ik ook bewust deze vraag erbij gezet, weten die mensen dat er geen parkeerplaats? Want we praten niet over een paar, we praten over ruim 200 parkeerplaatsen die er niet zijn.

De voorzitter: Wethouder Van de Waart, gaat uw gang.

De heer Dolmans: Sorry, mevrouw Kames vraagt mij.

De voorzitter: Het was nog een interruptie op de interruptie. Ja.

De heer Dolmans: Dus ja, dank voor het stellen van die vraag. En vandaar ook mijn vraag van, is er een oplossing eventueel in parkeergarages in de buurt?

De voorzitter: Dan nu wel naar de wethouder. Mevrouw Van de Waart, gaat uw gang.

Mevrouw Van de Waart: Ja, dank u wel. Ik was ook nog bezig met de vragen van Rijswijks Belang. En inderdaad, een van de vragen was, wordt het gecommuniceerd? Ja, en dat wordt ook altijd

meegenomen in de overeenkomsten met de ontwikkelaar dat ze dat moeten doen. Ervaring leert wel dat mensen of het niet goed lezen of anders interpreteren of denken, nou, we kunnen toch nog wel op straat. Dus daar is wel aandacht voor, maar het wordt eigenlijk altijd vooraf gecommuniceerd met mensen op het moment dat ze een huis afnemen.

Mevrouw Kames: Voorzitter, mag ik een interruptie?

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Kames: De parkeerplaatsen die er dus wel zijn, hoe gaat dat? Wordt dat op loting gedaan? Want dan zeg je wel, ja, we hebben maar minder parkeerplaatsen. Maar die mensen denken, nou, ik word misschien wel ingeloot. Want dat is ook wat natuurlijk ineens mensen mee overvallen waren. Die dachten, nou, we komen dan misschien toch wel aan bod, totdat er bleek dat er natuurlijk heel veel bewoners wel een parkeerplaats wilden.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder.

Mevrouw Van de Waart: Dat verschilt per ontwikkeling, dus dat kan ik voor deze ontwikkeling zo niet ophoesten. Dat zou ik misschien wel even kunnen navragen. Ik weet niet of dat is uitgewerkt. Over het algemeen is het zo dat heel veel van de Rijswijkse ontwikkelingen er dus gewoon ook nog soms plekken over zijn. Dus dat is heel even, we doen nu net of dat ze allemaal volstaan. Dat blijkt dus uit de tellingen gewoon niet altijd te zijn en zeker ook niet bij het bezoekersparkeren. Ik probeer even uw vragen verder te beantwoorden. Even kijken hoor. Volgens mij had ik die van u beantwoord, want dat ging inderdaad alleen maar over parkeren. Ja? Ga ik naar Beter voor Rijswijk. Nu, u gaf vooral een zwaar, het punt aan van parkeren en dat u dat zwaar. Ik hoop dat ik in ieder geval daar de context in geschetst heb, dat het dus gaat over bestaande besluiten die gewoon juridisch kloppend zijn als het gaat zowel voor de ontwikkelaar als de parkeernormen die we hier eerder hebben besloten in de raad en daar houden we ons gewoon aan. Daarom is ook in het raadsvoorstel, hoewel we ook hierom bindend advies hebben gevraagd, eigenlijk ook heel duidelijk aangegeven waar eigenlijk dat bindend advies over zou moeten gaan. Nou, ik weet dat het zo gebalanceerd niet werkt, zullen we maar zeggen in de bespreking met de raad. Maar ik probeer er wel heel even de duiding daarvan aan te geven, ook vanwege deze juridische afspraken. Dan ga ik naar D66.

De voorzitter: De heer Braam, interruptie.

De heer Braam: Een korte vraag. Dan zou ik in ieder geval heel graag die paragraaf waar dat specifiek in vermeld staat nog even toegemaïld willen krijgen, want ik ben daar niet zo zeker van.

Mevrouw Van de Waart: Ja hoor. Dat kan ik toezeggen. Ja hoor.

De voorzitter: De toezegging van mevrouw Van de Waart dat de paragraaf waarin wat precies staat wordt toegestuurd?

Mevrouw Van de Waart: Dat waarin staat dat er volgens de parkeernorm 2011 of in een latere fase een andere zeg maar, ik moet even de juridische term, maar een ander document wat daar vervangend in is opsturen.

De voorzitter: Daarin staat. En dat wordt toegestuurd voor de raadsvergadering en liefst het weekend voor de raadsvergadering, dus in de week voor de raadsvergadering. Dank u wel.

Mevrouw Van de Waart: Oké. Dan ga ik door D66. 2022 fietsparkeerplekken in totaal en 133 vierkante meter aan stalling voor scootmobielen. 133 vierkante meter aan stalling voor scootmobielen. Ja, ik weet niet hoeveel scootmobielen je daar precies in ... En hoe goed je daar dan,

dat ligt misschien ook aan de parkeervaardigheden van de scootmobielen. Maar zeker gezien het woonconcept is dat natuurlijk niet raar dat je daar veel ruimte voor reserveert. Geen tweelaags parkeergarage, omdat het niet nodig is volgens zeg maar het aantal parkeerplekken. Ik begrijp dat u hem graag onder de grond wil, maar dit is het voorstel wat er nu ligt. Ja, de vraag over de bomenkap kan ik niet gelijk beantwoorden. Uw vraag was, bomenkap, hoe wordt het gecompenseerd? Wat wordt de oppervlakte van de boomkronen, meer of minder dan nu? Dat gaat voor mij iets te diep zeg maar in het groenbeleid. Dus als u het niet erg vindt, houdt u die van mij tegoed. Welke maatregelen voor klimaatadaptief heb ik wel wat advies op gekregen. Er is in ieder geval, er zijn verschillende maatregelen, in ieder geval hemelwateropvang, opslag, hittestress onder andere beperken met groen. Dus daar zijn wel degelijk maatregelen. En u vraagt ook van, betrek alsjeblieft de buurt. En dat is echt wel gebeurd, en zeker ook de direct omwonenden. Vleermuizen. Er ligt een vergunning voor de flora en fauna activiteiten. Dat is een oude ontheffing, maar in de vergunning zijn de voorwaarden opgenomen waar überhaupt de werkzaamheden aan moeten voldoen en dat zal de basis zijn voor het verstrekken straks ook voor de omgevingsvergunning. Dus dat moet gewoon goed geregeld zijn. Heel even kijken. Wij had het ook over parkeerplekken. Volgens mij heb ik daar antwoord op gekregen. Inderdaad. Wat betekent optimalisatieproces? Nou, dat gaat gewoon over het passend en financieel maken van het plan. En dan om te zorgen dat de ruimte toch zo efficiënt mogelijk wordt benut. Nou ja, dat heeft te maken met het gebouw, ik had het net al over de woningen, maar je kunt ook denken aan het inpassen van waar je de hallen doet en waar je de liften doet. Een van de, nou, dingen mag ik dat misschien wel zelf zeggen, die ik net iets minder mooi vond is het oude plan. Het oude plan had echt een soort van dat het versprong zeg maar in het pand. Dat zag er natuurlijk wel heel mooi uit, maar is ook een dure oplossing. We zijn natuurlijk vooral op zoek ook naar een plan wat nu wel uit kan en wat gebouwd gaat worden. Even kijken hoor.

De voorzitter: Is er iemand die nog iets mist om misschien de wethouder dan vooruit te helpen?

Mevrouw Van de Waart: Ja, er is nog een vraag over de ruimte in de parkeergarages in de buurt. Toch? Dat was, ik zit even te kijken van wie die was. Ja, van D66. We zijn inderdaad met een organisatie aan het kijken per kwartaal hoeveel parkeerplekken we beschikbaar houden. En we houden ook bij welke afspraken met ontwikkelaars worden gemaakt. Dus dat wordt wel degelijk gemonitord, maar dat is natuurlijk ook wel een getal zeg maar wat fluctueert. Waarbij we er natuurlijk rekening mee moeten houden dat het nu een winkelcentrum is in verbouwing en dat je natuurlijk straks hoopt dat daar weer zeg maar ook weer meer winkels bijkomen. Dus dat wordt wel bijgehouden. Ik weet niet helemaal zeker wat ik u daar dan over toe kan sturen. Ga ik heel even kijken in ieder geval. Dat is dan de voorzichtige toezegging die ik doe, omdat dat meer zeg maar cijfers zijn die gewoon constant worden bijgehouden.

De voorzitter: Er worden cijfers, ja, u kijkt nog welke, toegestuurd voor de raad ...

Mevrouw Van de Waart: Ja, wat ik kan toesturen.

De voorzitter: ... van het parkeren in de buurt als het om ...

Mevrouw Van de Waart: Nee, dat ging over het totaal aantal parkeerplekken ook rond Q-Park en zo wat er nog beschikbaar was.

De voorzitter: Ja, de heer Dolmans kan nog verduidelijken, toch?

De heer Dolmans: Nou ja, even, ik denk dat de wethouder dat ook wel begrijpt. Maar de achtergrond van de vraag is natuurlijk van, in hoeverre is er flexibiliteit voor bewoners van toekomstige locatie om hun auto nog ergens anders te zetten?

Mevrouw Van de Waart: Ja. Nou, ik weet dat, omdat dat zijn we wel aan het monitoren, dat er nog wel ruimte in zit. Maar we monitoren natuurlijk ook wat ze natuurlijk aan zakelijke afspraken maken met elkaar, omdat je dat natuurlijk niet drie keer moet verkopen, want dan krijgen we uiteindelijk natuurlijk problemen. Dus dat wordt wel gemonitord, maar ik weet niet precies hoe het eruitziet wat ik eventueel daarover kan toesturen. Volgens mij, voorzitter, heb ik in ieder geval een poging gedaan om alle vragen te beantwoorden over een project waarvan ik in ieder geval hoop dat we daar een nieuwe start aan kunnen geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik rond of er nog vervolgvragen zijn? En misschien gezien het tijdstip even uw vinger om te steken als u een vervolgvraag heeft. En hou hem zo kort mogelijk, gezien alle interrupties. Zie ik nog van twee partijen. Geef ik eerst het woord aan Rijswijks Belang, dan aan Beter voor Rijswijk, dan aan Wij. Rijswijk en dan sluiten we dit punt af. Mevrouw Kames, gaat uw gang.

Mevrouw Kames: Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk niet goed gehoord wat u nou zei wat de reden was dat het van twee lagen naar één laag ging? Vinden ze het niet nodig, zei u dat nou? Of, ja, ik blijf het toch vreemd vinden, want ik neem aan dat er ook betaald moet worden voor het parkeren, dus waarom nemen ze dat nou niet in één keer mee?

De voorzitter: Mijnheer, ja, ik zou daarna naar Beter, het rijtje afgaan. Dus ik weet niet of mijnheer Braam dan eerst wil?

De heer Braam: Nou hebben we eigenlijk nog niet specifiek een antwoord gehad op één vraag en dat is, los die 200 op. Voor ons is dat absoluut een belangrijk punt. We hebben de afspraak gemaakt ook rondom de Bogaard en daar gaan er dus nu ook alweer een aantal plekken van af. Dat voor de Bogaard er ten alle tijden even uit mijn hoofd 2600 parkeerplekken beschikbaar blijven, inclusief de ontwikkeling die in het toenmalige masterplan in beeld werd gebracht. Nou, inmiddels zijn daar ook wat extra mutaties die daarop plaats hebben gevonden. Dus dat betekent op zich dat die 2600 langzaam maar zeker een beetje opgegeten wordt. Dus vandaar voor ons absoluut belangrijk om een oplossing te hebben voor die 200 plekken die op dit moment in ieder geval ontbreken in het plan.

De voorzitter: Dank u wel. Tot slot de heer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Ja, misschien doorgaand op mevrouw Kames wat zij zei van, dat het mag of dat het technisch gezien kan dat je al die parkeerplekken schrapt, betekent niet dat je dat ook moet willen dat dat gebeurt. En ja, u zegt, het is niet bindend voor het advies of het past niet binnen dit raadsvoorstel dat we daarover gaan discussiëren. Maar voor heel veel van deze raadsleden en voor heel veel bewoners ook is het wel een heel reëel onderwerp dat we het daar wel over hebben. We hebben het hier over een gebied waar we meer dan 2000 woningen gaan toevoegen. Op het moment dat we net als hier maar 60 procent, voor 60 procent van die woningen een parkeerplek realiseren, terwijl in Nederland nog steeds het gemiddeld is dat we per huishouden iets meer dan één auto hebben, dan past dat niet. En dat is het probleem wat hier volgens mij voorligt. En ik sluit me dan aan bij Beter voor Rijswijk als ik zeg, daar zou ik wel graag een iets reëlere oplossing voor willen dan van, ja, nou ja, onze parkeernorm is zo, dus doen we het maar. Want de mogelijkheid om in een Q-Park garage te gaan parkeren voor een uurtarief van weet ik veel hoe hoog is volgens mij geen oplossing.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van de Waart voor een tweede termijn.

Mevrouw Van de Waart: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zit stiekem toch weer een beetje in de Parkeernota discussie. Even kijken, heel praktisch, een extra laag garage, dat was zowel gesteld door D66 als door Rijswijks Belang. Dat zijn gewoon hele hoge kosten om een extra ondergrondse laag te

maken. En het was een plan wat economisch geoptimaliseerd is en dat hoort dus niet in dat plan. Dus dat zijn economische afwegingen geweest van de ontwikkelaar. Beter voor Rijswijk zegt, u heeft mijn vraag niet beantwoord. Ik hoorde het meer als een opdracht, dus ik had ook uw vraag niet helemaal als vraag geïnterpreteerd. Nou, dat is dus gewoon heel erg lastig, dat is eigenlijk gewoon het antwoord. Want u vraagt mij iets op te lossen waar eigenlijk eerder andere afspraken over zijn in die zin van dat er dus afgeweken mag worden. En u zegt van, goh, waarom niet alsnog extra parkeerplekken? Kijk, u zegt, alsof ik zou hebben gezegd dat u er niet over moet praten. Ik heb het natuurlijk niet voor niks in het raadsvoorstel aan u gegeven, geschreven. Ik weet heel goed dat dit voor een aantal van u dit een belangrijk onderwerp is. Ik geef alleen aan waar bestuurlijk en RO-technisch zeg maar de afwijkingen zijn ten opzichte van het vorige bestemmingsplan. En eigenlijk vallen die parkeernormen, hoe zwaar die ook wegen, daar dus gewoon bestuursrechtelijk en RO-technisch niet onder. En het ligt wel in een geheel bij u voor. Daarom staat het erin. Ook omdat ik vind dat ik als wethouder u hier goed moet over informeren. En natuurlijk mogen we het daarover hebben. Maar daarom is de vraag of de opdracht vanuit Beter voor Rijswijk geen makkelijke uitspraak. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Ja, duidelijk. Dan wil ik hem daarmee afronden. En merk ik dat dit dan een besprekstuk wordt in de raad, als ik zo rondkijk naar de verschillende partijen die net inbreng hadden en daar een statement over deden.

12. Vragenuur

12.a Vragen Rijswijks Belang - RIB 25 069 Ondergronds Afvaltransport Systeem en Netcongestie

De voorzitter: En wilde ik doorgaan, als iedereen dat nog volhoudt en het geluid buiten een beetje meewerkt, naar het vragenuur. Waarbij vragen zijn gesteld door een aantal partijen en ook antwoorden zijn gekomen. Dus ik ga ook even rondkijken of u dat kan doen. Het zou mij en u wellicht met mij een lief ding waard zijn als we net voor twaalfen hier weer het pand kunnen verlaten. Dus als we geen vragenuur maar een vragenhalfuur kunnen maken, maar we gaan kijken waar we komen. De wethouders zitten er hopelijk klaar voor. Dan wilde ik beginnen met mevrouw Niesen, Rijswijks Belang, over het ondergronds afval transportsysteem en netcongestie. Hij kwam al een paar keer voorbij vanavond.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. En ik heb de beantwoording gelezen. Ja, het is wel een heel veilig antwoord, wij verwachten dat het voorbereidingskrediet toereikend is. Ik verwacht ook heel veel in het leven, maar dat biedt nog geen zekerheden. Dus ik heb nog wat aanvullende vragen. Onder andere, waar baseert het college de verwachting op dat het krediet dan toereikend is? En hoeveel is er inmiddels al van het voorbereidingskrediet besteed? Zijn in het voorbereidingskrediet ook de onderzoeken naar alternatieven en de vertraging tot 2026 gedekt? Of kunnen we toch later nog een aanvullend onderzoek verwachten c.q. een hoger voorbereidingskrediet of een aanvulling hierop? En mijn laatste vraag is, hoe wordt de raad tussentijds geïnformeerd als blijkt dat het krediet toch niet voldoende is? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, zoals ik ook in het antwoord aangeef, het onderzoek is onderdeel van het voorbereidingskrediet. Dus u zegt, ja, verwachting is geen zekerheid. Wij hebben gekeken hoeveel werk verwachten wij hieruit te halen, past dat binnen het voorbereidingskrediet? Wij denken van wel. Dus er is mij verzekerd dat dat voldoende is en dan heb ik geen enkele reden om

daaraan te twijfelen. Hoeveel is nu besteed van het voorbereidingskrediet? Ik zou het werkelijk waar niet weten. Er worden allerlei onderzoeken gedaan, zowel financieel als technisch, naar de mogelijkheden. Ik heb daar geen inzicht in. Ik vertrouw erop dat de mensen die momenteel ermee bezig zijn dat op een keurige wijze, nette wijze voorbereiden. Ik hou niet bij elk uurtje dat er gespendeerd wordt binnen dit onderwerp. Kom ik met een aanvullende aanvraag voor een voorbereidingskrediet? Nee, die verwachting heb ik dus ook niet, want ik denk dat dit voldoende is. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Niesen, nog vervolgvragen?

Mevrouw De Haan-Niesen: Ja, dank u wel, voorzitter. En ik heb de wethouder gehoord en ik kan hem, ik heb volgens mij dat al eerder gezegd, dat ik hem misschien op zijn mooie blauwe ogen kan geloven. Toch wil ik weten wat er inmiddels besteed is en of het voldoende gaat zijn. Hij mag daar schriftelijk van mij op terugkomen. En de vraag hoe de raad tussentijds geïnformeerd wordt als blijkt dat het krediet onvoldoende blijkt, daar wil ik graag een toezegging op dat die dat gaat doen.

De voorzitter: Wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, voorzitter, ik ga niet in detail uitzoeken welke uren er allemaal besteed zijn. Het is een onderzoekkrediet wat voor een bepaald onderwerp is vastgesteld om tot een conclusie te komen of wij wel of niet overgaan tot een investering voor een ondergronds afval transportsysteem. Ik ga niet de organisatie vragen om elk uurtje vast te leggen en om daar de raad continu over te informeren. Dus dat verzoek dat ga ik niet inwilligen. Op het moment dat wij inderdaad zouden blijken, en ik zeg nogmaals, ik heb echt geen enkele verwachting dat wij het onderzoekkrediet moeten ophogen. Maar mocht dat wel het geval zijn, dan worden jullie natuurlijk op tijd geïnformeerd en dan zal ik ook weer naar de raad moeten om dat te doen. Alleen nogmaals, ik zie geen enkele reden en ook verwachting dat dat het geval is. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel.

12.b Vragen PvdA - RIB 25 068 Raadsinformatiebrief invoering parkeerregulering Park Overvoorde

De voorzitter: Ga ik naar de heer Van der Veer voor zijn vraag over de RIB, de raadsinformatiebrief 25 068 zoals die heet, invoering parkeerregulering, het wordt voor mij ook laat, Park Overvoorde. Heeft u nog vervolgvragen naar aanleiding van de beantwoording van het college?

De heer Van der Veer: Ja, in ieder geval dank voor de beantwoording en een opmerking en een vraag. Ik zie dat ik een fout heb gemaakt en spreek over een parkeerregulering van 1 oktober 2026. Daar is ook op geantwoord, maar dat is natuurlijk 2025. De vervolgvraag is, u antwoordt dat de andere, de locatie die ik benoem in vraag 1, onder andere langs de Van Vredenburgweg 162, de biljartvereniging en bij ...en dat daar het probleem eigenlijk nog niet speelt. Ik heb begrepen tijdens een overleg wat we onlangs hebben gehad op het stadhuis naar aanleiding van de motie, samenwerken aan veilige straten, waar ook dit onderdeel ter sprake kwam, dat er wel degelijk overleg is en problemen bekend zijn rond het pand van Vredenburgweg 162. Waar regelmatig andere parkeren dan de mensen die daar voor hun biljardavond of andere activiteiten komen en dat er volop gedumpt wordt van alles en nog wat. Waarom dan toch niet ook in dat gebied al voortborduren op die nieuwe zone?

De voorzitter: Dank u wel. Aan welke ... Wethouder Van de Waart, is het aan u. Dank u wel. Gaat uw gang.

Mevrouw Van de Waart: Dank u wel, voorzitter. Nou, en zo beland je van, we willen geen betaald parkeren in wel betaald parkeren. Heel even nuanceren, want Bijna Thuis, de brasserie en restaurant, die parkeerplekken daar zijn van Bijna Thuis zelf. Dus als ze daar last hebben van mensen die daar niet willen staan, dan moeten ze daar iets aan doen. Dan moeten ze daar een slagboom neerzetten of een bord of nou, dat soort. Daar kunnen we in ieder geval als gemeente niks aan doen, zijn hun eigen parkeerplekken op eigen grond. En wat de heer Van der Veer zegt, voorzitter, over de biljartvereniging en dat pand aan de Van Vredenburgweg. We hebben wel degelijk signalen gehad, dat staat volgens mij ook in de beantwoording, maar bij controle bleek dat niet meer dan 80 procent. Dumping is, dat wordt sowieso niet opgelost met een betaald parkeren regime, om maar zo te zeggen. Dus ik herken ook helemaal dat daar 's avonds oponthoud is van mensen zeg maar die daar andere dingen doen dan biljarten, zullen we maar zeggen. Maar als het gaat over betaald parkeren hebben we dus wel gekeken en is dit even een hele specifieke voorloper voor dit gebied. Deze tennisvereniging heeft gewoon al heel lang geleden bij ons aangekaart en daar hebben we wel dus metingen gedaan. En daar staat niet 80 procent, ik bedoel, het gaat over tien parkeerplekken, die staan gewoon altijd alle tien vol met mensen die vanuit Den Haag hun auto wisselen. Dus dat was, nou, ik zou bijna willen zeggen bijna 100 procent. En hebben we gezegd van, goh, daar willen we vooruitlopend op de acties die we hebben afgesproken in de Kadernota willen we vast deze vereniging helpen en dat kan eigenlijk op een redelijk laagdrempelige manier. Dat we daar door de manier waarop we het doen voorsorteren op eventueel andere plekken in het park waar je iets soortgelijks zou kunnen doen. Dat hebben we ook gedaan, want we hebben namelijk een eigenstandige parkeerzone ervoor aangemaakt, dus dan kunnen we straks in de toekomst het uitbreiden. Mocht het nou zo zijn dat een van die ... We gaan sowieso in september doen we een algemene meting in Rijswijk, daar waar er zeg maar echt parkeerdruk te hoog is. Dus dan kan het zijn dat toch weer deze gebieden er wel uitkomen, dan gaan we daar weer anders naar kijken. En verder, de heer Van der Veer, staat mijn deur altijd open voor organisaties die echt een heel prangend probleem hebben, zoals de tennisvereniging dat had. Maar we gaan daarna wel kijken, is het echt zo erg dat we op dat moment betaald parkeren moeten invoeren? Want we hebben ook met elkaar afgesproken dat we dat doen boven een bepaalde grens. Dus ik hoop hiermee voldoende antwoord te hebben gegeven.

De voorzitter: Dank. Ik kijk naar de heer Van der Veer. Hij is nog aan het schrijven, maar volgens mij knikt hij dat er voldoende beantwoording is.

12.c Vraag Rijswijks Belang - Woonwagens De Strijp

De voorzitter: Ga ik graag door en ik zie dat mevrouw Kames dat zal zijn van Rijswijks Belang over woonwagens De Strijp.

Mevrouw Kames: Vanwege de tijd zal ik zeggen, een korte vraag. Waarom heeft het eigenlijk zo lang geduurd dat er nu pas gepraat wordt met de bewoners van De Strijp? En dat er dus misschien hopelijk binnenkort er gaat beginnen met de werkzaamheden.

De voorzitter: Dank u wel. Welke wethouder mag ik aankijken? Ja. Nou, ik heb de indruk dat Samenleving toch al een tijdje afgelopen is. Dan denk ik dat het schriftelijk gaat worden, mevrouw Kames. Dus wilt u uw vraag nog even mailen naar de griffie, zodat de griffie gaat zorgen dat u op tijd daar antwoord op krijgt. Met, ja, even dan vanuit het college dat wij wat langer erover hebben gedaan en de persoon niet meer aanwezig is.

12.d Vraag Rijswijks Belang - Status landhuis De Voorde en Oude Raadhuis Hofrust

De voorzitter: Dan had u nog een vraag over status landhuis De Voorde en Oude Raadhuis waar u antwoorden heeft gekregen en u heeft nog vervolgvragen. Gaat uw gang.

Mevrouw Kames: Ja, ik heb toch nog een vraag. Het was mij niet helemaal duidelijk, waarom wordt er nou eerst gerestaureerd en dan pas verkocht? Waarom niet in de huidige staat? Wat is de reden daarvan?

De voorzitter: Ja, dat is de heer Wit. Gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, dank u wel. We hebben in overleg met RCE besloten, sorry, de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, hier hebben wij contact mee gehad. Die waren van plan om ons aan te schrijven om sowieso die herstelwerkzaamheden op te pakken. Hebben wij besloten om dat te gaan doen. A, omdat we ook zien dat het monument toch in dusdanige staat van verval begint te raken dat we niet willen wachten totdat we verder, nou ja, tot het echt uit elkaar valt. Dus die stappen die gaan we zetten. We verwachten ook dat de middelen die we daarvoor gebruiken bij de verkoop wel weer terugkomen uiteindelijk. Ja, dus de werkzaamheden die de nieuwe eigenaar niet hoeft uit te voeren. Dank u wel.

De voorzitter: Dat was voor u voldoende, geen vervolgvragen?

Mevrouw Kames: Dit is voldoende. Dan nog even over de laatste.

12.e Vragen Rijswijks Belang - RA 25 054 Reactie op BenW brief van 27 mei

De voorzitter: Ja. Ik wou zeggen, dan zal ik u het woord geven voor, dan kondig ik het nog even aan. Kunt u ademhalen. Van Rijswijks Belang over de raadsbrief 25 054, de reactie van een brief op 27 mei. Als u er ook even bij kan vertellen waar die over gaat, dan luisteren mensen ook mee.

Mevrouw Kames: Ja, het gaat er eigenlijk om, er is een inwoner van Rijswijk en die heeft op 7 juni dus vervolgvragen ... Of nee, ik moet eerst even zeggen, hij heeft eerste instantie, even kijken wanneer het precies was, hij heeft op 14 november 2024 heeft deze inwoner vragen gesteld aan BenW. Die heeft die beantwoord gekregen op 7 mei en met een excuusbrief erbij dat het te lang geduurd heeft. Maar nu, toen heeft die op 7 juni vervolgvragen gesteld en nu is het inmiddels september, maar hij heeft nog niks gehoord. En dan krijg ik wel als antwoord van, ja, het is ook in de raad. Maar dit is nu alweer drie maanden, krijgt die weer een excuusbrief. Ik denk niet dat dit zo de bedoeling is dat we zo met onze inwoners omgaan.

De voorzitter: Ja. Dan geef ik de heer Wit een moment op te reageren.

De heer Wit: Ja, het is toch echt de procedure die door de raad zo is vastgesteld dat wij brieven die wij binnenkrijgen, ook al is het een vervolgvraag ergens op, via de raad, dus via als ingekomen stuk als raadsadres eerst agenderen op het Forum. Vervolgens wordt de wijze van afdoening bepaald. Dat is wat wij vandaag doen. En vervolgens zullen we ook het antwoord geven op die brief, als u akkoord gaat met de wijze van afdoening. Dat bent u volgens mij, want dat agendapunt zijn we lang gepasseerd. Dus het is een heel formeel antwoord, maar het is wel zoals het vastgelegd is. Dus raadsadressen gaan op die manier en ja, dat ga ik ook niet wijzigen. Tenzij u zegt van, ja, we moeten die hele procedure gaan aanpakken, maar dat lijkt me niet direct wenselijk. Dat is aan u.

De voorzitter: Nee, u geeft inderdaad aan, het proces van de raad, als wij niet vergaderen, kan het raadsadres behandeld worden. En dat is dan in dit geval voor deze waarom het vertraagd is.

Mevrouw Kames: Maar er stond wel ...

De voorzitter: Mevrouw Kames.

Mevrouw Kames: Sorry, voorzitter. Er stond wel bij, A, dus afdoening door het college. Dus er wordt aan ons niet gevraagd wat wij van deze brief vinden. Er staat een A achter.

De voorzitter: De heer Wit.

De heer Wit: Ja, dat is het voorstel wat wij nu doen, is afdoening door het college. En u bent daar net mee akkoord gegaan, want we zijn dat agendapunt gepasseerd. Met andere woorden, ja, dan gaan wij als college die brief beantwoorden.

Mevrouw Kames: Ja, maar het gaat natuurlijk niet alleen om deze. Die man heeft gewoon ...

De voorzitter: Mevrouw Kames, dit is misschien meer een gesprek voor hierna over hoe de procedure werkt en waarop wij moeten vaststellen en de rest. En anders kunnen we dat punt nog een keer bespreken in het presidium waarom die dingen zijn zoals ze zijn. Maar de wethouder kan er nu niets aan veranderen. En ik denk dat iedereen, dank, als het akkoord is, zullen we dat ... Ja?

Mevrouw Kames: Ja, maar ja, ik zeg, ik vind het gewoon jammer als inwoners zo lang moeten wachten. Daar wilde ik een punt van maken.

De voorzitter: Ja, dat punt is duidelijk en helder gezegd, dat het inderdaad vervelend is als iemand een raadsadres doet, dat als de raad weinig vergadert, hij ook weinig, niet snel antwoord krijgt. Dan wil ik u heel erg bedanken voor al uw geduld, uitspreken naar elkaar en alle mooie dingen die we gaan doen. Dan gaan we op naar de raadsvergadering en naar nog meer mooie voorstellen. Dank u wel.